ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 23.11.1950 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1955 do: 31.12.1955

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

142.

ZÁKON

zo dňa 25. októbra 1950

o konaní v občianskych právnych veciach (občiansky súdny poriadok).*)

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ.
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA.

PRVÁ HLAVA.
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA.

§ 1.
Účel zákona.

(1) Občiansky súdny poriadok upravuje konanie v občianskych právnych veciach pred všeobecnými súdmi, ich rozhodovanie a výkon ich rozhodnutí tak, aby sa zabezpečila rýchla a účinná ochrana majetkových a osobných práv občanov i majetkových práv a zákonných záujmov štátu a socialistických právnických osôb.

(2) Pri vykonávaní týchto úkonov postupuje súd bez zbytočných formalít. Dbá všestranne o to, aby sa zistil skutočný stav veci, a spravodlivým rozhodovaním upevňuje socialistickú zákonnosť a vychováva občanov na plnenie ich občianskych povinností.

§ 2.
Dosah ustanovení prvej časti.

Ustanovenia prvej časti tohto zákona s doplnkami a odchýlkami, ktoré sú uvedené v druhej až štvrtej časti, platia pre konanie v občianskych právnych veciach na riadnych súdoch.

§ 3.
Právomoc všeobecných súdov.

V občianskych právnych veciach, pokiaľ nie sú vyňaté z právomoci všeobecných súdov, rozhodujú v prvej stolici ľudové súdy, v druhej stolici krajské súdy. Ak rozhodol na základe prikázania Najvyššieho súdu (§ 18) v prvej stolici krajský súd, rozhoduje v druhej stolici Najvyšší súd. V ktorých ďalších prípadoch rozhoduje Najvyšší súd, ustanoví zákon.

§ 4.
Senát. Jediný sudca.

(1) Súdy vykonávajú súdnu moc zpravidla v senátoch.

(2) Pokiaľ podľa zákona vykonáva konanie jediný sudca (ďalej len „sudca“), má práva a povinnosti senátu a predsedu senátu.

§ 5.
Účastníci.

Účastníkom konania je ten, o právach alebo povinnostiach koho sa má v konaní rozhodovať, alebo ten, kto môže byť rozhodnutím súdu priamo dotknutý vo svojich právach, alebo ten, koho zákon označuje za účastníka.

§ 6.
Prokurátor.

(1) Ak sa prokurátor domnieva, že to vyžaduje ochrana záujmov štátu alebo pracujúcich, môže v ktoromkoľvek období vstúpiť do konania a potom je oprávnený na všetky procesné úkony, ktoré môže vykonať účastník podľa stavu konania.

(2) Súd upovedomí prokurátora, ktorý vstúpil do konania, o každom pojednávaní, o ktorom upovedomuje účastníkov, a doručí mu všetky písomnosti, ktoré sa doručujú účastníkom.

(3) Ak je na začatie konania potrebný návrh, môže taký návrh urobiť aj prokurátor, ak sa domnieva, že to vyžaduje ochrana záujmov štátu alebo pracujúcich. Účastníkom konania je potom aj prokurátor; nie je však oprávnený na procesné úkony, ktorými sa nakladá s predmetom konania.

§ 7.
Návod a poučenie účastníkov.

Súd dáva pracujúcim potrebný návod na vykonanie ich úkonov na súde, poučuje ich o právnych následkoch spojených s týmito úkonmi alebo s ich opomenutím a dbá všestranne o to, aby pre nedostatok všeobecného alebo právnického vzdelania neutrpeli ujmu na svojich právach.

DRUHÁ HLAVA.
SÚDY A SÚDNE OSOBY.

PRVÝ DIEL.
PRÍSLUŠNOSŤ SÚDU.

Všeobecný súd.

§ 8.

(1) Na konanie v prvej stolici je príslušný všeobecný súd účastníka, proti ktorému smeruje návrh, alebo - ak je takých účastníkov niekoľko - všeobecný súd jedného z nich.

(2) Ak niet účastníka, proti ktorému smeruje návrh, alebo ak sa konanie začína z úradnej povinnosti, je príslušný všeobecný súd účastníka, v záujme ktorého sa koná.

(3) Ak by bolo príslušných niekoľko súdov, rozhoduje výber navrhovateľa alebo predstihnutie.

§ 9.

Všeobecným súdom účastníka je súd, v obvode ktorého má účastník bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd jeho pobytu.

§ 10.

Ak československý občan nemá v Československej republike všeobecný súd, možno začať konanie v jeho veci na súde, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko alebo pobyt.

§ 11.

(1) Všeobecným súdom štátu je súd, v obvode ktorého je vec, na ktorú sa konanie vzťahuje; ak niet takej veci, súd, v obvode ktorého došlo k udalosti, z ktorej vznikol uplatňovaný nárok.

(2) Všeobecným súdom právnických osôb je súd, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo; v pochybnosti sa za sídlo považuje miesto, kde sa vedie správa. Ak sa vec týka prevažne organizačne nižšej správy právnických osôb, je ich všeobecným súdom súd, v obvode ktorého je sídlo tejto správy. Minister spravodlivosti môže po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určiť, čo sa rozumie organizačne nižšou správou.

§ 12.

Určenie príslušnosti Najvyšším súdom.

Ak je nepochybné, že vec patrí do československej súdnej právomoci, a ak chýbajú podmienky príslušnosti alebo nemožno ich zistiť, príslušným je súd, ktorý určí Najvyšší súd.

§ 13.

Príslušnosť na procesné úkony, ktoré nevyžadujú rozhodovanie.

(1) Každý okresný súd je príslušný:

a) spisovať vo forme zápisnice návrhy na začatie konania, iné návrhy, žiadosti a vyjadrenia pre konanie pred súdom;

b) doručovať oznámenia o výhrade odporu podľa § 51 občianskeho zákonníka; oznámenia sa doručujú do vlastných rúk;

c) overovať odpisy a podpisy.

(2) Tieto procesné úkony vykonáva sudca.

§ 14.

Trvanie príslušnosti.

Príslušnosť súdu sa posudzuje podľa okolností, ktoré sú tu v čase začatia konania, a trvá až do skončenia veci, i keď sa zmenily okolnosti, ktoré rozhodly o príslušnosti.

§ 15.

Územný rozsah činnosti súdu.

(1) Súdy vykonávajú procesné úkony iba vo svojom obvode.

(2) Ale ak je nebezpečenstvo z omeškania alebo ak je to nevyhnutne potrebné pre riadne posúdenie veci, môže súd vykonať jednotlivé procesné úkony aj mimo svojho obvodu.

§ 16.

Dožiadanie.

(1) Ak je okresný súd dožiadaný iným československým súdom o vykonanie určitého procesného úkonu, je povinný vyhovieť dožiadaniu.

(2) Okresné súdy sú povinné vyhovieť dožiadaniu československých úradov (orgánov verejnej správy), pokiaľ to osobitné predpisy ustanovujú.

(3) Ak súd nemôže vykonať žiadaný procesný úkon vo svojom obvode a ak mu je známy príslušný súd, postúpi mu dožiadanie; inak dožiadanie vráti.

(4) Procesné úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca.

(5) Spory vzniknuté medzi dožadujúcim súdom (úradom, orgánom verejnej správy) a dožiadaným súdom rozhoduje krajský súd nadriadený dožiadanému súdu.

Prikázanie veci inému súdu. Spory o príslušnosť a o právomoc.

§ 17.

(1) Ak okresný súd nemôže konať v určitej veci, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, jeho nadriadený súd prikáže vec inému okresnému súdu; ak sa má prikázať vec okresnému súdu v obvode iného krajského súdu alebo ak ide o prikázanie veci inému krajskému súdu, rozhodne o tom Najvyšší súd.

(2) Rovnako sa postupuje na návrh účastníka alebo z podnetu súdu aj z dôvodov vhodnosti. Takýto návrh nemá odkladný účinok.

§ 18.

Na návrh generálneho prokurátora alebo predsedu Najvyššieho súdu môže si Najvyšší súd zo závažných dôvodov od každého súdu prvej alebo druhej stolice vyžiadať ktorúkoľvek vec a sám o nej rozhodnúť alebo ju prikázať na rozhodnutie ktorémukoľvek inému súdu tej istej alebo vyššej stolice; súd, ktorý potom vo veci rozhoduje, spravuje sa predpismi o konaní platnými pre súd, od ktorého bola vec vyžiadaná.

§ 19.

Spory o príslušnosť medzi ľudovými súdmi, ako aj spory o právomoc medzi ľudovými súdmi a osobitnými súdmi s právomocou v občianskych právnych veciach rozhoduje krajský súd, v obvode ktorého majú tieto súdy svoje sídlo; inak rozhoduje Najvyšší súd.

§ 20.

O prikázaní veci inému súdu (§ 17), o tom, či má byť nejaká vec vyžiadaná a rozhodnutá Najvyšším súdom alebo prikázaná inému súdu (§ 18), ako aj v sporoch o príslušnosť a v sporoch o právomoc (§ 19) sa rozhoduje bez ústneho pojednávania.

DRUHÝ DIEL.
VYLÚČENIE SÚDNYCH OSÔB.

§ 21.
Dôvody vylúčenia sudcov.

(1) Sudcovia sú vylúčení z vykonávania sudcovského úradu, ak so zreteľom na ich pomer k veci alebo k účastníkom, k ich zákonným zástupcom alebo zmocnencom možno pochybovať o ich nepredpojatosti.

(2) Vo vyššej stolici sú okrem toho vylúčení sudcovia, ktorí sa zúčastnili na rozhodovaní alebo konaní v nižšej stolici.

§ 22.
Rozhodovanie o vylúčení sudcov.

(1) Dôvody vylúčenia si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Účastník je povinný upozorniť súd na dôvody vylúčenia hneď, len čo sa o nich dozvedel.

(3) Len čo sa sudcovia dozvedeli o dôvode svojho vylúčenia, sú povinní zdržať sa ďalších sudcovských úkonov, pokiaľ nejde o úkony nepripúšťajúce odklad, a oznámiť to so svojím vyjadrením predsedovi súdu. Ak sa vyskytol dôvod vylúčenia u predsedu súdu, oznámi to predseda súdu svojmu zástupcovi, a ak nemá zástupcu alebo ak by sa súd vylúčením predsedu stal neschopným usnášať sa, predsedovi nadriadeného krajského súdu; ak ide o predsedu krajského súdu, oznámi to predsedovi Najvyššieho súdu.

(4) Ak sudca (člen senátu, senát), o vylúčenie ktorého ide, s tým súhlasí, pridelí predseda súdu alebo jeho zástupca vec inému sudcovi (senátu) alebo určí do senátu miesto neho iného sudcu. Inak o vylúčení rozhodne iný senát toho istého súdu.

(5) Ak by sa okresný súd v dôsledku vylúčenia stal neschopným usnášať sa, rozhodne o vylúčení nadriadený krajský súd; ak ide o krajský súd, rozhodne Najvyšší súd.

(6) O vylúčení sa rozhoduje bez ústneho pojednávania.

§ 23.
Vylúčenie iných orgánov.

O vylúčení pomocných súdnych orgánov a nesudcovských orgánov súdu platia ustanovenia §§ 21 a 22 primerane s tou odchýlkou, že o ich vylúčení rozhoduje predseda súdu.

TRETIA HLAVA.
OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ.

PRVÝ DIEL.
PROCESNÁ SPÔSOBILOSŤ.

§ 24.
Kto má procesnú spôsobilosť.

Každý môže na súde ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v takom rozsahu, v akom sa môže vlastnými úkonmi zaväzovať.

§ 25.
Zastúpenie procesne nespôsobilého účastníka.

Procesne nespôsobilý účastník musí byť zastúpený zákonným zástupcom.

§ 26.
Preukaz oprávnenia na zastupovanie.

Zákonný zástupca je povinný, pokiaľ to ešte súdu nie je známe, pri svojom prvom procesnom úkone preukázať oprávnenie na zastupovanie, a ak je to potrebné, aj osobitné zmocnenie.

Skúmanie procesnej spôsobilosti a odstránenie jej nedostatku.

§ 27.

(1) Nedostatok procesnej spôsobilosti, zákonného zastúpenia a potrebného osobitného zmocnenia si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Ak tento nedostatok možno odstrániť, dá súd pokyn na jeho odstránenie v primeranej lehote. Pritom môže pokračovať v konaní, ale nemôže vyniesť rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak nedostatok nemožno odstrániť alebo ak márne uplynula lehota na jeho odstránenie, súd zruší doterajšie konanie; ak sa konanie začalo na návrh, súd okrem toho návrh odmietne.

§ 28.

Nedostatok procesnej spôsobilosti alebo zákonného zastúpenia sa odstráni tým, že účastník, ktorý nadobudol procesnú spôsobilosť, pokračuje v konaní alebo zákonný zástupca vstúpi do konania bez toho, že by tento nedostatok vytýkali.

§ 29.
Ustanovenie opatrovníka.

(1) Ak je nebezpečenstvo z omeškania, konajúci súd ustanoví procesne nespôsobilému účastníkovi, ktorý nemá zákonného zástupcu, opatrovníka. Toto opatrenie môže urobiť aj predseda senátu, a to bez ústneho pojednávania.

(2) Ak je nebezpečenstvo z omeškania, platí toto ustanovenie aj o procesne spôsobilom účastníkovi, ktorý sa nemôže zúčastniť na konaní.

DRUHÝ DIEL.
ZMOCNENIE A PLNOMOCENSTVO.

§ 30.
Zastúpenie zmocnencom.

Účastník sa môže dať zastupovať zmocnencom. Účastník nemôže mať v tej istej veci súčasne viac ako jedného zmocnenca, i keď má viac zákonných zástupcov.

§ 31.
Zastupovanie štátu.

(1) Za štát (štátne ústavy, zariadenia) koná pred súdom orgán štátnej správy, ktorého sa vec týka.

(2) Za tento orgán pred súdom v zastúpení štátu (štátnych ústavov a zariadení) koná osoba na to podľa príslušných predpisov povolaná alebo zamestnanec tohto orgánu ním určený; tento orgán môže byť na svoju žiadosť zastúpený aj iným orgánom štátnej správy, advokátom alebo iným zmocnencom.

§ 32.
Kto môže byť zmocnencom.

(1) Zmocnencom môže byť každá svojprávna osoba, ktorá je občiansky bezúhonná a nie je pokútnikom. Nemôže však ním byť ten, kto bol pozbavený práva vykonávať advokáciu, iba ak ide o zastupovanie jeho manžela alebo inej osoby, ktorá s ním žije v spoločnej domácnosti ako člen rodiny.

(2) Zmocnencom môže byť i jednotná odborová organizácia, ak ide o zastupovanie jej člena; za ňu môžu na súde v zastúpení účastníka konať aj jej zamestnanci.

§ 33
Zastupovanie osôb neschopných srozumiteľne sa vyjadrovať.

Účastníkovi (zákonnému zástupcovi), ktorý nie je schopný srozumiteľne sa vyjadrovať, môže súd uložiť, aby si ustanovil zmocnenca; ak v takomto prípade nebude zmocnenec ustanovený, postupuje súd tak, ako keby bol účastník (zákonný zástupca) v konaní nečinný. O tom treba účastníka (zákonného zástupcu) poučiť.

§ 34.
Preukázanie plnomocenstva.

Zmocnenie treba preukázať súdu listinou (plnomocenstvo). Možno ho dať aj ústne do zápisnice.

§ 35.
Druhy plnomocenstva.

Zmocnenie možno dať pre niekoľko vecí alebo pre určitú věc (procesné plnomocenstvo) alebo pre jednotlivé procesné úkony.

§ 36.
Procesné plnomocenstvo.

(1) Procesné plnomocenstvo oprávňuje zmocnenca na všetky úkony, ktoré môže vykonať zmocniteľ, a nemožno ho obmedziť.

(2) Ak zmocnenec nie je advokátom, nie je oprávnený ustanoviť za seba zástupcu.

§ 37.
Trvanie procesného plnomocenstva.

Procesné plnomocenstvo nezaniká smrťou zmocniteľa ani zmenou jeho procesnej spôsobilosti alebo zmenou jeho zákonného zastúpenia.

§ 38.
Odvolanie a výpoveď plnomocenstva.

(1) Odvolanie plnomocenstva zmocniteľom a výpoveď plnomocenstva zmocnencom sa stanú účinnými voči súdu chvíľou, keď oznámenie o tom dôjde súdu; voči osobám zúčastneným na konaní až chvíľou, keď im boly prostredníctvom súdu oznámené.

(2) Zmocnenec je ešte pätnásť dní od doručenia oznámenia zmocniteľovi, že mu plnomocenstvo vypovedá, oprávnený a zaviazaný konať za zmocniteľa, pokiaľ je to potrebné, aby zmocniteľ neutrpel právnu ujmu.

§ 39.
Následky nedostatku plnomocenstva.

(1) Nedostatok plnomocenstva si všíma súd z úradnej povinnosti v každom období konania.

(2) Ak niekto vystupuje ako zmocnenec a nepreukáže plnomocenstvo, súd môže s ním konať, avšak mu uloží, aby v primeranej lehote dodatočne predložil plnomocenstvo. Kým sa tak nestane, súd nemôže vyniesť rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

(3) Ak plnomocenstvo nebude predložené v lehote určenej súdom, postupuje súd tak, ako keby za účastníka nikto nekonal. O tom treba osobu, ktorá vystupuje bez plnomocenstva, poučiť.

(4) Osobe, ktorá vystupovala bez plnomocenstva, súd na návrh uloží, aby nahradila trovy, ktoré spôsobila.

ŠTVRTÁ HLAVA.
KONANIE NA SÚDE PRVEJ STOLICE.

PRVÝ DIEL.
SÚDNA POKONÁVKA PRED ZAČATÍM KONANIA.

§ 40.

Právne pomery, pri ktorých to povaha veci pripúšťa, možno so schválením sudcu usporiadať súdnou pokonávkou pred začatím konania na ktoromkoľvek okresnom súde. Sudca neschváli pokonávku, ak sa prieči zákonu alebo všeobecnému záujmu.

DRUHÝ DIEL.
ZAČATIE KONANIA. NÁVRHY A PODANIA.

§ 41.

Začatie konania.

(1) Konanie na súde prvej stolice sa začína na návrh alebo z úradnej povinnosti. Z úradnej povinnosti sa začne iba vtedy, keď to zákon ustanovuje.

(2) Ak je na začatie konania potrebný návrh, konanie je začaté, len čo návrh došiel na súd (§ 42). Konanie z úradnej povinnosti je začaté, len čo súd vykonal prvý procesný úkon.

§ 42.

Návrh na začatie konania.

Návrh na začatie konania sa podáva písomným podaním alebo ústne pred sudcom do zápisnice. Návrh treba podať na príslušnom súde; ak sa podá na inom okresnom súde, postúpi ho tento príslušnému súdu.

Všeobecné náležitosti písomných podaní.

§ 43.

(1) Písomné podania majú obsahovať:

a) označenie súdu;

b) meno a priezvisko, zamestnanie a bydlisko (pracovisko) navrhovateľa a ostatných účastníkov, poprípade ich zákonného zástupcu alebo zmocnenca;

c) stručný a pravdivý opis skutočností a označenie dôkazov, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva;

d) určitý návrh, ak je potrebný;

e) vlastnoručný podpis navrhovateľa, poprípade zákonného zástupcu alebo zmocnenca.

(2) Písomné podania treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov a s potrebným počtom odpisov príloh.

§ 44.

Minister spravodlivosti nariadením určí, aké sú odchýlky pri písomných podaniach urobených telegraficky.

§ 45.

Odstránenie chýb písomných podaní.

(1) Predseda senátu sa stará o odstránenie chýb písomných podaní. Ak nemožno chyby odstrániť inak, vráti podanie účastníkovi, aby podľa pokynu v primeranej lehote chyby odstránil, a poučí ho o následkoch spojených s ich neodstránením.

(2) Ak účastník vráti opravené podanie v lehote určenej súdom, hľadí sa naň tak, ako keby sa bolo stalo v deň, keď bolo po prvé podané.

(3) Ak pokus o odstránenie chyby, ktorá prekáža vecnému vybaveniu písomného podania, ostal bez výsledku, súd odmietne podanie bez ústneho pojednávania.

TRETÍ DIEL.
DORUČOVANIE.

§ 46.
Spôsob doručovania.

Do vlastných rúk adresáta treba doručiť písomnosť iba v prípadoch určených zákonom alebo ak to uzná súd z dôležitých dôvodov za potrebné.

§ 47.
Náhradné doručenie.

(1) Aj tam, kde sa má písomnosť doručiť do vlastných rúk, možno doručiť náhradne.

(2) Náhradné doručenie je neplatné, ak sa písomnosť doručila odporcovi adresáta.

§ 48.

Doručovanie zmocnencovi.

(1) Ak má účastník zmocnenca s procesným plnomocenstvom, doručujú sa písomnosti zmocnencovi.

(2) Ak má niekoľko účastníkov spoločného zástupcu (zákonného zástupcu alebo zmocnenca), doručenie je vykonané pre všetkých účastníkov, ak bola písomnosť odovzdaná tomuto zástupcovi v jedinom vyhotovení.

§ 49.

Zmocnenec na prijímanie písomností.

Ak by bolo doručovanie účastníkovi spojené s ťažkosťami alebo prieťahmi, možno mu uložiť, aby v lehote určenej súdom oznámil zmocnenca na prijímanie písomností; ak neoznámi v takomto prípade zmocnenca, budú sa písomnosti určené pre neho ukladať na súde s účinkami doručenia. O tom treba účastníka poučiť.

§ 50.

Odopretie prijatia doručovanej písomnosti.

Ak bolo prijatie doručovanej písomnosti bezdôvodne odopreté, považuje sa písomnosť za doručenú dňom, keď bolo prijatie odopreté; dôvodnosť odopretia posúdi súd.

Doručenie verejnou vyhláškou. Ustanovenie opatrovníka.

§ 51.

(1) Účastníkovi, ktorého pobyt nie je známy, doručí sa verejnou vyhláškou, a to tak, že sa doručovaná písomnosť pripevní na čas pätnásť dní na návestnú tabuľu súdu. Uplynutím tohto času sa považuje doručenie za vykonané.

(2) Toto ustanovenie sa použije aj v prípadoch, keď sa nepodarilo doručiť účastníkovi na jeho známu adresu do cudziny.

§ 52.

(1) Ak prislúcha účastníkovi uvedenému v § 51 vykonať podľa obsahu doručovanej písomnosti nejaký procesný úkon, ustanoví mu súd opatrovníka. Súd oznámi vyhláškou, ktorá sa pripevní na čas aspoň pätnásť dní na návestnú tabuľu súdu, ustanovenie opatrovníka, jeho meno, priezvisko a bydlisko, stručný údaj o obsahu doručovanej písomnosti s označením súdu a prejednávanej veci, ako aj to, že opatrovník bude zastupovať účastníka, ktorému bol ustanovený, dotiaľ, kým účastník sám nevystúpi alebo nepomenuje zmocnenca.

(2) Ak je to potrebné, môže súd nariadiť, aby bola vyhláška uverejnená aj v novinách alebo iným spôsobom.

(3) Doručenie sa pokladá za vykonané, len čo bola vyhláška pripevnená na návestnú tabuľu súdu a písomnosť doručená opatrovníkovi.

§ 53.

Právomoc predsedu senátu pri doručovaní.

Nariadenia o doručovaní vydáva predseda senátu; rozhoduje aj o všetkých iných opatreniach týkajúcich sa doručovania.

ŠTVRTÝ DIEL.
SKÚMANIE PRÍSLUŠNOSTI A PRÁVOMOCI.

§ 54.

(1) Prv než súd začne konať vo veci samej, skúma z úradnej povinnosti svoju príslušnosť.

(2) Ak sa konanie začalo na návrh, súd skúma svoju príslušnosť podľa navrhovateľových údajov. Ale ak má pochybnosť o správnosti týchto údajov alebo ak sa namieta neprísluš nosť, súd vyšetrí okolnosti rozhodné pre určenie príslušnosti, a to aj z úradnej povinnosti.

§ 55.

(1) Iný účastník ako navrhovateľ môže namietať neprísluš nosť súdu iba pri prvom procesnom úkone, ktorý mu prislúcha, a to prv než sa pustí do konania vo veci samej. Námietku musí odôvodniť.

(2) Ak nebola vznesená námietka neprísluš nosti a súd začal konať vo veci samej, je príslušný, i keď niektorý účastník, ktorý vstúpi do konania neskoršie, namietne neprísluš nosť pri svojom prvom procesnom úkone.

§ 56.

(1) Ak súd zistí, že je neprísluš ný, a ak sa dá podľa údajov navrhovateľa alebo podľa výsledkov vyšetrenia zistiť, a to bez vypočutia iného účastníka ako navrhovateľa, príslušný súd, súd vysloví svoju neprísluš nosť a po právoplatnosti usnesenia postúpi vec príslušnému súdu, ktorý je týmto usnesením viazaný; ak bol iný účastník ako navrhovateľ vypočutý, postúpi vec ihneď s tým istým účinkom.

(2) Ak nemožno zistiť príslušný súd ani podľa údajov navrhovateľa ani podľa výsledkov vyšetrenia, súd návrh odmietne. Ale ak zistí, že ide o prípad uvedený v § 12, postúpi vec Najvyššiemu súdu na určenie príslušného súdu.

§ 57.

(1) Súd si všíma z úradnej povinnosti v každom období konania:

a) či vec patrí do právomoci československých súdov;

b) či vec nepatrí do právomoci niektorého osobitného súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy) alebo či malo predchádzať súdnemu konaniu iné konanie;

c) či o tej istej veci nebolo už vydané súdne rozhodnutie, ktoré sa stalo právoplatným, alebo či o tej istej veci netrvá konanie na tomto alebo inom súde, ktoré sa začalo skôr.

(2) Ak sa ukáže, že je tu niektorá z týchto prekážok, súd zruší doterajšie konanie a rozhodnutia azda už vynesené; ak sa konanie začalo na návrh, súd okrem toho návrh odmietne.

(3) Ak súd odmietne návrh podľa odseku 1 písm. b) a ak sa dá z návrhu na začatie konania zistiť, ktorý osobitný súd alebo úrad (orgán verejnej správy) je príslušný vo veci, postúpi návrh po

právoplatnosti usnesenia o odmietnutí príslušnému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy). O tom treba upovedomiť navrhovateľa súčasne s doručením usnesenia o odmietnutí návrhu.

§ 58.

Hmotnoprávne účinky spojené s podaním návrhu ostávajú zachované, ak súd postúpil návrh inému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy), alebo ak bol návrh znovu podaný na príslušnom súde alebo úrade (u orgánu verejnej správy) do tridsiatich dní od právoplatnosti usnesenia o odmietnutí návrhu.

PIATY DIEL.
PRIEBEH KONANIA.

§ 59.
Postup v konaní.

Súd postupuje v konaní z úradnej povinnosti a vedie ho tak, aby sa zistil skutočný stav veci čo najúčelnejšie a najrýchlejšie. Všetkým účastníkom treba dať rovnakú príležitosť, aby uplatnili svoje práva a aby sa vyjadrili.

§ 60.
Povinnosť účastníkov.

Účastníci sú povinní uviesť súdu pravdivo a úplne všetky skutkové okolnosti odôvodňujúce ich návrhy, ako aj okolnosti, na ktoré sa ich súd spýta.

Ústne pojednávanie.

§ 61.

Predseda senátu nariadi na prejednanie veci ústne pojednávanie, ak sa nemá podľa zákona rozhodnúť bez ústneho pojednávania.

§ 62.

(1) Predseda senátu predvolá účastníkov a iné osoby, ktoré sa majú vypočuť na ústnom pojednávaní.

(2) Predseda senátu pripraví ústne pojednávanie tak, aby bolo zpravidla možné vec prejednať a skončiť na jedinom pojednávaní. V zložitejších prípadoch môže predseda senátu najmä účastníkom uložiť, aby sa v lehote, ktorú im určí, vyjadrili písomne alebo ústne do zápisnice o skutkovom základe prejednávanej veci a označili dôkazy. Môže im tiež uložiť, aby predložili listiny.

§ 63.

(1) Ústne pojednávanie je verejné.

(2) Verejnosť možno vylúčiť pre celé ústne pojednávanie alebo pre jeho časť, len ak by verejným prejednaním veci boli ohrozené štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo, mravnosť alebo dôležité záujmy účastníkov. Usnesenie o vylúčení verejnosti sa verejne vyhlási. Súd môže však v takom prípade z dôležitých dôvodov dovoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné.

(3) I keď bola verejnosť vylúčená, rozhodnutie vo veci sa vyhlási verejne.

§ 64.

(1) Ústne pojednávanie vedie predseda senátu.

(2) Z dôležitého dôvodu môže predseda senátu - na ústnom pojednávaní senát - ústne pojednávanie odročiť, a to buď na návrh alebo z úradnej povinnosti. Na začiatku nového ústneho pojednávania predseda senátu vyloží doterajší stav konania. Ak sa zmenilo zloženie senátu, predseda senátu oznámi podľa spisov celý obsah prednesov a vykonaných dôkazov.

(3) Ak sa niektorý účastník ohradí proti opatreniu, ktoré urobil predseda senátu, rozhodne senát.

(4) O skončení ústneho pojednávania rozhoduje senát.

§ 65.

(1) Predseda senátu dbá, aby bol zachovaný poriadok a vážnosť ústneho pojednávania. Ak treba vykázať z pojednávacej miestnosti osobu, ktorá ruší pojednávanie, či ide o poslucháča alebo o osobu zúčastnenú na pojednávaní, rozhodne o tom senát. Okolnosti, pre ktoré sa zakročilo proti osobe rušiacej pojednávanie, sa uvedú v zápisnici.

(2) Ak bol takto z pojednávacej miestnosti vykázaný účastník, má to tie isté následky, ako keby sa bol vzdialil dobrovoľne. Vykázanie zástupcu nemôže byť na ujmu zastúpeného.

(3) Ak dôjde pre neprístojné správanie sa niektorej osoby k odročeniu ústneho pojednávania, uloží jej súd náhradu trov, ktoré tým vznikli.

§ 66.

(1) Ústne pojednávanie sa koná v prítomnosti zapisovateľa, ktorý spíše o pojednávaní zápisnicu.

(2) Zápisnica má obsahovať najmä:

a) označenie súdu;

b) miesto, čas a predmet pojednávania;

c) mená a priezviská úradných osôb, ktoré sa zúčastnili na pojednávaní, a mená a priezviská prítomných účastníkov a ich zástupcov;

d) stručný, ale výstižný opis priebehu pojednávania, najmä podané návrhy, obsah súdnej pokonávky a výroky rozhodnutí s poznámkou, že bolo dané poučenie o opravných prostriedkoch.

§ 67.

(1) Zápisnicu podpíše predseda senátu, zapisovateľ, účastníci, ich zástupcovia a tlmočník; ak zápisnica obsahuje súdnu pokonávku alebo výrok rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, podpíšu ju aj členovia senátu. Ak sa účastník alebo zástupca vzdiali pred podpisom, poznamená sa to v zápisnici; ak odoprie podpis, poznamenajú sa tu aj dôvody, ktoré uviedol.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu, podpíše ju iný člen senátu. Ak nemôže iná osoba pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu, nie je potrebný jej podpis. Dôvod, prečo podpis odpadol, sa poznamená v zápisnici.

(3) Námietky proti zneniu zápisnice pojme súd do zápisnice alebo uloží účastníkovi, aby ich podal písomne.

§ 68.
Iné pojednávania a podobné sudcovské úkony.

Ustanovenia platné pre ústne pojednávanie sa použijú primerane podľa povahy veci na iné pojednávania a podobné sudcovské úkony.

§ 69.
Výsluch účastníka.

Ak to súd pokladá za potrebné, môže účastníka kedykoľvek za konania vyslúchnuť. Preto mu môže uložiť, aby sa ustanovil osobne; ak sa účastník bez ospravedlnenia neustanovil, súd ho môže dať predviesť.

§ 70.
Predbežné otázky.

(1) Pre svoje rozhodnutie je súd oprávnený urobiť si úsudok i o predbežných otázkach, o ktorých by patrilo rozhodnúť inému súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy).

(2) Ale ak sa už začalo konanie o predbežnej otázke na príslušnom súde alebo u úradu (orgánu verejnej správy), alebo ak je tu podozrenie z trestného činu alebo priestupku a odsúdenie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, súd zpravidla preruší konanie až do právoplatného rozhodnutia o predbežnej otázke alebo o trestnom čine alebo o priestupku.

§ 71.
Spojenie niekoľkých vecí.

Súd môže spojiť na spoločné konanie, poprípade i rozhodnutie, veci, ktoré sú u neho začaté a spolu súvisia, či už medzi tými istými alebo inými účastníkmi.

§ 72.
Zmena návrhu.

Účastníci môžu za konania meniť svoje návrhy vo veci samej. Súd nepripustí zmenu, ak by výsledky doterajšieho konania nemohly byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

Vzatie návrhu zpät, uznanie a vzdanie sa nároku, súdna pokonávka.

§ 73.

Ak je na začatie konania potrebný návrh účastníka, navrhovateľ môže vziať návrh zpäť, kým súd nezačal konať vo veci samej. Ak vzatie návrhu zpät dôjde rozhodujúcemu súdu neskoršie, najneskoršie však do rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súd rozhodne o vzatí návrhu zpät, a ak mu prizná účinnosť, konanie zastaví.

§ 74.

Kým súd nerozhodol vo veci samej, zaviazaný môže na súde nárok uznať a oprávnený sa môže na súde svojho nároku vzdať. Súd rozhodne, či prejavu účastníka prizná účinnosť. Ak prizná prejavu účinnosť, nevydá o tom osobitné usnesenie, ale rozhodne podľa prejavu účastníka.

§ 75.

Pokiaľ to povaha veci pripúšťa, účastníci môžu skončiť konanie aj súdnou pokonávkou. Súd rozhodne o schválení pokonávky. O pokonávku, ktorú možno schváliť, má sa súd vždy pokúsiť.

§ 76.

Súd neprizná účinnosť vzatiu návrhu späť, uznaniu alebo vzdaniu sa nároku a neschváli pokonávku, ak sa prejav účastníka prieči zákonu alebo všeobecnému záujmu. Ak súd neprizná prejavu účinnosť alebo ak neschváli pokonávku, pokračuje v konaní.

Nečinnosť účastníkov.

§ 77.

Nečinnosť účastníkov neprekáža pokračovať v konaní.

§ 78.

(1) Ak účastník v danej lehote nepodal vyjadrenie alebo sa, hoci bol predvolaný na výsluch, neustanovil, predpokladá sa, že sa nemieni vyjadriť.

(2) Ak súd vyzve účastníka, aby sa vyjadril o určitom návrhu, môže pripojiť doložku, že ak sa účastník v určenej lehote nevyjadrí, bude sa predpokladať jeho súhlas.

§ 79.

Ak sa riadne predvolaný účastník neustanovil na ústne pojednávanie, pojednáva sa v jeho neprítomnosti; ale ak dôjde k odročeniu pojednávania, treba účastníka znova predvolať.

Prerušenie konania.

§ 80.

(1) Ak účastník, ktorý nie je zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom, zomrie, stratí procesnú spôsobilosť alebo sa nemôže zúčastniť na konaní pre trvalejšiu prekážku, súd posúdi, aké vhodné opatrenie má urobiť.

(2) Súd môže konanie prerušiť alebo ustanoviť opatrovníka a v konaní pokračovať. Súd ustanoví opatrovníka a pokračuje v konaní najmä vtedy, ak by sa prerušením zmaril účel konania alebo ak by vznikla ostatným účastníkom nepomerná ujma.

(3) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa použijú primerane, ak nastali okolnosti uvedené v odseku 1 u zákonného zástupcu, ktorý nebol zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom.

§ 81.

Prerušenie má ten účinok, že sa nekonajú pojednávania a že lehoty podľa tohto zákona neplynú.

§ 82.

(1) I keď súd konanie nepreruší, lehoty neplynú (§ 81) pre toho, kto zomrel alebo stratil procesnú spôsobilosť a nebol v konaní zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom, kým nie je ustanovený opatrovník alebo kým niekto nevstúpi namiesto neho do konania.

(2) Toto ustanovenie sa použije primerane, ak nastanú také okolnosti u zákonného zástupcu, ktorý nie je zastúpený zmocnencom s procesným plnomocenstvom.

§ 83.

Súd urobí všetky potrebné opatrenia, aby sa odstránili prekážky, ktoré spôsobili prerušenie. Po odpadnutí prekážky pokračuje súd z úradnej povinnosti v konaní a lehoty začnú plynúť znova.

Lehoty.

§ 84.

Ak zákon neustanovuje určité lehoty, má súd určiť na vykonanie procesných úkonov primeranú lehotu. Súd môže lehotu, ktorú určil, z dôležitých dôvodov predĺžiť alebo skrátiť.

§ 85.

(1) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(2) Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa posledného týždňa alebo mesiaca, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením odpovedá dňu, ktorého sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak tento deň v poslednom mesiaci lehoty chýba, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(3) Ak koniec lehoty pripadne na deň pracovného pokoja, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň.

(4) Dni poštovej dopravy sa do lehoty nezapočítavajú.

§ 86.
Navrátenie do predošlého stavu.

(1) Ak účastník alebo jeho zástupca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal procesný úkon, ktorý mu prislúchal, a preto bol z tohto úkonu vylúčený, môže sa domáhať navrátenia do predošlého stavu.

(2) Návrh na navrátenie do predošlého stavu treba podať do pätnástich dní odo dňa, keď odpadol dôvod zmeškania, a treba s ním spojiť i zmeškaný úkon, pokiaľ je to podľa povahy veci možné. O návrhu rozhodne usnesením súd, na ktorom sa mal zmeškaný úkon vykonať, a to - ak to považuje za potrebné - po ústnom pojednávaní.

(3) Návrh nemá odkladný účinok. Avšak súd, ktorý o ňom rozhoduje, môže na žiadosť účastníka i bez vypočutia odporcu nariadiť odklad konania alebo exekúcie, ak sa podľa prednesených údajov javí pravdepodobným, že návrh bude mať úspech. Na žiadosť účastníka môže súd odklad odvolať.

§ 87.
Nazretie do súdnych spisov.

(1) Účastníci a ich zástupcovia majú právo nazerať do súdnych spisov, vynímajúc zápisnice o poradách súdu, a môžu si z nich urobiť odpisy alebo výpisy.

(2) Tretie osoby môžu nazrieť do súdnych spisov a urobiť si z nich odpisy alebo výpisy len so svolením predsedu senátu.

ŠIESTY DIEL.
DOKAZOVANIE.

Dokazovanie všeobecne.

§ 88.

(1) Účastník má navrhnúť a označiť dôkazné prostriedky, ktorými chce dokázať pravdivosť jednotlivých skutkových tvrdení.

(2) Súd z úradnej povinnosti zadováži a vykoná aj také dôkazy, ktoré nenavrhol žiadny účastník, ak sú pre rozhodnutie významné.

§ 89.

Skutočnosti všeobecne známe a skutočnosti, ktoré sú súdu známe z jeho úradnej činnosti, zásadne netreba dokazovať. Avšak súd podľa potreby účastníkov na tieto skutočnosti upozorní.

§ 90.

Netreba dokazovať skutočnosti, pre ktoré zákon ustanovuje domnienku. Vyvrátiť domnienku je prípustné, pokiaľ to zákon nevylučuje.

§ 91.

Zvyklosti platné v určitom mieste alebo odbore, stanovy právnických osôb, miestne a iné podobné osobitné predpisy treba dokazovať, iba pokiaľ nie sú súdu známe.

§ 92.

Ak rozhodnutie závisí od toho, či bol spáchaný trestný čin alebo priestupok a kto ho spáchal, je súd viazaný čo do týchto okolností obsahom právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia trestného súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy) v trestnej veci.

§ 93.

Pri zisťovaní skutkového stavu zhodnotí súd výsledky vykonaného dokazovania, berúc starostlivo do úvahy všetko, čo vyšlo najavo alebo čo sa stalo za konania, v to počítajúc i to, čo účastníci za konania uviedli.

§ 94.

Ak je nárok istý čo do základu, ale jeho výšku nemožno buď vôbec bezpečne zistiť alebo len s nepomernými ťažkosťami, môže ju súd určiť podľa voľného uváženia.

§ 95.

(1) Dokazovanie vykonáva rozhodujúci súd, ktorý však môže zo závažných dôvodov o vykonanie dôkazu dožiadať iný súd.

(2) Na pripravenie rozhodnutia senátu môže i predseda senátu dať vykonať dožiadaným súdom jednotlivé dôkazy, ktorých vykonanie priamo senátom by robilo ťažkosti.

(3) V odôvodnených prípadoch môže senát vykonaním jednotlivých dôkazov poveriť predsedu alebo niektorého člena senátu.

§ 96.

(1) Dožiadaný alebo poverený sudca vo veci, o ktorej sa má rozhodnúť po ústnom pojednávaní, upovedomí účastníkov o pojednávaní nariadenom na dokazovanie, ak sa vopred nevzdali práva účasti.

(2) Neprítomnosť riadne upovedomených účastníkov neprekáža vykonať dôkazy.

§ 97.

Predseda senátu oznámi výsledky dokazovania, ktoré vykonal dožiadaný alebo poverený sudca.

§ 98.

Senát môže v každom prípade nariadiť, aby sa vykonané dôkazy doplnili alebo pred ním opakovali.

§ 99.
Dôkazné prostriedky.

(1) Dôkazné prostriedky sú všetky prostriedky spôsobilé na zistenie pravdy; najmä sú to svedkovia, znalci, listiny a ohliadka.

(2) Tie isté prostriedky možno použiť na spravdepodobnenie.

Svedkovia.

§ 100.

(1) Každý je povinný na predvolanie sa ustanoviť na súd a vypovedať ako svedok.

(2) Riadne predvolanému svedkovi, ktorý bez náležitého ospravedlnenia nesplní túto občiansku povinnosť, môže súd uložiť náhradu spôsobených trov a pokutu do 5000 Kčs. Ak sa svedok neustanoví ani na opätovné predvolanie, môže mu súd uložiť náhradu ďalších trov, opätovnú pokutu a dať ho predviesť na jeho trovy. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

(3) Ak svedok dodatočne ospravedlní svoje neustanovenie sa, môže súd vyslovené následky neustanovenia sa zrušiť.

§ 101.

Pred výsluchom súd poučí svedka o dôvodoch, pre ktoré nemožno ho vyslúchať a pre ktoré by mohol odoprieť svedectvo, a o tom, že je povinný vypovedať úplnú pravdu a nič nezamlčovať. Ďalej

ho poučí o význame svedeckej výpovede s hľadiska občianskej cti a o trestných následkoch krivej výpovede.

§ 102.

Ako svedka nemožno vyslúchať toho, kto by výpoveďou:

a) prezradil štátne tajomstvo;

b) porušil štátom výslovne uloženú alebo štátom uznanú povinnosť mlčanlivosti, pokiaľ ho od nej neoslobodil príslušný orgán alebo ten, v záujme koho má túto povinnosť.

§ 103.

(1) Svedok môže odoprieť výpoveď, ak by výpoveďou mohol spôsobiť nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkym osobám. Jeho blízkymi osobami sú jeho manžel, osoby, ktoré sú s ním alebo s jeho manželom príbuzné buď v priamom alebo pobočnom pokolení včítane až do bratranca (sesternice), a iné osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny; príbuzenskému pomeru sa rovná pomer založený osvojením.

(2) Svedok musí oznámiť súdu dôvod odopretia výpovede. O oprávnenosti odoprieť výpoveď rozhodne súd, ktorý svedka vyslúcha.

(3) Svedkovi, ktorý bez udania dôvodu alebo po neuznaní predneseného dôvodu odoprie svedčiť, hoci bol upozornený na následky, môže súd uložiť náhradu trov spôsobených odopretím výpovede a pokutu do 5000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

§ 104.

Na začiatku výsluchu spýta sa súd svedka na jeho meno, priezvisko, vek, rodinný stav, zamestnanie, bydlisko, ďalej na jeho pomer k účastníkom, poprípade aj na iné okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na jeho hodnovernosť. Potom sa dá svedkovi príležitosť, aby súvisle uviedol všetko, čo vie o predmete výsluchu. Svedkovi treba dať otázky potrebné na vysvetlenie a doplnenie výpovede, najmä na objasnenie, odkiaľ má svoje vedomosti.

§ 105.

Svedka vyslúcha predseda senátu. Členovia senátu, prokurátor a so súhlasom predsedu účastníci a znalci môžu dávať svedkovi otázky.

§ 106.

Predseda senátu môže svedkovi zakázať, aby bol prítomný pri prejednávaní veci.

§ 107.

(1) Svedok má nárok na náhradu potrebných hotových výdavkov a ušlej odmeny za prácu. Nárok svedka zaniká, ak ho svedok neuplatní najneskoršie do troch dní po svojom výsluchu, a ak nedôjde k výsluchu, do troch dní po tom, keď mu to bolo oznámené.

(2) O svedočnom rozhodne predseda senátu; usnesenie o tom sa nedoručuje.

Znalci.

§ 108.

(1) Ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, súd priberie zpravidla po vypočutí účastníkov jedného alebo viac znalcov, aby podali posudok.

(2) Namiesto znalca pribratého pôvodne môže súd pribrať iného znalca.

(3) Súd môže tiež požiadať príslušné úrady (orgány verejnej správy) alebo ústavy, aby podaly alebo preskúmaly znalecký posudok.

§ 109.

Za znalca nemožno pribrať toho, u koho sa vyskytuje dôvod obdobný dôvodu, pre ktorý je vylúčený sudca. Znalec je povinný oznámiť súdu skutočnosti nasvedčujúce jeho vylúčeniu; ak to neurobí, zodpovedá účastníkom za trovy, ktoré tým zavinil.

§ 110.

(1) Znalcovi možno uložiť, aby posudok podal písomne.

(2) Niekoľko znalcov možno vypočuť spoločne; znalci môžu podať spoločný posudok.

§ 111.

(1) Znalec má nárok na náhradu hotových výdavkov spojených so znaleckým výkonom a na primeranú odmenu (znalečné).

(2) O znalečnom rozhoduje predseda senátu; ak znalec nevyúčtoval svoje nároky do konca konania alebo v lehote určenej predsedom, rozhodne o nich z úradnej povinnosti. Rozhodnutie o znalečnom sa doručí aj znalcovi.

§ 112.

Ustanovenia §§ 100 až 105 platia pre znalca primerane. Ako znalec je povinný byť činný len ten, kto je ustanovený ako stály prísažný znalec pre odbor, znalosť ktorého je potrebná na posúdenie závažných skutočností, a ten, kto taký odbor vykonáva ako svoje povolanie.

Listiny.

§ 113.

(1) Súd môže uložiť účastníkovi, o ktorom je podľa výsledkov doterajšieho konania známe, že má listinu potrebnú na dôkaz, aby ju predložil.

(2) Ak účastník bezdôvodne odoprie listinu predložiť, súd použije proti nemu ustanovenia o právnych následkoch bezdôvodného odopretia svedeckej výpovede.

§ 114.

(1) Súd môže aj tretej osobe uložiť, aby mu listinu, ktorú má, predložila na nazretie. Ak súd po nazretí zistí, že listinou možno dokázať okolnosť dôležitú pre objasnenie skutkového stavu, vykoná listinou dôkaz.

(2) Ak tretia osoba bezdôvodne odoprie predložiť listinu súdu na nazretie, súd použije proti nej ustanovenia o právnych následkoch bezdôvodného odopretia svedeckej výpovede.

§ 115.

(1) O predložení listiny účastníkom a tretími osobami platia obdobne ustanovenia §§ 102 a 103.

(2) O nároku tretích osôb na náhradu platí obdobne ustanovenie § 107.

§ 116.

Súd môže sám zadovážiť listinu od iného súdu alebo od úradu (orgánu verejnej správy).

§ 117.

Na vykonanie dôkazu na ústnom pojednávaní oznámi súd obsah predloženej listiny alebo jej príslušnej časti účastníkom a vyzve ich, aby sa o nej vyjadrili.

§ 118.

(1) Verejnými sú listiny, ktoré vydaly československé súdy alebo úrady (orgány verejnej správy) v medziach svojej právomoci a v predpísanej forme, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými zákonnými predpismi vyhlásené za verejné.

(2) Verejné listiny podávajú, pokiaľ nie je dokázaný opak, dôkaz o pravdivosti toho, že nariadenie alebo vyhlásenie v nich obsiahnuté vydal ich výstavca, ako aj toho, čo je v nich osvedčené alebo potvrdené.

(3) Každá iná listina je súkromnou listinou, ktorú súd zhodnotí ako iný dôkazný prostriedok.

Ohliadka.

§ 119.

Súd po prípadnom vypočutí účastníkov určí, v akom smere a akým spôsobom sa vykoná ohliadka.

§ 120.

(1) O povinnosti účastníkov a tretích osôb predložiť predmet ohliadky, poprípade o ich povinnosti dať súhlas na vykonanie ohliadky, platia obdobne ustanovenia §§ 113 až 115.

(2) O nároku tretích osôb na náhradu platí obdobne ustanovenie § 107.

§ 121.

Ohliadku predmetu nemožno vykonať, ak by bola spojená s prezradením štátneho tajomstva alebo s porušením štátom výslovne uloženej alebo štátom uznanej povinnosti mlčanlivosti.

§ 122.
Ostatné dôkazné prostriedky.

Spôsob vykonania dôkazov inými dôkaznými prostriedkami určí súd podľa ich povahy.

Zabezpečenie dôkazov.

§ 123.

Pred začatím konania možno na žiadosť účastníka, a za konania i z úradnej povinnosti zabezpečiť dôkaz, ak je obava, že dôkaz nebude možné neskoršie vykonať vôbec alebo iba s veľkými ťažkosťami.

§ 124.

(1) Návrh na zabezpečenie dôkazu sa podáva na rozhodujúcom súde a v naliehavom prípade, alebo ak sa konanie dosiaľ nezačalo, na okresnom súde, v obvode ktorého je ohrozený dôkazný prostriedok.

(2) V návrhu na zabezpečenie dôkazu treba uviesť odporcu, poprípade dôvod, prečo ho nemožno uviesť, ďalej označiť skutočnosti, ktoré sa majú dokázať, a dôkazné prostriedky.

§ 125.

Zabezpečenie dôkazu vykoná sudca spôsobom predpísaným pre dôkaz, o ktorý ide. Pozve naň navrhovateľa a jeho odporcu, ak je známy.

§ 126.

Trovy zabezpečenia dôkazu, vykonaného pred začatím konania, znáša navrhovateľ. Tým nie je dotknutý jeho prípadný nárok na ich náhradu v neskoršom konaní.

SIEDMY DIEL.
TROVY KONANIA.

Povinnosť znášať a nahradiť trovy konania.

§ 127.

(1) Každý účastník znáša sám trovy spojené so svojimi procesnými úkonmi a trovy úkonov, ktoré v jeho záujme nariadil súd z úradnej povinnosti; trovy spojené s ustanovením a činnosťou opatrovníka znáša ten, kto dal podnet na jeho ustanovenie, a ak tu taký podnet nie je, ten, v záujme koho bol opatrovník ustanovený.

(2) Pokiaľ ďalej nie je ustanovené inak, znášajú účastníci tieto trovy bez nároku na ich náhradu.

§ 128.

(1) Súd môže uložiť zloženie preddavku účastníkovi, v záujme ktorého z úradnej povinnosti nariadil úkon vyžadujúci trovy, alebo účastníkovi, ktorého procesný úkon dal k trovám podnet.

(2) Ak tento preddavok nebol včas zložený, súd posúdi, či sa má zamýšľaný úkon predsa vykonať, alebo či sa má od neho upustiť; ak sa procesný úkon vykoná, znáša síce štát trovy s ním spojené, ale vymáha ich od účastníka exekúciou.

(3) Štátu nemožno uložiť, aby zložil preddavok alebo akúkoľvek zábezpeku.

§ 129.

(1) Súd prizná účastníkovi náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo obranu práva, včítane trov právneho zastúpenia, ak účastník mal proti odporcovi plný úspech vo veci.

(2) Ak mal účastník vo veci len čiastočný úspech, súd tieto trovy pomerne rozdelí, poprípade ich vzájomne zruší.

(3) I keď mal účastník vo veci len čiastočný úspech, môže mu súd priznať náhradu všetkých týchto trov, ak mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti svojho nároku, alebo ak záviselo určenie výšky jeho nároku od voľného uváženia súdu alebo od znaleckého posudku.

§ 130.

Súd môže výnimočne z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkovi uložiť, aby znášal bez nároku na náhradu svoje trovy konania, počítajúc v to trovy právneho zastúpenia, alebo ich časť, i keď mal v konaní úspech.

§ 131.

Účastník je povinný nahradiť trovy odporcovi, ktorý nedal príčinu na uplatnenie nároku na súde a včas ho uznal.

§ 132.

Účastníkovi, jeho zákonnému zástupcovi alebo zmocnencovi môže súd uložiť, aby znášali bez nároku na náhradu alebo nahradili trovy, vzniknuté náhodou, ktorá sa im prihodila, alebo trovy, ktoré spôsobili svojím zavinením, najmä zbytočnou rozvlačnosťou podaní, oneskorenými prednesmi alebo ich zmenou, nepravdivými tvrdeniami alebo neodôvodnenými návrhmi.

§ 133.

(1) Trovy procesných úkonov prokurátora, ktorý vstúpil do konania podľa § 6 ods. 1, a dôkazov ním navrhnutých znáša štát bez nároku na náhradu. Tým nie sú dotknuté ustanovenia o trovách účastníkov v ich vzájomnom pomere.

(2) Trovy spojené s procesnými úkonmi prokurátora, ktorý podal návrh na začatie konania podľa § 6 ods. 3, znáša štát; ak sa účastník, v záujme ktorého prokurátor urobil návrh na začatie konania, správal v konaní nečinne, má namiesto neho štát nárok na náhradu trov alebo povinnosť ich nahradiť.

§ 134.
Niekoľko účastníkov.

(1) Ak je niekoľko účastníkov, znášajú trovy podľa pomeru účastenstva vo veci.

(2) V rovnakom pomere sú účastníci oprávnení požadovať náhradu trov, poprípade povinní ich nahradiť.

Trovy súdnej pokonávky, zrušeného alebo zastaveného konania.

§ 135.

Ak sa konanie medzi účastníkmi skončilo súdnou pokonávkou a ak nebolo o trovách ujednané nič iné, trovy sa vzájomne zrušujú.

§ 136.

Trovy zrušeného alebo zastaveného konania sa vzájomne zrušujú. Avšak ten, kto má vinu na tom, že sa konanie muselo zrušiť alebo zastaviť, je povinný nahradiť trovy konania.

Rozhodnutie o náhrade trov konania.

§ 137.

O náhrade trov konania rozhoduje súd z úradnej povinnosti. Ak rozhodnutie o náhrade trov závisí od výsledku konania vo veci samej, súd rozhodne o náhrade až v rozhodnutí, ktorým bola vec v príslušnej stolici úplne vybavená.

§ 138.

(1) Trovy upraví súd podľa sadzieb vydaných nariadením ministra spravodlivosti.

(2) Pri vyhlasovaní rozhodnutia môže si súd vyhradiť, že trovy určí v písomnom vyhotovení rozhodnutia. V tomto prípade senát môže sveriť úpravu trov členovi senátu, ktorému bolo uložené vypracovať rozhodnutie.

§ 139.

Rozhodnutie o náhrade trov je vykonateľné vždy až po nadobudnutí právoplatnosti.

§ 139a

Ak zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov, advokát, je ten, komu bola uložená náhrada trov konania, povinný ich zaplatiť advokátskej poradni. Na pohľadávke trov prisúdených účastníkovi má advokátska poradňa záložné právo a môže takú pohľadávku od dlžníka vymáhať vlastným menom. Dlžník si môže započítať len tie trovy, ktoré mu boly v tom istom konaní prisúdené proti účastníkovi, ktorého advokát zastupoval; to však neplatí, ak je povinný trovy nahradiť štát (štátny ústav, zariadenie).

Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov. Ustanovenie zástupcu.

§ 140.

(1) Súd prizná účastníkovi na jeho žiadosť na čas ďalšieho konania oslobodenie od súdnych poplatkov, ak účastník nie je už oslobodený podľa poplatkových predpisov, poprípade aj oslobodenie od preddavkov a iných výdavkov na súdne úkony (ďalej len „preddavky“), ak by účastník nemohol znášať tieto trovy bez ohrozenia potrebnej vlastnej výživy alebo výživy osôb, ktorým má podľa zákona poskytovať úhradu na osobné potreby; rovnaké oslobodenie prizná súd na žiadosť právnickej osobe alebo úradne ustanovenému orgánu pre správu majetkovej podstaty, ak potrebnú úhradu nemožno zadovážiť z prostriedkov právnickej osoby alebo z majetkovej podstaty zastupovanej úradne ustanoveným orgánom.

(2) Oslobodenie od preddavkov možno priznať i bez oslobodenia od súdnych poplatkov, alebo aj len čiastočne.

§ 141.

Súd neprizná oslobodenie podľa § 140, ak sa uplatňovanie alebo obrana práva javia svojvoľnými alebo zrejme bezúspešnými, alebo ak sa dá dôvodne predpokladať, že uplatňovaný nárok bol účastníkovi postúpený len preto, aby sa dosiahlo oslobodenie.

§ 142.

(1) Ak sú tu podmienky § 140 ods. 1 a ak je to potrebné na ochranu účastníka, právnickej osoby alebo úradne ustanoveného orgánu pre správu majetkovej podstaty, ustanoví im súd na ich žiadosť zástupcu. Zástupca sa ustanovuje buď z radov sudcov, alebo iných justičných zamestnancov na to spôsobilých, alebo z advokátov; ak bol za zástupcu ustanovený advokát, určí ho vedúci súdom označenej advokátskej poradne.

(2) Usnesenie o ustanovení takéhoto zástupcu nahradzuje procesné plnomocenstvo.

(3) Ten, komu bol podľa odseku 1 ustanovený zástupca, nie je povinný, pokiaľ nie je ďalej inak ustanovené, zaplatiť trovy svojho právneho zastúpenia. Ak sa mu prizná nárok na náhradu trov, tvorí odmena za zastupovanie, ak bol za zástupcu ustanovený advokát, súčiastku trov konania.

§ 143.

(1) Priznať oslobodenie podľa § 140 alebo ustanoviť zástupcu podľa § 142 možno len vtedy, ak účastník predloží súdu potvrdenie miestneho národného výboru a ak ide o súdneho chránenca, potvrdenie poručenského (opatrovanského) súdu o osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomeroch; právnickej osobe alebo úradne ustanovenému orgánu pre správu majetkovej podstaty možno priznať oslobodenie alebo ustanoviť zástupcu len vtedy, ak predložia súdu potvrdenie príslušného dozorného orgánu.

(2) Podrobné predpisy vydá vláda nariadením.

§ 144.

(1) Ak ide o uplatňovanie práva ešte len zamýšľané, môže priznať oslobodenie alebo ustanoviť zástupcu ktorýkoľvek okresný súd; inak súd, na ktorom sa konanie začína alebo sa koná.

(2) Priznané oslobodenie je účinné ku dňu podania žiadosti.

§ 144a

Pokiaľ nie je ustanovené inak, znáša štát bez nároku na náhradu oslobodený;

a) výdavky na súdne úkony, ak bol účastník od týchto výdavkov

b) nevyhnutné výdavky zástupcu ustanoveného podľa § 142 ods. 1alebo § 144 ods. 1.

§ 145.

(1) Priznané oslobodenie súd odníme, poprípade i so zpätným účinkom, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že tu neboli podmienky určené zákonom alebo že tieto podmienky zanikli.

(2) Ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že tu neboli podmienky určené zákonom pre ustanovenie zástupcu alebo že tieto podmienky zanikli, súd zruší ustanovenie zástupcu a účastníkovi uloží dodatočne nahradiť výdavky zástupcu; ak je zástupcom advokát, i zaplatiť jeho odmenu.

§ 146.

(1) Ak bolo odporcovi účastníka oslobodeného od súdnych poplatkov a preddavkov uložené celkom alebo zčasti nahradiť trovy, súd určí okrem trov alebo ich časti, ktoré má odporca účastníkovi nahradiť, osobitne aj trovy alebo ich časť (včítane súdneho poplatku), ktoré má odporca, ak nebol tiež od poplatkov a preddavkov oslobodený, zaplatiť štátu; toto ustanovenie sa použije primerane aj na náhradu potrebných výdavkov a odmeny za zastupovanie, ak bol účastníkovi ustanovený zástupca podľa § 142 ods. 1 alebo § 144 ods. 1.

(2) Ak sa konanie medzi týmito účastníkmi skončilo súdnou pokonávkou, je pre určenie trov, ktoré má odporca oslobodeného účastníka zaplatiť štátu, rozhodujúci obsah súdnej pokonávky vo veci samej.

(3) Pri vzájomnom zrušení trov konania medzi týmito účastníkmi určí súd sumu trov, ktorú má odporca oslobodeného účastníka zaplatiť štátu.

§ 147.

Vo veciach týkajúcich sa oslobodenia a ustanovenia zástupcu rozhoduje predseda senátu bez ústneho pojednávania.

PIATA HLAVA.
ROZHODNUTIA.

§ 148.
Forma rozhodnutí.

Pokiaľ nie je v zákone ustanovené ináč, rozsudkom sa rozhoduje vo veci samej tam, kde sa rozhoduje po ústnom pojednávaní. Inak sa rozhoduje usnesením.

PRVÝ DIEL.
ROZSUDOK.

§ 149.
Obsah a druhy rozsudkov.

(1) Rozsudok má vyčerpať celý predmet konania.

(2) Súd však môže rozsudkom rozhodnúť, ak je to účelné, najprv oddelene i len o časti predmetu konania.

(3) Ak je predmet konania sporný čo do základu i čo do výšky, súd môže najprv rozsudkom rozhodnúť o základe; ak uzná základ za opodstatnený, pokračuje v konaní až po právoplatnosti tohto rozsudku.

§ 150.
Stav rozhodný pre rozsudok.

(1) Pre rozsudok je rozhodný stav v čase jeho vynesenia.

(2) Ak ide o opakujúce sa dávky, možno uložiť i povinnosť plniť dávky, ktoré sa stanú sročnými až po vynesení rozsudku.

Lehota na plnenie.

§ 151.

(1) Ak sa v rozsudku uloží povinnosť plniť, určí súd na splnenie povinnosti lehotu pätnásť dní.

(2) V odôvodnených prípadoch môže súd určiť kratšiu alebo dlhšiu lehotu, poprípade vysloviť, že záväzok sa má splniť v splátkach, ktorých výšku a podmienky splatnosti určí.

(3) Ak je predmetom záväzku plnenie opakujúcich sa dávok, ktoré sa stanú sročnými po vynesení rozsudku, treba v rozsudku určiť deň plnenia.

§ 152.

(1) Lehoty na plnenie sa počítajú odo dňa doručenia rozsudku.

(2) Ale ak bol podaný opravný prostriedok proti rozsudku bez predbežnej vykonateľnosti, lehota na plnenie sa počíta od právoplatnosti rozsudku.

§ 153.
Viazanosť súdu rozsudkom.

Súd je viazaný svojím rozsudkom, len čo ho vyhlásil.

§ 154.
Účasť sudcov na vynesení rozsudku.

Na vynesení rozsudku sa môžu zúčastniť iba sudcovia, za účasti ktorých sa ústne pojednávanie skončilo.

§ 155.
Porada a hlasovanie.

(1) Pri porade a hlasovaní senátu nesmie byť prítomný okrem sudcov a zapisovateľa nikto iný. O porade a hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica.

(2) Sudcovia z ľudu hlasujú pred sudcami z povolania, a to mladší pred staršími. Predseda hlasuje naposledy.

(3) Na rozsudok je potrebná väčšina hlasov. Všetci členovia senátu sú povinní hlasovať, i keď boli prehlasovaní v niektorej predbežnej otázke.

§ 156.
Vyhlásenie a doručenie rozsudku.

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť; vyhlási ho predseda senátu.

(2) Rozsudky sa vyhlasujú v mene republiky.

(3) Vyhlásenie sa má stať zpravidla hneď po skončení ústneho pojednávania; ak to nie možné, možno na vyhlásenie rozsudku odročiť ústne pojednávanie najviac na čas pätnásť dní.

(4) Vyhlasuje sa úplné znenie výroku a podstatné dôvody, jako aj poučenie o opravnom prostriedku.

(5) Rozsudok treba účastníkom vždy doručiť.

Vyhotovenie rozsudku.

§ 157.

Vyhotovenie rozsudku má po úvodných slovách „V mene republiky“ obsahovať:

a) označenie súdu a mená a priezviská sudcov, ktorí sa zúčastnili na vynesení rozsudku;

b) mená a priezviská účastníkov, ich zamestnanie, bydlisko a postavenie v konaní, mená a priezviská ich zákonných zástupcov alebo zmocnencov;

c) predmet konania;

d) deň vyhlásenia;

e) výrok;

f) odôvodnenie so stránky skutkovej a právnej s poučením o opravnom prostriedku.

§ 158.

(1) Vyhotovenie rozsudku podpíše predseda senátu.

(2) Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše za neho iný člen senátu; dôvod sa poznamená na vyhotovení rozsudku.
Oprava a doplnenie.

§ 159.

(1) Chyby v písaní a počítaní, ako aj iné podobné zrejmé nesprávnosti v rozsudku alebo jeho vyhotovení, predseda senátu môže kedykoľvek bez ústneho pojednávania opraviť, a to aj z úradnej povinnosti. Opravu môže nariadiť i súd vyššej stolice.

(2) Opravné usnesenie sa doručí účastníkom, oprava sa vyznačí na vyhotovení rozsudku a podľa možnosti aj na rovnopisoch vyhotovenia už vydaných.

(3) Vykonávanie opravy nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku.

(4) Ale ak sa opravou rozsudku zmení jeho výrok, môže účastník dotknutý zmenou opravenú časť výroku napadnúť prípustným opravným prostriedkom v lehote počítanej od doručenia opravného usnesenia.

§ 160.

(1) Ak súd nerozhodol v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, o trovách alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže ktorýkoľvek účastník do pätnástich dní od doručenia rozsudku žiadať o jeho doplnenie. V žiadosti treba uviesť určitý návrh na doplnenie. Súd rozhodne o žiadosti podľa povahy veci buď po ústnom pojednávaní alebo bez neho.

(2) Ak súd vyhovie žiadosti o doplnenie, vynesie vo veci doplňujúci rozsudok; ak nevyhovie, žiadosť usnesením zamietne.

(3) Na doplňujúci rozsudok sa inak použijú obdobne ustanovenia o rozsudkoch.

(4) Konanie o doplnenie nemá odkladný účinok na opravné prostriedky proti rozsudku ani na jeho vykonateľnosť.

§ 161.
Právoplatnosť.

(1) Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť riadnym opravným prostriedkom, je právoplatný.

(2) Vzdanie sa opravného prostriedku je účinné, len ak sa stalo na súde po vyhlásení rozsudku.

§ 162.
Zmena rozsudku.

Ak bol účastník právoplatným rozsudkom odsúdený plniť dávky, ktoré sa stanú sročnými až po vynesení rozsudku, a ak sa podstatne zmenili okolnosti, na základe ktorých určil súd výšku dávok alebo ich trvanie, môže ktorýkoľvek účastník podať návrh na zmenu určenej výšky dávok alebo ich trvania. Skorší rozsudok možno zmeniť iba s účinkami odo dňa podania návrhu.

Predbežná vykonateľnosť.

§ 163.

Predbežná vykonateľnosť sa bez ohľadu na opravný prostriedok vysloví vo výroku rozsudku odsudzujúceho na plnenie:

a) pracovného príjmu za čas najviac troch mesiacov;

b) náhrady a odmeny, ktoré náležia pôvodcom za použitie ich pôvodcovských práv, ako aj obdobných náhrad a odmien náležiacich výkonným umelcom a vedeckým pracovníkom za ich výkony;

c) úhrady osobných potrieb za čas najviac troch mesiacov pred začatím konania, ako aj jednotlivých dávok, ktoré sa stanú sročnými do právoplatnosti rozsudku;

d) v peniazoch alebo v iných veciach určených podľa druhu alebo v cenných papieroch, ak je záväzok preukázaný verejnou listinou;

e) na základe uznania nároku.

§ 164.

(1) Okrem prípadov uvedených v § 163 možno predbežnú vykonateľnosť vysloviť na návrh účastníka, ak by mu inak hrozilo nebezpečenstvo značnej a ťažko nahraditeľnej ujmy alebo ak je obava, že splnenie sa stane vôbec nemožným.

(2) Vyslovenie predbežnej vykonateľnosti podľa odseku 1 sa môže týkať celého nároku alebo jeho časti a možno ho viazať na zloženie primeranej zábezpeky.

§ 165.
Účinky súdnej pokonávky.

Súdna pokonávka, ktorú súd schválil, má účinky právoplatného rozsudku.

DRUHÝ DIEL.
USNESENIE.

§ 166.
Viazanosť súdu usnesením.

(1) Súd je viazaný svojím usnesením, len čo ho vyhlásil, a ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo odovzdané na vyhotovenie.

(2) Súd nie je viazaný svojím usnesením, ktoré sa týka iba vedenia konania, najmä nie usnesením a nariadením o doručení (§§ 46 až 53), usnesením, ktorým sa upravuje priebeh konania, nariaďuje dokazovanie a určuje spôsob jeho vykonania (§§ 59, 64, 68, 71, 88, 95, 98, 106, 108, 110, 116, 119, 122), nariaďuje ústne pojednávanie a určuje iné termíny (§§ 61, 68), alebo urobí opatrenie na ich prípravu (§§ 62, 68).

§ 167.
Vyhlásenie a doručenie.

(1) Usnesenie treba prítomným účastníkom vyhlásiť.

(2) Usnesenie treba doručiť účastníkom, ak majú proti nemu opravný prostriedok alebo právo viesť podľa neho exekúciu.

(3) Účastníkom neprítomným pri vyhlásení treba okrem prípadov uvedených v odseku 2 doručiť usnesenie aj vtedy, ak to vyžaduje vedenie konania.

(4) Usnesenie, ktorým sa zamieta návrh účastníka bez vypočutia iných účastníkov, netreba týmto účastníkom doručovať.

§ 168.
Písomné vyhotovenie.

(1) Písomné vyhotovenie usnesenia má obsahovať náležitosti uvedené v § 157 písm. a) až f); mená a priezviská účastníkov sa uvedú, len pokiaľ to vyžaduje povaha veci, o ktorej sa v usnesení rozhoduje.

(2) Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa usnesením úplne vyhovuje návrhu, ktorému iný účastník neodporoval.

§ 169.
Vykonateľnosť.

Usnesenie je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, pokiaľ súd vzhľadom na zvláštne okolnosti prípadu neodložil jeho vykonateľnosť alebo pokiaľ zákon neustanovuje inak. To platí aj vtedy, ak sa má usnesenie vykonať inak než exekúciou.

§ 170.
Podporná platnosť ustanovení o rozsudku.

Na usnesenie sa inak použijú obdobne ustanovenia platné pre rozsudky.

ŠIESTA HLAVA.
OPRAVNÉ PROSTRIEDKY.

§ 171.
Posudzovanie opravných prostriedkov.

Nesprávne pomenovaný opravný prostriedok treba posúdiť podľa jeho obsahu.

PRVÝ DIEL.
RIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY.

Prvý oddiel.
Odvolanie.

§ 172.
Prípustnosť.

(1) Odvolanie je prípustné proti každému rozsudku súdu prvej stolice. Nie je prípustné odvolať sa len proti dôvodom rozsudku.

(2) Ak sa súčasne nenapadá výrok rozsudku vo veci samej, je proti iným rozhodnutiam pojatým do výroku rozsudku, najmä proti rozhodnutiam o trovách konania a o procesnej námietke, opravným prostriedkom sťažnosť.

§ 173.
Lehota na podanie odvolania.

(1) Na podanie odvolania je lehota pätnásť dní odo dňa doručenia rozsudku.

(2) Odvolanie nie je podané oneskorene, ak ho podala oprávnená osoba po uplynutí tejto lehoty iba preto, že sa spravovala nesprávnym poučením súdu, alebo ak ho podala v lehote pätnástich dní odo dňa doručenia rozsudku priamo na odvolacom súde alebo do zápisnice na súde, ktorý nie je príslušný (§ 175 ods. 2).

§ 174.
Osoby oprávnené podať odvolanie.

Odvolanie môže podať účastník alebo prokurátor.

Náležitosti.

§ 175.

(1) Odvolanie možno podať písomným podaním alebo ústne do zápisnice; advokát, i keď je sám účastníkom, môže podať odvolanie len písomne.

(2) Odvolanie sa podáva na súde, ktorý vyniesol rozsudok. Ak sa odvolanie podá na inom súde, postúpi ho tento súd ihneď príslušnému súdu.

§ 176.

Odvolanie má popri všeobecných náležitostiach podania obsahovať:

a) označenie rozsudku, proti ktorému sa podáva;

b) odvolací návrh;

c) dôvody, poprípade i nové skutkové tvrdenia a dôkazy.

§ 177.
Podporná platnosť ustanovení o konaní na súde prvej stolice.

(1) Pokiaľ z ďalších ustanovení nevyplýva iné, použijú sa pre konanie na odvolacom súde obdobne ustanovenia platné pre konanie na súde prvej stolice.

(2) Ak dôjde ku vzatiu späť návrhu na začatie konania po vyhlásení rozsudku súdom prvej stolice a ak prizná odvolací súd vzatiu späť účinnosť, zruší aj rozsudok súdu prvej stolice.

§ 178.
Odkladný účinok.

(1) Ak oprávnená osoba podala včas odvolanie, napadnutý rozsudok až do vybavenia odvolania nestane sa právoplatným, a pokiaľ nejde o rozsudok predbežne vykonateľný, odkladá sa jeho vykonateľnosť.

(2) Ak sa rozsudok týka niekoľkých odporcov alebo niekoľkých nárokov so samostatným skutkovým základom a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektorých odporcov alebo niektoré nároky, nenapadnutá časť rozsudku nadobúda právoplatnosť.

Konanie o odvolaní.

§ 179.

(1) Ak je predseda senátu súdu prvej stolice toho názoru, že odvolanie je podané oneskorene alebo osobou neoprávnenou, alebo že je neprípustné preto, že napadá len dôvody rozsudku, predloží ho spolu so spismi a so zprávou o tom príslušnému odvolaciemu súdu. To isté urobí, ak sa márne pokúsil o odstránenie chýb odvolania (§§ 176, 45 ods. 1 a 2).

(2) Ak nejde o žiadny z týchto prípadov, predseda senátu zašle jeden rovnopis odvolania odporcovi odvolateľa. Odvolateľov odporca môže do pätnástich dní odpovedať na odvolanie písomným podaním alebo ústne do zápisnice (§ 175); o tom ho treba poučiť. Po uplynutí tejto lehoty alebo len čo došla odpoveď na odvolanie, predloží predseda senátu odvolanie spolu so spismi odvolaciemu súdu.

§ 180.

(1) V prípadoch uvedených v § 179 ods. 1 odmietne odvolací súd odvolanie usnesením bez ústneho pojednávania, i keď podmienky odmietnutia zistí sám pred nariadením ústneho pojednávania. Rovnako rozhodne, ak až na ústnom pojednávaní zistí, že sú tu takéto podmienky.

(2) Ak je odvolací súd toho názoru, že odvolanie nie je podané oneskorene alebo osobou na to neoprávnenou, alebo že nie je neprípustné preto, že napadá len dôvody rozsudku, doručí predseda odvolacieho senátu jedno vyhotovenie odporcovi odvolateľa. Odvolateľov odporca môže na odvolanie odpovedať do pätnástich dní písomným podaním alebo ústne do zápisnice (§ 175), a to priamo na odvolacom súde; o tom ho treba poučiť.

(3) Ak odvolanie bolo podané priamo na odvolacom súde, postúpi ho predseda odvolacieho senátu súdu prvej stolice, aby postupoval podľa § 179 ods. 2.

§ 181.

Ak nebolo odvolanie odmietnuté bez ústneho pojednávania podľa § 180 ods. 1, predseda senátu nariadi ústne pojednávanie.

§ 182.

Po otvorení ústneho pojednávania predseda senátu alebo ním poverený člen senátu prednesie podľa obsahu spisov súdu prvej stolice stav veci, ako aj doterajší priebeh konania, pokiaľ je to potrebné, aby sa porozumelo odvolaciemu návrhu a aby sa mohla preskúmať správnosť napadnutého rozhodnutia. Po tomto prednese a prípadných poznámkach prednesie predseda alebo ním poverený člen senátu obsah odvolania a odpovede; keď sa tak stalo, upozorní predseda účastníkov, že môžu svoje návrhy ústne odôvodniť.

§ 183.

(1) Odvolací súd nie je viazaný skutkovým stavom, ktorý zistil súd prvej stolice. Účastníci môžu predniesť aj skutkové okolnosti a ponúknuť dôkazy, ktoré neboly v konaní na súde prvej stolice ani uvedené ani ponúknuté. Odvolací súd môže nariadiť, aby sa dokazovanie vykonané na súde prvej stolice opakovalo.

(2) Účastníci môžu až do skončenia odvolacieho pojednávania svoje návrhy vo veci samej, urobené na súde prvej stolice, zmeniť, ak výsledky konania na odvolacom súde v súvislosti s výsledkami konania na súde prvej stolice môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

(3) Až do skončenia odvolacieho pojednávania možno meniť i odvolacie návrhy i odvolacie dôvody. Súd môže rozsudok prvej stolice zrušiť, i keď je navrhovaná jeho zmena, a naopak.

(4) Súd však nepripustí zmenu podľa odsekov 2 a 3:

a) ak sa zmena týka účastníkov, proti ktorým odvolanie nesmerovalo;

b) ak sa zmena týka tých nárokov uplatňovaných v konaní, ktoré majú samostatný skutkový základ a neboli dotknuté odvolaním.

§ 184.

Odvolací súd prejedná vec v medziach odvolacích návrhov (§ 183 ods. 3 a 4). Pritom si všíma chyby konania na súde prvej stolice, len pokiaľ mohly mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Rozhodnutie odvolacieho súdu.

§ 185.

(1) Odvolací súd rozhodne zpravidla rozsudkom vo veci samej, a to tak, že rozsudok súdu prvej stolice potvrdí alebo zmení.

(2) Vo svojom rozsudku sa môže odvolací súd odvolať i na skutkový stav zistený súdom prvej stolice.

§ 186.

(1) Odvolací súd môže usnesením zrušiť rozsudok súdu prvej stolice a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a na rozhodnutie, najmä ak sa súd prvej stolice nezaoberal v podstatných bodoch skutkovým stavom veci.

(2) Odvolací súd môže takto postupovať aj vtedy, keď zistí chyby konania uvedené v § 184 a ak by ich odstránenie vyžadovalo neúmerné doplnenie konania; ak to vyžaduje povaha veci, môže zrušiť i konanie na súde prvej stolice.

(3) Súd prvej stolice je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

§ 187.
Trovy odvolacieho konania.

(1) Ustanovenia o trovách konania na súde prvej stolice platia i pre konanie odvolacie.

(2) Ak súd druhej stolice zmení rozsudok súdu prvej stolice, rozhodne aj o trovách predchádzajúceho konania; ak zruší rozsudok, poprípade i konanie súdu prvej stolice, uloží tomuto súdu, aby v novom rozhodnutí rozhodol aj o trovách opravného konania.

§ 188.
Vzatie odvolania zpät.

Odvolateľ môže vziať odvolanie zpät do vynesenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Čo do účinnosti vzatia odvolania zpät platia primerane ustanovenia §§ 73 a 76.

§ 189.

Doručenie rozhodnutia.

Po skončení odvolacieho konania vráti odvolací súd spisy súdu prvej stolice; súd prvej stolice doručí rozhodnutie odvolacieho súdu účastníkom.

Druhý oddiel.
Sťažnosť.

Prípustnosť.

§ 190.

Proti usneseniu súdu prvej stolice je prípustná sťažnosť, ak ide o usnesenie, ktorým je súd viazaný (§ 166).

§ 191.

(1) Sťažnosť nie je prípustná proti usneseniu dožiadaného alebo povereného sudcu; avšak je prípustná, pokiaľ ju zákon nevylučuje, proti usneseniu dožadujúceho alebo poverujúceho súdu, ktorý rozhodol o ohradení sa postihnutej osoby.

(2) Sťažnosť proti usneseniam dožiadaného súdu, pokiaľ ju zákon nevylučuje, je prípustná, ak ide o právnu pomoc žiadanú cudzozemským súdom (úradom).

§ 192.

Sťažnosť nie je prípustná proti rozhodnutiu:

a) ktorým bol vylúčený sudca (§ 22);

b) ktorým bolo vrátené podanie s pokynmi a poučením na odstránenie chýb podania (§ 45);

c) ktorým bola postúpená vec pre nepríslušnosť súdu po vypočutí účastníka (§ 56 ods. 1);

d) ktorým bol zamietnutý návrh na vylúčenie verejnosti (§§ 63, 68);

e) ktorým bola alebo nebola pripustená zmena návrhu (§ 72), alebo ktorým bola alebo nebola priznaná účinnosť prejavu účastníka o vzatí návrhu späť (§ 73), uznaniu alebo vzdaniu sa nároku (§ 74), alebo ktorým bola alebo nebola schválená súdna pokonávka (§§ 40, 75);

f) ktorým bola predĺžená lehota alebo zamietnutý návrh na jej predĺženie (§ 84);

g) ktorým bolo povolené navrátenie do predošlého stavu (§ 86);

h) ktorým sa rozhodlo o svedočnom (§ 107) alebo o nárokoch tretích osôb na náhradu (§ 115 ods. 2, § 120 ods. 2);

ch) ktorým bolo povolené zabezpečenie dôkazu (§ 123);

i) ktorým bolo uložené zložiť preddavok na trovy (§ 128).

§ 193.

Novoty.

Sťažnosť možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy, pokiaľ z iných ustanovení nevyplýva iné a pokiaľ to povaha veci pripúšťa.

Konanie a rozhodnutie o sťažnosti.

§ 194.

(1) Súd prvej stolice môže sám vyhovieť sťažnosti, ak sa napáda sťažnosťou usnesenie, z ktorého nenadobudla doteraz právo osoba odchylná od sťažovateľa, alebo ak ide o usnesenie, ktorým bola uložená pokuta alebo nariadené predvedenie.

(2) Ak súd prvej stolice nemieni vyhovieť sťažnosti alebo ak sa napáda sťažnosťou aj iné usnesenie než usnesenie uvedené v odseku 1, vykoná predseda senátu vyšetrenie, pokiaľ ho uzná podľa obsahu sťažnosti za potrebné, a predloží sťažnosť spolu so spismi súdu druhej stolice.

§ 195.

(1) Súd druhej stolice rozhodne o sťažnosti usnesením zpravidla bez ústneho pojednávania.

(2) Ak to považuje súd druhej stolice za potrebné, nariadi vypočuť účastníkov alebo iné vyšetrenie; v prípadoch, kde sa rozhodlo v prvej stolici po ústnom pojednávaní, môže nariadiť i ústne pojednávanie.

§ 196.

Pokiaľ z ustanovení o sťažnosti nevyplýva iné, použijú sa pre sťažnosť obdobne ustanovenia platné pre odvolanie.

DRUHÝ DIEL.
MIMORIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY.

Prvý oddiel.
Obnova konania.

Prípustnosť.

§ 197.

Právoplatné rozhodnutie vo veci samej možno napadnúť návrhom na obnovu konania:

a) ak sú tu nové skutočnosti, dôkazy alebo právoplatné rozhodnutie súdu alebo úradu (orgánu verejnej správy), ktoré účastník nemohol bez svojej viny použiť v základnom konaní, alebo ak možno vykonať dôkazy nariadené v základnom konaní, pretože odpadly prekážky, ktoré vtedy bránily ich vykonaniu; z týchto dôvodov je obnova konania prípustná, len pokiaľ mohly privodiť pre účastníka priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej;

b) ak sa rozhodlo v neprospech účastníka v dôsledku trestného činu sudcu.

§ 198.

Súdnu pokonávku možno napadnúť návrhom na obnovu konania, pokiaľ možno dôvody obnovy vzťahovať podľa povahy veci i na súdnu pokonávku.

§ 199.

Obnova konania nie je prípustná:

a) ak ide o rozhodnutie, ktorým sa vyslovilo, že tu manželstvo nie je, alebo ktorým sa vyslovila neplatnosť manželstva alebo rozvod, okrem ak by išlo o otázku dobromyseľnosti pri uzavieraní manželstva alebo viny na rozvode;

b) v konaní o vyhlásenie za mŕtveho alebo o dokázanie smrti, v konaní o prejednanie dedičstva, v konaní o súdne umorenie listín a v konaní exekučnom;

c) ak možno zrušenie alebo zmenu rozhodnutia dosiahnuť bez obnovy konania, nepočítajúc v to sťažnosť pre porušenie zákona, alebo ak je obnova konania vylúčená povahou veci.

Lehota na podanie návrhu.

§ 200.

(1) Návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov.

(2) Lehota sa počíta odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v základnom konaní, poprípade schválenia súdnej pokonávky; ale ak sa účastník len neskoršie dozvedel o dôvode obnovy alebo ak ho len neskoršie mohol uplatniť, lehota sa počíta odo dňa, keď sa dozvedel o dôvode obnovy alebo keď ho mohol uplatniť.

(3) Ak uplynulo päť rokov od času, keď sa rozhodnutie stalo právoplatným, poprípade keď bola schválená súdna pokonávka, návrh na obnovu konania možno podať, len ak účastníkovi bola nezákonným postupom súdu odňatá možnosť konať na súde.

§ 201.

Pri zmeškaní lehoty na podanie návrhu na obnovu konania nie je prípustné navrátenie do predošlého stavu.

§ 202.
Náležitosti návrhu na obnovu.

Návrh na obnovu konania má popri všeobecných náležitostiach podania obsahovať:

a) označenie rozhodnutia alebo súdnej pokonávky, proti ktorým smeruje;

b) uvedenie zákonného dôvodu obnovy;

c) skutočnosti dokazujúce zachovanie lehoty na podanie návrhu na obnovu konania;

d) určitý návrh na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo súdnej pokonávky a na vynesenie nového rozhodnutia;

e) skutočnosti a dôkazy na odôvodnenie návrhu na obnovu konania.

§ 203.
Príslušnosť súdu.

O návrhu na obnovu konania rozhoduje súd, ktorý rozhodol vo veci v prvej stolici.

§ 204.
Osoby oprávnené podať návrh na obnovu konania.

Návrh na obnovu konania môže podať účastník alebo prokurátor.

Konanie.

§ 205.

(1) Ak je návrh na obnovu konania podaný zrejme oneskorene alebo ak sa nezakladá na žiadnom zákonnom dôvode alebo ak obnova konania nie je prípustná podľa § 199, súd odmietne návrh usnesením bez ústneho pojednávania. Rovnako rozhodne, ak sa až na ústnom pojednávaní zistí, že sú tu také skutočnosti.

(2) Ak návrh podala osoba neoprávnená, súd ho odmietne usnesením po ústnom pojednávaní.

§ 206.

(1) Ak sa navrhuje obnova konania pre trestný čin uvedený v § 197 písm. b) alebo pre iný trestný čin, oznámi súd, pokiaľ sa ešte nezačalo trestné konanie, vec prokurátorovi a vyčká výsledok trestného konania.

(2) Keď trestný súd alebo prokurátor oznamuje súdu usnesenie, že sa konanie nezačalo alebo že sa zastavuje, označí výslovne dôvod, prečo sa tak stalo.

§ 207.

(1) S konaním o návrhu na obnovu možno spojiť konanie vo veci samej.

(2) Ak súd rozhodol najprv o povolení obnovy, môže konať vo veci samej až vtedy, keď sa rozhodnutie o povolení obnovy stalo právoplatným.

§ 208.

(1) Ak sa z uplatňovaných dôvodov obnovy javí pravdepodobným, že návrh na obnovu konania bude mať úspech, môže súd na návrh účastníka i bez vypočutia odporcu usnesením nariadiť odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia alebo súdnej pokonávky.

(2) Súd môže takéto svoje usnesenie na návrh zrušiť.

(3) Proti usneseniam podľa odsekov 1 a 2 niet opravného prostriedku.

§ 209.

(1) Na konanie o návrhu na obnovu, počítajúc v to opravné prostriedky, sa inak použijú ustanovenia platné pre základné konanie.

(2) Vydržanie alebo premlčanie práva, ktoré nastalo za konania alebo po jeho skončení, nemožno uplatniť v konaní o obnovu na ujmu účastníka, v prospech ktorého bola povolená obnova.

(3) V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd o náhrade trov základného konania i konania o obnovu.

Druhý oddiel.
Sťažnosť pre porušenie zákona.

§ 210.

(1) Proti právoplatnému rozhodnutiu ktoréhokoľvek súdu v občianskych právnych veciach môže generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu podať sťažnosť pre porušenie zákona, ak sa domnieva, že v konaní alebo pri rozhodovaní bol porušený zákon.

(2) Pre chyby v konaní možno podať sťažnosť pre porušenie zákona iba vtedy, ak bolo rozhodnuté o veci, ktorá nepatrí do právomoci československých súdov alebo aspoň všeobecných súdov, alebo ak chyby v konaní mohly mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

(3) Sťažnosť pre porušenie zákona nemožno podať proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu o sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 211.
Podanie a náležitosti.

(1) Sťažnosť pre porušenie zákona nie je viazaná lehotou. Podáva sa písomne na Najvyššom súde.

(2) Okrem všeobecných náležitostí podania musí sťažnosť obsahovať:

a) označenie rozhodnutia, proti ktorému smeruje;

b) údaj o tom, v čom sa vidí porušenie zákona, s náležitým odôvodnením;

c) určité vyjadrenie, či sa navrhuje iba výrok, že bol porušený zákon, alebo aj zrušenie pôvodného rozhodnutia.

(3) Až do rozhodnutia o sťažnosti možno meniť jej dôvody a návrh.

§ 212.

Vyžadovanie súdnych spisov.

Generálny prokurátor aj predseda Najvyššieho súdu si môžu vyžiadať od ktoréhokoľvek súdu spisy, aby mohli posúdiť, či sú tu dôvody na podanie sťažnosti pre porušenie zákona.

§ 213.
Odloženie vykonateľnosti pôvodného rozhodnutia.

Ak navrhuje generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu aj zrušenie pôvodného rozhodnutia, Najvyšší súd môže i z úradnej povinnosti pred rozhodnutím o sťažnosti odložiť vykonateľnosť pôvodného rozhodnutia.

Konanie a rozhodnutie Najvyššieho súdu.

§ 214.

(1) Najvyšší súd rozhodne o sťažnosti pre porušenie zákona rozsudkom bez ústneho pojednávania po vypočutí generálneho prokurátora.

(2) Najvyšší súd môže potrebné vyšetrenie nariadiť i z úradnej povinnosti.

§ 215.

(1) Najvyšší súd v rozsudku buď vysloví, že bol porušený zákon, alebo sťažnosti nevyhovie; ak bol porušený zákon rozhodnutiami niekoľkých súdov, uvedie vždy, ktoré súdy zákon porušily. Rozsudok musí byť odôvodnený; Najvyšší súd ho doručí generálnemu prokurátorovi, a ak je to možné, aj účastníkom alebo ich právnym nástupcom.

(2) Ak to navrhne pred rozhodnutím generálny prokurátor alebo predseda Najvyššieho súdu, ktorý podal sťažnosť, Najvyšší súd zruší v rozsudku aj rozhodnutie, ktorým bol zákon porušený, poprípade aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

(3) Ak Najvyšší súd nerozhodol o zrušení už podľa odseku 2, môže účastník alebo jeho právny nástupca také zrušenie navrhnúť do pätnástich dní odo dňa doručenia rozsudku (odsek 1). Návrh sa podáva na Najvyššom súde písomným podaním alebo ústne do zápisnice. Návrh sa považuje za platne podaný, ak bol podaný v lehote na súde prvej alebo druhej stolice, alebo do zápisnice na inom súde, ktorý nie je príslušný; ak bol návrh podaný na niektorom z týchto súdov, postúpia ho ihneď Najvyššiemu súdu. O návrhu na zrušenie rozhoduje Najvyšší súd bez ústneho pojednávania.

§ 216.
Konanie po rozhodnutí Najvyššieho súdu.

Ak Najvyšší súd zrušil rozhodnutie, ktorým bol porušený zákon, poprípade aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 215 ods. 2 a 3), uvedie vo svojom rozhodnutí aj to, či a aké opatrenie má urobiť súd, ktorý zákon porušil. Pri novom rozhodnutí sú súdy viazané právnym názorom Najvyššieho súdu; v tomto rozhodnutí rozhodnú aj o trovách pôvodného konania.

§ 217.
Účinky rozsudku Najvyššieho súdu.

Okrem prípadov, keď dôjde k zrušeniu pôvodného rozhodnutia nemá rozsudok Najvyššieho súdu právny účinok na právne pomery účastníkov pôvodného konania. Právne pomery tretích osôb nemôžu byť dotknuté ani novým rozhodnutím vo veci, okrem ak im porušenie zákona bolo alebo muselo byť známe.

§ 218.

Neprípustnosť návrhu na zrušenie alebo zmeny pôvodného rozhodnutia

Návrh na zrušenie alebo zmenu pôvodného rozhodnutia je neprípustný:

a) ak ide o rozhodnutie, ktorým sa vyslovilo, že tu manželstvo nie je, alebo ktorým sa vyslovila neplatnosť manželstva alebo rozvod, okrem ak ide o otázku dobromyseľnosti pri uzavieraní manželstva alebo viny na rozvode;

b) v konaní o vyhlásenie za mŕtveho alebo o dokázanie smrti;

c) ak možno zrušenie alebo zmenu chybného rozhodnutia dosiahnuť bez podania sťažnosti pre porušenie zákona, nepočítajúc v to obnovu konania, alebo ak je takýto návrh vylúčený povahou veci.

SIEDMA HLAVA.
PREDBEŽNÉ OPATRENIA.

§ 219.
Prípustnosť.

Súd môže nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby sa ešte pred rozhodnutím predbežne upravily pomery účastníkov, alebo ak je obava, že inak by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený.

§ 220.
Príslušnosť.

Predbežné opatrenie nariadi súd, na ktorom je začaté konanie vo veci samej. Ak sa konanie vo veci samej doteraz nezačalo, nariadi ho súd, ktorý by bol na začatie konania vo veci samej príslušný.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 221.

Konanie podľa tejto hlavy vykoná bez ústneho pojednávania súd v rovnakom obsadení ako vo veci samej; ak konanie vo veci samej nebolo doteraz začaté, vykoná konanie sudca.

§ 222.

Predbežné opatrenie nariadi súd na návrh oprávneného účastníka; ak ide o konanie, ktoré sa začína z úradnej povinnosti, môže súd nariadiť predbežné opatrenie i bez návrhu.

§ 223.

O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd po vykonaní prípadne potrebného vyšetrenia, a ak to považuje za účelné a povaha veci to pripúšťa, i po vypočutí účastníkov alebo niektorého z nich. Ak sa to javí vhodným a povaha veci to pripúšťa, môže navrhovateľovi uložiť, aby zložil primeranú zábezpeku.

§ 224.

V usnesení, ktorým súd nariadi predbežné opatrenie, určí lehotu, po uplynutí ktorej stráca predbežné opatrenie účinnosť; ak sa súdne konanie, o ktoré ide, doteraz nezačalo a ak je na jeho začatie potrebný návrh účastníka, ktorý predbežné opatrenie navrhol, súd mu zároveň uloží lehotu, v ktorej má podať návrh na začatie konania.

§ 225.
Obsah.

Predbežným opatrením môže súd najmä nariadiť:

a) odporcovi, aby v určenej lehote zložil do súdnej úschovy peňažnú sumu, vkladnú knižku, cenný papier alebo iný predmet, súci na súdnu úschovu;

b) odporcovi, aby nijako nenakladal s určitými vecami alebo právami; ak sa zákaz týka nehnuteľnej veci alebo práv na nehnuteľnú vec, zapíše sa do pozemkovej alebo železničnej knihy (ďalej len „verejná kniha“) alebo do listiny uloženej na súde s účinkom proti tretím osobám; ak sa zákaz týka hnuteľných vecí, možno ho spojiť s nariadením vhodnej úschovy;

c) poddlžníkovi, aby v čase sročnosti zložil určenú sumu peňazí alebo vec miesto svojmu veriteľovi do súdnej alebo inej úschovy;

d) dlžníkovi, aby plnil oprávnenému predbežne určenú úhradu osobných potrieb podľa zákona;

e) odporcovi alebo tretej osobe, aby niečo konali alebo aby sa niečoho zdržali alebo trpeli, aby navrhovateľ niečo konal alebo nekonal.

§ 226.
Zrušenie.

(1) Ak sa zmenia pomery tak, že predbežné opatrenie nie je už potrebné ani účelné, súd ho zruší na návrh alebo z úradnej povinnosti.

(2) Okrem toho treba predbežné opatrenie zrušiť z úradnej povinnosti, ak:

a) navrhovateľ nezložil včas zábezpeku (§ 223);

b) oprávnený nepodal včas návrh na začatie súdneho konania (§ 224);

c) došlo už k vydaniu právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorého výkon sa mal predbežným opatrením zabezpečiť, a oprávnenému nebol zabezpečovaný nárok priznaný;

d) oprávnený nadobudol možnosť viesť exekúciu a do pätnástich dní od tohto času nepodal návrh na jej nariadenie.

§ 227.
Trovy.

(1) Trovy vzniknuté v súvislosti s predbežným opatrením znáša navrhovateľ, vynímajúc trovy odporcu.

(2) O prípadnom nároku na náhradu týchto trov voči odporcovi a o prípadnom nároku odporcu na náhradu jeho trov rozhodne súd, ktorý rozhodol v konaní vo veci samej, a ak nedošlo k tomuto konaniu, rozhodne súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

(3) V prípade odseku 2 použijú sa obdobne ustanovenia o náhrade trov.

(4) Ak sa predbežné opatrenie zruší z iného dôvodu než preto, že navrhovateľovi bol nárok priznaný alebo že jeho nárok bol uspokojený, navrhovateľ nahradí odporcovi i tretej osobe všetky ujmy, ktoré im spôsobil. O tom rozhodne súd, ktorý nariadil predbežné opatrenie.

§ 228.
Predaj dlžníkových hnuteľných vecí bez exekučného titulu.

(1) Ak zákon dovoľuje, aby sa veriteľ uspokojil súdnym predajom dlžníkových hnuteľných vecí bez exekučného titulu, nariadi predaj na návrh veriteľa súd, v obvode ktorého sú veci.

(2) Predaj nariaďuje a ďalej koná sudca bez ústneho pojednávania. Predaj sa nariadi bez vypočutia dlžníka.

(3) Predaj možno vykonať aj vtedy, ak usnesenie nariaďujúce predaj nie je doteraz právoplatné; ale ak bola proti tomuto usneseniu podaná sťažnosť, môže súd, pokiaľ nejde o veci podliehajúce skaze, výkon predaja odložiť až do právoplatnosti usnesenia, ktorým bol nariadený predaj.

(4) Inak pre výkon predaja platia ustanovenia tohto zákona o exekučnom predaji hnuteľných vecí.

§ 229.
Exekučné opísanie nájomníkových hnuteľných vecí.

(1) Exekučné opísanie hnuteľných vecí podľa § 394 ods. 2 občianskeho zákonníka nariadi a vykoná súd, v obvode ktorého je predmet exekučného opísania.

(2) Exekučné opísanie hnuteľných vecí je neprípustné při veciach vylúčených z exekúcie.

(3) Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania; exekučné opísanie vykoná výkonný úradník (§ 431).

DRUHÁ ČASŤ.
OSOBITNÉ USTANOVENIA.

PRVÁ HLAVA.
MANŽELSKÉ VECI A OSTATNÉ VECI TÝKAJÚCE SA MANŽELOV.

PRVÝ DIEL.
MANŽELSKÉ VECI.

§ 230.
Príslušnosť.

(1) Na konanie o rozvod, neplatnosť manželstva a určenie, či tu je alebo nie je manželstvo (manželské veci), je príslušný súd, v obvode ktorého mali manželia posledné spoločné bydlisko.

(2) Ak manželia nemali posledné spoločné bydlisko v Československej republike, je na konanie príslušný všeobecný súd odporcu; ak tu niet ani takého súdu, je príslušný všeobecný súd navrhovateľa.

(3) Ak sa má neplatnosť manželstva vysloviť z úradnej povinnosti a ak manželia nemali spoločné bydlisko v Československej republike, je na konanie príslušný všeobecný súd jedného alebo druhého manžela.
Konanie.

§ 231.

Účastníkmi konania sú manželia.

§ 232.

Jeden rovnopis návrhu na začatie konania sa doručí odporcovi do vlastných rúk. Upovedomenie o začatí konania z úradnej povinnosti sa doručí obom manželom do vlastných rúk.

§ 233.

Súd zpravidla vyslúchne oboch manželov osobne, a to hneď na prvom ústnom pojednávaní.

§ 234.

Vzatie návrhu na začatie konania zpät nevyžaduje, aby mu súd priznal účinnosť.

§ 235.

S výnimkou konania o neplatnosť manželstva je prípustné spočívanie konania (§ 421).

§ 236.

Uznaniu nároku nemôže súd priznať účinnosť (§ 74).

Osobitné ustanovenia pre konanie o neplatnosť manželstva.

§ 237.

Otázku neplatnosti manželstva nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

§ 238.

Ak jeden z manželov zomrie pred tým, než sa rozhodnutie stane právoplatným, súd usnesením zastaví konanie a zruší prípadne už vynesené rozhodnutie, pokiaľ zákon nedovoľuje, aby sa v konaní pokračovalo.

Osobitné ustanovenia pre konanie o rozvod manželstva.

§ 239.

Ak sa druhý manžel pripojí k návrhu na rozvod manželstva a ak sa shodujú návrhy oboch manželov čo do viny na rozvode, môže sa súd obmedziť pre zistenie rozvratu a viny na ňom na výsluch účastníkov.

§ 240.

Ak sú tu maloleté deti, urobí súd ešte pred vyslovením rozvodu manželstva opatrenie, aby všeobecný súd maloletých detí podmienečne - pre prípad, že bude rozvod vyslovený - upravil práva a povinnosti rodičov voči maloletým deťom a ich majetku.

§ 241.

Ak jeden z manželov zomrie pred tým, než sa rozhodnutie stane právoplatným, súd usnesením zastaví konanie a zruší prípadne už vynesené rozhodnutie.

DRUHÝ DIEL.
OSTATNÉ VECI TÝKAJÚCE SA MANŽELOV.

§ 242.

V ostatných veciach týkajúcich sa manželov, upravených v zákone o rodinnom práve, sa rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

§ 243.

Ak je s návrhom na rozvod alebo neplatnosť manželstva spojený návrh na úhradu osobných potrieb alebo ak došlo k spojeniu takýchto konaní, súd rozhodne rozsudkom aj o úhrade osobných potrieb.

DRUHÁ HLAVA.
VECI PORUČENSKÉ, OPATROVANSKÉ, VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI A VECI OSVOJENIA.

PRVÝ DIEL.
VECI PORUČENSKÉ, OPATROVANSKÉ A VECI DETÍ V RODIČOVSKEJ MOCI.

Príslušnosť.

§ 244.

Súdom príslušným pre veci poručenské, opatrovanské a pre věci detí v rodičovskej moci je všeobecný súd chránenca. Ak tento súd nie je známy alebo ak nemôže bez ujmy pre chránenca včas zakročiť, zakročí súd, v obvode ktorého má chránenec pobyt; avšak len čo je to možné, postúpi vec príslušnému súdu.

§ 245.

V záujme chránenca môže súd na návrh alebo z úradnej povinnosti svoju príslušnosť preniesť na iný súd. Ak druhý súd nesúhlasí s prenesením, rozhodne jeho nadriadený krajský súd.

§ 246.
Obsadenie súdu.

(1) Senát koná a rozhoduje o výchove a výžive detí (s výnimkou poskytovania štátneho detského príspevku), o úprave styku rodičov s deťmi, o povolení uzavrieť manželstvo (§ 252), o schvaľovaní dôležitých úkonov poručníka za poručenca (§ 256), o odvolaní poručníka, o priezvisku, poprípade aj o mene dieťaťa, o výkone rodičovskej moci, o všetkých jej obmedzeniach a o jej zániku.

(2) V ostatných prípadoch koná a rozhoduje sudca.

Konanie.

§ 247.

Konanie sa začína z úradnej povinnosti, pokiaľ z povahy veci nevyplýva, že sa má začať iba na návrh.

§ 248.

(1) Senát rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

(2) Sudca rozhoduje bez ústneho pojednávania.

§ 249.

(1) V dôležitých alebo pochybných prípadoch vypočuje súd i chránenca, pokiaľ je tento schopný posúdiť svoje záujmy; ak možno od toho očakávať objasnenie a posúdenie potrebnosti alebo

vhodnosti navrhnutého alebo zamýšľaného opatrenia, vypočuje súd aj jeho najbližších príbuzných alebo iné osoby oboznámené s pomerami.

(2) Súd má zpravidla, najmä ak ide o maloletého, konať v súčinnosti s verejnými orgánmi a zariadeniami, ktoré slúžia na ochranu alebo prospech chránencov.

§ 250.
Rozhodnutie o rodičovskej moci.

Ak sa rodičia nedohodnú o výkone rodičovskej moci, rozhodne súd, akým spôsobom sa má rodičovská moc vykonávať, najmä ktorý z rodičov má maloletého zastupovať.

§ 251.
Výchova a výživa detí.

(1) Ak rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, rozhodne súd o tom, komu sa má dieťa sveriť do výchovy a ako má každý z rodičov prispievať na jeho výživu; pokiaľ je to potrebné, upraví aj styk rodičov s dieťaťom. Rozhodnutie možno nahradiť dohodou rodičov, ktorá však vyžaduje schválenie súdu.

(2) Súd určí rozsah vyživovacej povinnosti, i keď rodičia žijú spolu, ak jeden z nich neplní svoje povinnosti dobrovoľne.

§ 251a
Výkon niektorých rozhodnutí.

Proti tomu, kto sa dobrovoľne nepodrobí rozhodnutiu súdu o rodičovskej moci, výchove detí, styku s nimi alebo o ich umiestení, použije súd uvedený v § 244 pre výkon tohto rozhodnutia vhodné donucovacie prostriedky. Týmito prostriedkami, pokiaľ ostatné prostriedky podľa okolností prípadu nepostačujú, môžu byť aj pokuty do výšky 5.000 Kčs za každé jednotlivé neposlúchnutie súdu, poprípade aj nútené predvedenie dieťaťa k rodičovi (umiestenie dieťaťa a pod.); vymožené pokuty pripadajú štátu.

§ 252.
Povolenie uzavrieť manželstvo.

(1) Osobám maloletým, postihnutým duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutým povoľuje uzavretie manželstva súd. Pred rozhodnutím vypočuje takú osobu, a to v neprítomnosti iných osôb, aby sa presvedčil o tom, či má skutočne vôľu vstúpiť do manželstva. Podľa možnosti vypočuje aj druhú osobu hodlajúcu uzavrieť manželstvo a vyšetrí osobné vlastnosti oboch.

(2) Usnesenie o povolení uzavrieť manželstvo má obsahovať aj meno a priezvisko oboch osôb, ktoré hodlajú uzavrieť manželstvo.

§ 253.
Ustanovenie poručníka.

(1) Po vhodnom poučení zloží poručník do rúk sudcu sľub, že sa bude riadne starať o telesný a duševný rozvoj poručenca, najmä o jeho výchovu a výživu tak, aby bol náležite pripravený prispievať svojou prácou, podľa svojich schopností a náklonností, k prospechu spoločnosti, ďalej že bude poručenca riadne zastupovať, že bude spravovať jeho imanie so starostlivosťou riadneho hospodára a pritom dbať na pokyny súdu.

(2) Po složení sľubu vydá súd poručníkovi listinu o jeho ustanovení.

§ 254.
Zistenie imania poručenca.

Súd vykoná súpis všetkého poručencovho imania, a ak to uzná za vhodné, i jeho odhad. Vykonaním súpisu a odhadu môže súd poveriť miestny národný výbor.

Zabezpečenie majetku poručenca.

§ 255.

(1) Hotové peniaze, pokiaľ sa v záujme poručenca nepoužijú inak, treba uložiť v peňažnom ústave alebo zakúpiť za ne štátne dlhopisy alebo iné verejné dlhopisy postavené im naroveň. V rukách poručníka možno ponechať iba toľko peňazí, koľko treba na úhradu bežných potrieb poručenca a na riadne hospodárenie.

(2) Cennosti a dôležité listiny sa zpravidla uložia do súdnej úschovy. Pri nehnuteľných veciach treba nariadiť zápis maloletosti.

(3) Nehnuteľné veci možno scudziť iba v prípade nevyhnutnosti alebo na zrejmý prospech poručenca.

§ 256.

(1) Dôležitými úkonmi poručníka za poručenca, ktoré vyžadujú schválenie súdu, sú najmä zrieknutie sa alebo odmietnutie dedičstva, vzdanie sa práv, uzavretie pokonávky, poskytnutie alebo vypovedanie pôžičky, scudzenie, nadobudnutie alebo zaťaženie nehnuteľných vecí a práv k nim.

(2) Súd má pri schvaľovaní právnych úkonov dbať najmä o to, aby poručenec po dosiahnutí plnoletosti nebol príliš obmedzovaný v nakladaní so svojím majetkom.

(3) I usnesenie, ktorým sa návrhu vyhovuje, treba vždy odôvodniť. Písomné smluvy treba opatriť schvaľovacou doložkou.

§ 257.
Vyúčtovanie poručníka.

(1) Vyúčtovanie zo správy poručencovho imania predkladá poručník v obdobiach a ku dňom, ktoré určí súd zpravidla pri jeho ustanovení.

(2) Poručníci predložia vyúčtovanie zpravidla písomne, a to i s dokladmi. Iba jednoduché vyúčtovanie, skladajúce sa z niekoľko málo položiek príjmov a výdavkov, možno spísať do zápisnice.

§ 258.
Preskúmanie vyúčtovania.

(1) Na preskúmanie vyúčtovania predvolá súd poručníka, poručenca, ak je tento schopný posúdiť svoje záujmy, poprípade znalca, ak to vyžaduje rozsah alebo složitosť vyúčtovania. Pritom treba vyšetriť najmä:

a) či bol majetok úplne uvedený tak, ako je uvedený v súpise, poprípade v súdnych spisoch alebo v poslednom vyúčtovaní;

b) či jednotlivé položky vyúčtovania súhlasia s dokladmi;

c) či je všetok majetok náležite uschovaný a zabezpečený;

d) či bola správa účelná a prospešná.

(2) Ak vyjde najavo, že k niektorým právnym úkonom došlo bez potrebného súdneho schválenia, môže ich súd schváliť dodatočne.

(3) Pri preskúmaní vyúčtovania nemá sa súd zpravidla pozastavovať nad nepatrnými nedostatkami a nemá požadovať nákladné doklady pri nepatrných položkách.

§ 259.
Schvaľovanie vyúčtovania.

(1) V usnesení, ktorým sa schvaľuje vyúčtovanie, treba uviesť, kto vyúčtovanie podal a za ktorý čas, či ho súd uznal za správne, aká je konečná suma čistého majetku, aká hotovosť je v rukách poručníka a aké mal poručenec príjmy a výdavky vo vyúčtovacom období. Do usnesenia treba pojať aj príkaz na odstránenie prípadných chýb.

(2) Po schválení záverečného vyúčtovania vydá súd bývalému poručencovi na jeho žiadosť všetky doklady.

§ 260.
Zmena poručníka.

Pri zmene poručníka súd vyzve doterajšieho poručníka, aby odovzdal majetok, poprípade jeho správu novému poručníkovi a preukázal to súdu.

§ 261.
Vydanie majetku po nadobudnutí plnoletosti poručenca.

(1) Po skončení poručenstva je súd povinný vydať poručencovi jeho majetok.

(2) Súd predovšetkým vyzve poručenca, aby v určitej lehote prevzal majetok. Výzvu treba doručiť do vlastných rúk. Súčasne vyzve poručníka, aby odovzdal majetok poručencovi a odovzdanie preukázal súdu. Ak poručenec neprevezme majetok, naloží sa s ním podľa ustanovení o súdnych úschovách.

(3) Pri nehnuteľných veciach súd po skončení poručenstva nariadi výmaz zápisu maloletosti.

§ 262.
Opatrovanci a deti v rodičovskej moci.

(1) Predchádzajúce ustanovenia o poručníkoch, poručencoch a o ochrane poručencov použijú sa primerane na opatrovníkov, opatrovancov a deti v rodičovskej moci.

(2) Predchádzajúce ustanovenia o príslušnosti, obsadení súdu a konaní použijú sa primerane aj pre poskytovanie štátneho detského príspevku osobám starším ako osemnásť rokov a pre rozhodovanie o ochrannej výchove takých osôb vo výchovniach dorastu.

DRUHÝ DIEL.
VECI OSVOJENIA.

§ 263.
Príslušnosť.

(1) Súdom príslušným na rozhodnutie o osvojení je všeobecný súd osvojenca, a ak je osvojenec poručencom, poručenský súd.

(2) Ak niet v Československej republike takého súdu, je na rozhodnutie príslušný všeobecný súd osvojiteľa.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 264.

Senát rozhoduje po ústnom pojednávaní usnesením.

§ 265.

Pred rozhodnutím o osvojení vypočuje súd - podľa možnosti osobne - osvojiteľa a jeho manžela, ak je potrebný jeho súhlas, zákonných zástupcov osvojenca, orgán verejnej starostlivosti o mládež, osvojenca, ak je tento schopný posúdiť dosah osvojenia, a rodičov, i keď nie sú jeho zákonnými zástupcami.

§ 266.

V usnesení, ktorým súd vysloví osvojenie, uvedie, aké priezvisko bude osvojenec používať. Usnesenie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť. Jeden rovnopis právoplatného usnesenia sa osobitne uloží na súde.

Zrušenie osvojenia.

§ 267.

Súdom príslušným na rozhodnutie o zrušení osvojenského pomeru je súd, ktorý vyslovil osvojenie. O takom zrušení osvojenského pomeru platia primerane §§ 264 až 266.

§ 268.

Dohodu o zrušení osvojenia medzi osvojiteľom a plnoletým osvojencom môže spísať sudca ktoréhokoľvek súdu; odpis zápisnice o zrušení osvojenia zašle súdu, ktorý osvojenie vyslovil, aby ju osobitne uložil a vyznačil zrušenie v spisoch o osvojení.

TRETIA HLAVA.
UZNANIE, ZISTENIE A ZAPRETIE OTCOVSTVA.

PRVÝ DIEL.
UZNANIE OTCOVSTVA.

§ 269.

(1) Ak sa narodí dieťa, u ktorého otcovstvo nie je určené zákonnou domnienkou svedčiacou proti manželovi matky ani uznaním otcovstva, súd z úradnej povinnosti vypočuje matku dieťaťa o tom,

koho označuje za otca dieťaťa, poprípade s kým obcovala v rozhodnom čase. V tomto prípade vypočuje súd ďalej toho, kto je označený za otca, či otcovstvo uznáva a či chce dobrovoľne plniť rodičovské povinnosti.

(2) Uznanie otcovstva na súde sa zapíše do zápisnice.

(3) Príslušným na konanie je všeobecný súd dieťaťa, a ak je dieťa poručencom, poručenský súd.

§ 270.

Ak nedošlo k uznaniu otcovstva podľa § 44 zákona o rodinnom práve, treba podať žalobu o zistenie otcovstva. Ak matka (poručník) nepodá žalobu v primeranom čase, ustanoví súd maloletému dieťaťu opatrovníka (nového poručníka) a upraví ho, aby v mene dieťaťa podal žalobu.

§ 271.

Úkony podľa §§ 269 a 270 vykoná sudca bez ústneho pojednávania.

DRUHÝ DIEL.
ZISTENIE OTCOVSTVA.

§ 272.
Príslušnosť.

Ak sa má žaloba podať proti opatrovníkovi, je príslušný všeobecný súd žalobcu.

Konanie.

§ 273.

Na konanie o zistenie otcovstva sa použijú ustanovenia jedenástej hlavy s doplnkami uvedenými v ďalších ustanoveniach tohto dielu.

§ 274.

Otázku zistenia otcovstva nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

§ 275.

(1) Dieťa, jeho matka, domnelý otec a podľa potreby aj iné osoby sú povinné dať si odňať krv na vykonanie krvnej skúšky. Ak sa niektorá z týchto osôb bez závažného dôvodu zdráha tak urobiť, možno použiť donucovacie prostriedky podľa § 100 ods. 2 a 3 a § 103 ods. 3. Proti usneseniu, ktorým súd vyhlási zdráhanie za bezdôvodné, môže podať sťažnosť iba ten, kto má byť vyšetrený.

(2) Toto ustanovenie sa použije obdobne na iné podobné dôkazné prostriedky.

§ 276.

(1) Ak je začaté konanie o zistenie otcovstva na žalobu iba jedného z oprávnených, bráni prejednaniu žaloby druhého oprávneného prekážka uvedená v § 57 ods. 1 písm. c).

(2) Oprávnený, ktorý nepodal žalobu, môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník; účinok rozsudku sa na neho vzťahuje, i keď nevstúpil do konania.

§ 277.

(1) Ak žalobca za konania o zistenie otcovstva zomrie, konanie sa preruší. V konaní môže pokračovať druhý oprávnený na žalobu. Do šesť mesiacov od smrti dieťaťa môžu podať žalobu o zistenie otcovstva aj jeho potomci, ak preukážu na tomto zistení právny záujem; za tých istých podmienok a v tej istej lehote môžu potomci dieťaťa navrhnúť, aby sa v prerušenom konaní pokračovalo.

(2) Konanie o zistenie otcovstva sa preruší aj vtedy, keď zomrie žalovaný. V konaní možno pokračovať proti opatrovníkovi, ktorého ustanoví žalovanému súd prejednávajúci vec.

§ 278.

Ak je so žalobou o zistenie otcovstva spojený aj návrh na určenie povinnosti uhradiť osobné potreby dieťaťa alebo ak došlo k spojeniu takých konaní, súd rozhodne rozsudkom aj o úhrade osobných potrieb.

§ 279

Ak v konaní o zistenie otcovstva žalovaný uzná svoje otcovstvo, vypočuje súd matku, pokiaľ je jej súhlas s uznaním potrebný, alebo pokiaľ sama o zistenie otcovstva nežaluje, či s uznaním súhlasí; ak súhlasí, súd konanie o zistenie otcovstva zastaví.

TRETÍ DIEL.
ZAPRETIE OTCOVSTVA.

§ 280.

(1) Ak bolo právoplatne rozhodnuté, že neskorší manžel nie je otcom dieťaťa znovu vydatej matky (§ 42 ods. 2 zákona o rodinnom práve), šesťmesačná lehota na zapretie otcovstva sa pre skoršieho manžela začína dňom, keď sa dozvedel o tomto právoplatnom rozhodnutí.

(2) Po uplynutí lehôt určených na zapretie otcovstva zákonom o rodinnom práve môže generálny prokurátor, ak sa domnieva, že to vyžaduje všeobecný záujem, podať žalobu o zapretie otcovstva voči otcovi, matke a dieťaťu. Ak niektorý z nich nie je nažive, môže o zapretie otcovstva žalovať ostatných z nich; ak nie je nažive nikto z nich, môže žalovať opatrovníka, ktorého súd pre túto vec ustanoví.

(3) Pre konanie o zapretie otcovstva platia primerane ustanovenia druhého dielu.

ŠTVRTÁ HLAVA.
POZBAVENIE SVOJPRÁVNOSTI A POVOLENIE DRŽANIA V ÚSTAVE.

PRVÝ DIEL.
POZBAVENIE SVOJPRÁVNOSTI.

§ 281.
Príslušnosť.

(1) Príslušným na konanie je súd, v obvode ktorého má všeobecný súd osoba, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti. Ak je takáto osoba v psychiatrickej liečebni alebo v inom podobnom ústave (ďalej len „ústav“), je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého je ústav.

(2) Ak osoba, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, zmení za konania svoje bydlisko alebo pobyt, môže súd na návrh alebo z úradnej povinnosti svoju príslušnosť preniesť na súd nového

bydliska alebo pobytu. Ak druhý súd nesúhlasí s prenesením, rozhodne jeho nadriadený krajský súd.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 282.

(1) Konanie vykonáva senát bez ústneho pojednávania.

(2) Senát nemôže poveriť predsedu alebo člena senátu výsluchom vyšetrovaného alebo znalcov.

§ 283.

(1) Konanie sa začne na návrh alebo z úradnej povinnosti.

(2) Ak ide o pozbavenie svojprávnosti pre duševnú poruchu a ak návrh nepodal úrad (orgán verejnej správy), môže súd navrhovateľovi nariadiť, aby v primeranej lehote predložil lekárske vysvedčenie o duševnom stave chorého, s poučením, že inak návrh odmietne.

§ 284.

(1) Osobu, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, musí súd vyslúchnuť osobne; na ten cieľ ju možno predviesť na súd. Ak je v ústave, vyslúchne sa zpravidla v ústave. Od výsluchu možno upustiť, ak ho nemožno vykonať vôbec alebo bez ujmy pre zdravotný stav vyšetrovanej osoby.

(2) Ak je to potrebné na ochranu práv osoby, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, ustanoví jej súd pre toto konanie opatrovníka.

§ 285.

Toho, kto má byť pozbavený svojprávnosti, majú vyšetriť zpravidla dvaja znalci.

§ 286.

Od vyšetrenia znalcami i od výsluchu vyšetrovaného možno upustiť, ak bol stav osoby, ktorá má byť pozbavená svojprávnosti, súdne vyšetrený v posledných šiestich mesiacoch pri prijatí do ústavu a ak podľa potvrdenia správy ústavu alebo podľa výsledkov iného súdneho vyšetrenia nenastala od toho času podstatná zmena.

§ 287.

(1) Súd môže na návrh znalca nariadiť, aby osoba, ktorá má byť vyšetrená, bola dodaná do ústavu na čas najviac troch mesiacov, pokiaľ je to nevyhnutne potrebné pre vyšetrenie duševného stavu.

(2) Pred vynesením takého usnesenia treba vypočuť jej opatrovníka, ak je ustanovený, a pokiaľ možno i účastníkov.

§ 288.

(1) Ak sú tu podmienky pre pozbavenie svojprávnosti pre navyknuté nadmierne požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov alebo jedov a ak možno podľa výsledkov vyšetrenia očakávať, že osoba, o ktorú ide, sa polepší, môže súd odložiť vynesenie usnesenia o pozbavení svojprávnosti a zároveň určí primeranú lehotu na polepšenie. Súd môže odklad urobiť

závislým od toho, že sa táto osoba podrobí liečeniu v odbornom ústave na potrebný čas, ktorý však nesmie presahovať jeden rok.

(2) Pred uplynutím lehoty na polepšenie vysloví súd pozbavenie svojprávnosti iba vtedy, ak sa ukáže, že polepšenie nemožno očakávať, alebo ak liečená osoba bez závažných dôvodov predčasne opustí odborný ústav alebo marí liečenie.

§ 289.
Rozhodnutie.

(1) Usnesenie, ktorým sa rozhoduje o pozbavení svojprávnosti, sa doručí aj prokurátorovi a opatrovanskému súdu; po nadobudnutí právoplatnosti správe ústavu, v ktorom je osoba postihnutá duševnou chorobou držaná, a ak sa vyslovilo pozbavenie svojprávnosti, aj miestnemu a okresnému národnému výboru, v obvode ktorých mala osoba pozbavená svojprávnosti bydlisko alebo pobyt.

(2) Osobe, ktorá sa pozbavuje svojprávnosti, usnesenie sa nedoručí, ak by to bolo zrejme škodlivé pre jej stav.

(3) Ak súd neodložil vykonateľnosť usnesenia, ktorým sa vyslovilo pozbavenie svojprávnosti, urobí opatrovanský súd opatrenie, aby pri nehnuteľných veciach bolo pozbavenie svojprávnosti zapísané.

§ 290.
Trovy konania.

(1) Trovy konania znáša štát; trovy právneho zastúpenia znáša sám zastúpený bez nároku na náhradu.

(2) Trovy konania uhradí osoba pozbavená svojprávnosti; ak nemožno od nej tieto trovy vymôcť, uhradia ich tí, ktorí sú jej podľa zákona povinní poskytovať úhradu osobných potrieb, pokiaľ by tým neboli ukrátení vo výžive oni sami alebo ich rodiny; ak ich nemožno ani takto uhradiť, uhradí ich štát.

(3) Ak sa konanie skončilo bezvýsledne, je povinný uhradiť trovy ten, kto podal návrh na začatie konania, pokiaľ mu muselo byť známe, že na začatie konania niet dôvodu; v ostatných prípadoch hradí trovy štát.

§ 291.
Zrušenie a premena pozbavenia svojprávnosti.

(1) Ustanovenia tohto dielu sa použijú primerane i na zrušenie usnesenia o pozbavení svojprávnosti a na premenu čiastočného pozbavenia svojprávnosti na úplné pozbavenie svojprávnosti alebo naopak.

(2) Návrh na zrušenie pozbavenia svojprávnosti alebo premenu úplného pozbavenia svojprávnosti na čiastočné pozbavenie svojprávnosti, ako aj sťažnosť proti zamietnutiu týchto návrhov môže podať aj osoba pozbavená svojprávnosti.

(3) Ak sa však zamietne návrh na zrušenie alebo premenu pozbavenia svojprávnosti a ak podľa výsledkov vyšetrenia možno bezpečne predpokladať, že v najbližšom čase sa nedá očakávať vyliečenie alebo značné zlepšenie, môže sa súd usniesť, že pred uplynutím primeranej lehoty, ktorá nesmie byť dlhšia ako tri roky, nie je prípustný opätovný návrh na zrušenie alebo premenu pozbavenia svojprávnosti, pokiaľ sa dostatočne nespravdepodobní, že sa zlepšil stav osoby pozbavenej svojprávnosti. Ak bol návrh predsa podaný, možno ho odmietnuť bez ďalšieho konania.

DRUHÝ DIEL.
POVOLENIE DRŽAŤ V ÚSTAVE.

§ 292.

(1) Správa ústavu je povinná oznámiť súdu, v obvode ktorého je ústav, najneskoršie do štyridsaťosem hodín prijatie každého chorého, ktorý nebol prijatý na vlastnú žiadosť.

(2) Dobrovoľný vstup do ústavu musí byť potvrdený písomným vyhlásením, urobeným pred správou ústavu a dvoma svedkami; vyhlásenie možno kedykoľvek odvolať. Len čo chorý, ktorý bol prijatý do ústavu na vlastnú žiadosť, je obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je správa ústavu povinná aj o takom chorom urobiť oznámenie súdu najneskoršie do štyridsaťosem hodín od času, keď toto obmedzenie začalo.

§ 293.

(1) Súd, v obvode ktorého je ústav, začne z úradnej povinnosti konanie o povolenie držať v ústave a rozhodne o ňom pokiaľ možno do tridsiatich dní po tom, čo mu došlo oznámenie podľa § 292. Toto konanie súd nezačne, ak prijatie do ústavu nariadil súd alebo prokurátor.

(2) Proti usneseniu, ktorým sa nariaďuje prepustenie z ústavu, môže podať sťažnosť aj správa ústavu. Usnesenie možno vykonať len po nadobudnutí právoplatnosti.

§ 294.

(1) Účinnosť usnesenia o povolení držať v ústave zanikne uplynutím jedného roku odo dňa jeho vydania, pokiaľ v usnesení nie je určená kratšia lehota. Ak sa má držanie v ústave predĺžiť nad túto lehotu, treba vykonať nové vyšetrenie a súd musí znovu rozhodnúť o povolení ďalšieho držania, pokiaľ opatrovanský súd medzitým nenariadil, aby osoba držaná v ústave bola naďalej v ňom ponechaná.

(2) Usnesenie o povolení držať v ústave neprekáža, aby opatrovanský súd neurobil iné opatrenie.

§ 295.

Osoba držaná v ústave, pokiaľ nie je pozbavená svojprávnosti, ďalej jej rodičia, deti, osvojiteľ, osvojenec, manžel, súrodenci, ako aj opatrovník, ak je ustanovený, môžu ešte pred uplynutím času uvedeného v § 294 ods. 1 žiadať o nové súdne vyšetrenie a rozhodnutie, či je odôvodnená domnienka, že ďalšie držanie v ústave už nie je potrebné. Ak súd zamietne návrh na prepustenie z ústavu, môže sa usniesť, že nebude konať nové vyšetrovanie pred uplynutím času, po ktorý bolo držanie v ústave povolené.

§ 296.

Inak sa na toto konanie primerane použijú ustanovenia prvého dielu.

PIATA HLAVA.
VYHLÁSENIE ZA MŔTVEHO A DOKÁZANIE SMRTI.

PRVÝ DIEL.
VYHLÁSENIE ZA MŔTVEHO.

§ 297.
Príslušnosť.

Vyhlásiť nezvestného za mŕtveho je príslušný súd, ktorý bol naposledy jeho všeobecným súdom v Československej republike.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 298.

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 299.

(1) Návrh možno podať už rok pred tým, než uplynul čas potrebný na to, aby nezvestný mohol byť vyhlásený za mŕtveho.

(2) O návrhu nemožno rozhodnúť pred uplynutím tohto času.

§ 300.
Ustanovenie opatrovníka.

Ak súd uzná, že sú tu podľa údajov zákonné podmienky pre vyhlásenie za mŕtveho, ustanoví nezvestnému opatrovníka, ak nemá iného zástupcu, ktorý by ho v konaní zastupoval.

§ 301.
Vyhláška.

(1) Súd vyhláškou vyzve nezvestného, aby sa prihlásil, a každého, kto má o ňom vedomosť, aby podal o ňom správu súdu alebo zástupcovi nezvestného uvedenému vo vyhláške; zároveň vykoná všetky potrebné vyšetrenia o nezvestnom a zistí účastníkov konania.

(2) Vo vyhláške uvedie podstatné okolnosti prípadu a oznámi, že po uplynutí lehoty uvedenej vo vyhláške rozhodne o vyhlásení za mŕtveho, ak sa nezvestný neprihlási alebo ak nedôjde iná správa o jeho živote. Vyhláškovú lehotu určí na jeden rok od vyvesenia vyhlášky na návestnej tabuli súdu. Deň, ktorým sa lehota skončí, treba vo vyhláške uviesť.

(3) Vyhláška sa vyvesí na návestnej tabuli súdu a uverejní sa v časopise určenom pre súdne vyhlášky; okrem toho ju možno dať na známosť spôsobom obvyklým v mieste.

(4) Vyhláška sa doručí opatrovníkovi, známym účastníkom a prokurátorovi.

§ 302.
Zastavenie konania.

Ak súd zistí, že nie sú splnené podmienky vyhlásenia za mŕtveho, zastaví konanie usnesením.

§ 303.
Rozhodnutie.

(1) Po uplynutí lehoty určenej vo vyhláške súd rozhodne o vyhlásení za mŕtveho. Usnesenie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

(2) O doručení rozhodnutia platí to isté, čo o doručení vyhlášky; okrem toho právoplatné rozhodnutie sa doručí súdu príslušnému na prejednanie dedičstva.

§ 304.
Zrušenie a oprava rozhodnutia.

(1) Ak súd zistí, že osoba vyhlásená za mŕtvu je nažive alebo že žila ešte v deň, od ktorého doteraz neuplynul čas potrebný na to, aby nezvestná osoba mohla byť vyhlásená za mŕtvu, z úradnej povinnosti zruší svoje rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho.

(2) Na návrh účastníka alebo prokurátora súd opraví deň, ktorý je uvedený v jeho rozhodnutí ako deň smrti, ak dodatočne zistí, že:

a) osoba vyhlásená za mŕtvu zomrela iného dňa, alebo

b) nemohla sa dožiť tohto dňa alebo ho prežila.

(3) O doručení rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2 platia ustanovenia § 303 ods. 2.

§ 305.
Trovy konania.

Trovy spojené s ustanovením a činnosťou opatrovníka, ako aj ostatné trovy znáša navrhovateľ.

§ 306.
Sťažnosť.

Sťažnosť môžu podať iba účastníci, ktorým sa malo doručiť rozhodnutie (§ 301 ods. 4), a prokurátor.

§ 307.
Výlučnosť rozhodnutia.

Otázku, či a kedy možno považovať nezvestného za mŕtveho, nemožno riešiť v inom konaní, a to ani ako predbežnú otázku.

DRUHÝ DIEL.
DOKÁZANIE SMRTI.

§ 308.
Návrh.

(1) Ak je isté, že niekto zomrel, ale jeho smrť sa nedá preukázať verejnou listinou, možno podať návrh na začatie konania o dokázanie smrti.

(2) Návrh na začatie konania môže podať každý, kto má právny záujem na dokázaní smrti.

§ 309.
Použitie iných ustanovení.

Ustanovenia prvého dielu sa použijú primerane; vyhláškovú lehotu však možno skrátiť až na tri mesiace.

ŠIESTA HLAVA.
PREJEDNANIE DEDIČSTVA.

§ 310.
Príslušnosť.

Na prejednanie dedičstva je príslušný súd, ktorý bol naposledy všeobecným súdom poručiteľa. Ak niet takého súdu v Československej republike, je príslušný súd, v obvode ktorého je poručiteľov majetok alebo jeho časť; ak je podľa toho príslušných niekoľko súdov, rozhoduje medzi nimi predstihnutie.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 311.

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 312.

Súd začne konanie z úradnej povinnosti, len čo sa dozvie, že niekto zomrel alebo bol právoplatne vyhlásený za mŕtveho.

§ 313.
Oznámenie o úmrtí.

Miestny národný výbor oznámi každé úmrtie v obci okresnému súdu miesta úmrtia.

Predbežné vyšetrovania a opatrenia.

§ 314.

(1) Súd príslušný na prejednanie dedičstva vyšetrí najprv:

a) poručiteľovo meno, priezvisko, vek, stav, štátne občianstvo, zamestnanie, ako aj či bol odkázaný na príjem z pracovného alebo obdobného pomeru alebo či dostával dôchodok z verejných prostriedkov;

b) deň a miesto poručiteľovho úmrtia, jeho posledné bydlisko alebo pobyt;

c) meno, priezvisko, pobyt a zamestnanie manžela;

d) mená, priezviská, zamestnanie, vek a pobyt detí zomrelého a iných osôb, o ktorých dá sa predpokladať, že sú dedičia;

e) či je tu dedičstvo a aké, či sú tu dlhy a či tieto pravdepodobne prevyšujú majetok;

f) či je tu závet a kde je uschovaný;

g) či a ktoré poručníctvo a opatrovníctvo zomrelý zastával;

h) kto by mal byť ustanovený za poručníka alebo opatrovníka deťom alebo dedičom zomrelého.

(2) Toto vyšetrovanie sa nekoná, ak ide o maloletého, ktorý bol v čase úmrtia v rodičovskej moci a nemal imania.

§ 315.

Súd urobí všetky potrebné a neodkladné opatrenia, najmä zistí stav a obsah závetu (§ 319) - ak sa nájde -, postará sa o zabezpečenie dedičstva, o predaj vecí, ktoré nemožno uschovať bez nebezpečenstva škody alebo nepomerných trov, a to aj pod odhadnú cenu, o vydanie nedoplatkov poručiteľovej odmeny za prácu a opakujúcich sa dôchodkov až do výšky jednomesačného príjmu, ako aj o sverenie vecí osobnej potreby pozostalému manželovi, a ak ho niet, inému členovi poručiteľovej domácnosti. Predaj vecí sa vykoná podľa obdoby § 564a, iba ak súd rozhodne o inom spôsobe predaja.

§ 316.

Vyšetrovanie a opatrenie uvedené v §§ 314 a 315 vykoná podľa možnosti a potreby už súd, v obvode ktorého poručiteľ zomrel.

§ 317.

V obciach mimo sídla okresného súdu môže súd o vykonanie vyšetrovania požiadať miestny národný výbor.

§ 317a

Pre účely konania o prejednanie dedičstva môže súd ustanoviť opatrovníkov všetkým dedičom, odkazovníkom a iným účastníkom, pokiaľ už nemajú zákonného zástupcu, aj ak by na ustanovenie opatrovníkov bol podľa § 244 príslušný iný súd.

§ 318.
Zabezpečenie dedičstva.

Zabezpečenie dedičstva sa vykoná najmä uložením na súde, zapečatením v byte zomrelého alebo uložením u uschovateľa a konečne zákazom výplaty vkladov a iných pohľadávok. Nezapečatené veci sa spíšu.

§ 319.
Zistenie stavu a obsahu závetu.

(1) Ak sa nájde závet, súd v prítomnosti zapisovateľa zistí v zápisnici: dátum závetu, kto ho predložil, stav listiny, či bol odovzdaný zapečatený alebo otvorený, či bolo v ňom niečo vymazané, opravené alebo či bola spozorovaná iná závada.

(2) K zápisnici sa pripojí overený odpis závetu. Prvopis závetu sa uloží osobitne.

(3) Ak je niekoľko závetov, pri všetkých sa postupuje podľa odsekov 1 a 2.

Neprejednanie dedičstva.

§ 320.

Ak zomrelý nezanechal majetok, súd konanie zastaví. Usnesenie o tom sa doručí iba na žiadosť účastníka.

§ 321.

Ak je majetok poručiteľa tak nepatrný, že z neho možno uhradiť len trovy choroby a primeraného pohrebu a iné prednostné pohľadávky, zistí sa výsluchom dedičov a veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, cena majetku a výška dlhov. Majetok sa prikáže týmto veriteľom na úplnú alebo čiastočnú úhradu ich nárokov; na to je potrebný súhlas veriteľov, ktorí by mohli byť uspokojení, ďalej dedičov, a ak tu niet žiadnych dedičov, štátu.

§ 322.

Ak bola nariadená exekučná likvidácia dedičstva, súd zastaví prejednanie dedičstva. Usnesenie o tom sa doručí iba na žiadosť účastníka.

Prejednanie dedičstva.

§ 323.

Ak sa konanie neskončí spôsobom uvedeným v § 320 až 322, súd dedičstvo prejedná.

§ 324.

Osoby, o ktorých sa dá predpokladať, že sú dedičia, súd o tom upovedomí. Súčasne ich poučí, že môžu do jedného mesiaca, ak neurčil súd dlhšiu lehotu, odmietnuť dedičstvo, a aké sú náležitosti a následky odmietnutia. Upovedomenie a poučenie sa doručí do vlastných rúk alebo sa dá ústne a zapíše sa do zápisnice.

§ 325.

(1) Vždy sa spíše presný a úplný soznam celého imania, ktoré mal poručiteľ v držbe v čase smrti alebo ktoré je u tretích osôb, s udaním jeho vtedajšej všeobecnej ceny (súpis).

(2) Ak má záujem na zistení imania socialistická právnická osoba alebo ak je dedičom osoba nesvojprávna alebo neznámeho pobytu, vykoná sa súpis i odhad bez odkladu na mieste samom.

(3) Zpravidla sa upustí od súpisu na mieste samom a od odhadu, ak ide iba o osobný majetok poručiteľa a dedičia žijú prevažne z výťažku vlastnej práce.

§ 326.

(1) Súpis sa koná zpravidla podľa údajov predvolaných dedičov a opatrovníkov, a ak sa títo ustanovia, v ich prítomnosti.

(2) Ak sa má vykonať aj odhad, treba pribrať aj znalca. Pri odhade nehnuteľnej veci možno jej cenu zistiť i bez znalca podľa predpisov platných pre dane a verejné dávky, podľa posledného, skôr vykonaného odhadu alebo podľa smluvy o poslednom scudzení, ak tomu neodporujú osoby, ktoré majú na odhade právny záujem.

§ 327.

Ak sa koná súpis na mieste samom, orgán, ktorý ho vykonáva, je povinný pri použití vhodných prostriedkov zadovážiť si podľa možnosti úplné vysvetlenie o stave imania (aktív a pasív). V zápisnici uvedie, aké prostriedky na to najmä použil, a podľa možnosti v prvopise alebo v odpise pripojí nájdené listinné doklady.

§ 328.

Na konci súpisu sa vypočíta suma dlhov a čistého majetku, ktorý ostáva po ich odpočítaní. Pri sporných aktívach a pasívach obmedzi sa súd iba na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku sa neberú do úvahy.

§ 329.

Zápisnicu podpíšu všetci zúčastnení na súpise a prípadnom odhade; dedičia tak urobia s vyhlásením, že ich údaje sú správne a úplné a že vedome nič z dedičstva nezamlčali. Dedičov treba vopred poučiť o trestných následkoch nesprávneho alebo neúplného vyhlásenia o stave imania.

§ 330.

(1) Súd určí všeobecnú cenu majetku v čase poručiteľovej smrti, sumu dlhov a čistú cenu dedičstva; pritom tiež uvedie, či a akým spôsobom sa odchýlil od sostaveného súpisu.

(2) Súpis neprekáža dedičom ani iným osobám, aby sa domáhali svojho práva mimo konania o prejednanie dedičstva.

§ 331.

(1) Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a zapiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, súd vyšetrí podmienky dedičského práva oboch a potvrdí nadobudnutie dedičstva tomu z nich, ktorého dedičské právo zistí.

(2) Ale ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, súd po márnom pokuse o pokonávku upraví toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí menej pravdepodobným, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu a po jej márnom uplynutí pokračuje v prejednávaní dedičstva bez ohľadu na tohto dediča.

(3) Ak bola včas podaná žaloba, vyčká súd s ďalším prejednávaním dedičstva až do skončenia konania o žalobe.

(4) Príslušnosť súdu pre konanie o tejto žalobe sa spravuje ustanovením § 310.

§ 332.

Na návrh dediča vyzve súd veriteľov vyhláškou, ktorú vhodným spôsobom uverejní, aby svoje nároky v určitej lehote oznámili, a upozorní ich na následky neoznámenia (§ 514 občianskeho zákonníka).

§ 333.
Skončenie prejednávania dedičstva.

Len čo sú splnené zákonné podmienky, súd potvrdí nadobudnutie dedičstva a vyhlási prejednávanie za skončené.

§ 334.
Potvrdenie nadobudnutia dedičstva.

Usnesenie, ktorým sa potvrdzuje nadobudnutie dedičstva, má obsahovať:

a) meno a priezvisko poručiteľa a deň jeho smrti;

b) meno a priezvisko dediča a jeho zákonného zástupcu;

c) právny dôvod nadobudnutia dedičstva (zákon alebo závet);

d) ak je niekoľko dedičov, aký diel alebo ktoré jednotlivé veci alebo práva ktorý z nich nadobudol;

e) aké zápisy možno podľa tohto usnesenia vykonať vo verejných knihách.

§ 335.
Dohoda o rozdelení dedičstva.

(1) Dedičia si môžu rozdeliť veci patriace do dedičstva i mimosúdne. Ale ak je niektorý z nich nesvojprávny, môže sa tak stať iba na súde.

(2) Rozdelenie dedičstva na súde musí byť súdom schválené (§ 76 prvá veta).

(3) Ak sa dedičia nedohodnú o prevzatí veci, ktorá podľa zákona nemôže byť v spoluvlastníctve dvoch alebo viac osôb, nariadi súd prejednávajúci dedičstvo predaj takej veci; predaj sa vykoná podľa obdoby § 564.

§ 336.
Osobitné opatrenia čo do niektorých dedičov.

Ak sú medzi dedičmi osoby pod osobitnou ochranou zákona, súd sa postará, aby sa dedičstvo pre tieto osoby riadne uschovalo, poprípade zaslalo príslušnému poručenskému alebo opatrovanskému súdu. Tento súd treba tiež upovedomiť o tom, že sa vydalo potvrdenie o nadobudnutí dedičstva.

§ 337.
Opatrenia po vydaní usnesenia o potvrdení nadobudnutia dedičstva.

(1) Po právoplatnosti usnesenia, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva, súd zruší vykonané zabezpečenia dedičstva, ako aj opatrovanstvo, zruší všetky zákazy výplaty vkladov, poistiek a pod., ktoré boly v konaní o prejednanie dedičstva nariadené alebo príslušnými ústavmi podľa zákona vykonané, a týmto ústavom oznámi, komu smú zadržané sumy vyplatiť.

(2) Toto ustanovenie sa nevzťahuje na opatrenia, urobené na zabezpečenie daní a verejných dávok.

§ 338.
Odkazy a odkazovníci.

Ustanovenie o dedičstve a dedičoch platí primerane o odkazoch a odkazovníkoch.

§ 339.
Dodatočné objavenie majetku.

Ak sa po potvrdení nadobudnutia dedičstva objaví nový majetok, urobí súd potrebné zabezpečovacie opatrenia, doplní súpis a podľa potreby aj usnesenie, ktorým bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva.

§ 340.
Dodatočné objavenie závetu.

Ak sa po potvrdení nadobudnutia dedičstva objaví závet, zistí súd jeho stav a obsah (§ 319), uschová ho a upovedomí o ňom dedičov z tohto závetu; dedičstvo však znovu neprejednáva.

§ 341.
Zrušenie usnesenia o potvrdení nadobudnutia dedičstva.

Ak sa dodatočne zistí, že poručiteľ žije, alebo ak sa zruší jeho vyhlásenie za mŕtveho, súd zruší usnesenie, ktorým potvrdil nadobudnutie dedičstva.

§ 342.
Odúmrť.

Ak má poručiteľovo imanie pripadnúť štátu ako odúmrť, súd prejednávajúci dedičstvo urobí potrebné zabezpečovacie opatrenia a potom vydá toto imanie štátu.

SIEDMA HLAVA.
SÚDNE UMORENIE LISTÍN.

§ 343.
Príslušnosť.

Na umorenie listiny je príslušný všeobecný súd navrhovateľa, a ak niet takého súdu v Československej republike, súd tunajšieho platobného miesta.

§ 344.
Obsadenie súdu a spôsob konania.

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 345.
Predmet súdneho umorenia.

(1) Umoriť možno iba stratenú alebo zničenú listinu, ktorej predloženie je potrebné na uplatňovanie práva.

(2) Súdne nemožno umoriť papierové peniaze, loterné žreby, kupóny a talóny cenných papierov, vkladné knižky, ďalej lístky a známky denného obehu (vstupenky, cestovné lístky a pod.).

§ 346.
Návrh.

Navrhovateľ je povinný uviesť aj skutočnosti, z ktorých vyplýva, že môže z listiny alebo na jej základe uplatniť nejaké právo, alebo je povinný udať skutočnosti, z ktorých vyvodzuje iný právny záujem na umorení listiny. Je povinný predložiť odpis listiny alebo označiť listinu, jej výstavcu a jeho bydlisko (sídlo), poprípade aj iné osoby zaviazané podľa listiny a ich bydlisko (sídlo), ako aj druh a znaky, ktoré ju odlišujú od iných listín toho istého druhu; ak zneje listina na určitú sumu, je povinný uviesť aj túto sumu.

§ 347.
Účastníci.

Účastníkmi konania sú navrhovateľ, osoba zaviazaná podľa listiny, prihlásený držiteľ listiny, ako i ten, kto podal námietky.

Konanie.

§ 348.

Súd zistí, či bola listina s udanými znakmi vystavená a či bola stratená alebo zničená. Ak súd zistí, že tomu tak nie je alebo že umoreniu listiny bránia iné prekážky, konanie zastaví.

§ 349.

(1) Ak súd nezistí žiadne prekážky, vydá vyhlášku. Vo vyhláške uvedie:

a) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko navrhovateľa, poprípade jeho názov a sídlo;

b) deň, keď bol návrh podaný;

c) opis listiny;

d) vyzvanie, aby sa držiteľ listiny do jedného roku odo dňa uverejnenia vyhlášky v časopise určenom pre súdne vyhlášky prihlásil na vyzývacom súde alebo na súde miesta, kde je listina, a podľa možnosti predložil listinu (prihláška) alebo aby boly podané námietky proti návrhu;

e) upozornenie, že po márnom uplynutí lehoty súd na nový návrh vyhlási listinu za umorenú.

(2) Ak sa umoruje zmenka, súd zakáže prijímateľovi cudzej zmenky, alebo vystaviteľovi vlastnej zmenky a ich rukojemníkom ju zaplatiť a vydá vyhlášku (odsek 1); vyhlášková lehota je dva mesiace.

§ 350.

(1) Ak ide o listinu na doručiteľa bez kupónu (okrem poistiek), skončí sa vyhlášková lehota až za rok od sročnosti pohľadávky z listiny.

(2) Pri listinách na doručiteľa s kupónmi skončí sa vyhlášková lehota až za rok od sročnosti posledného kupónu alebo od skoršej sročnosti pohľadávky z listiny. Ak sa nebude na posledný kupón platiť, počíta sa lehota od prvého júla roku, keď sa mala stať platba. Lehota však neskončí nikdy skôr než za rok odo dňa uverejnenia vyhlášky.

(3) Vyhlášková lehota pri zmenkách sa počíta: ak zmenka nie je ešte sročná, od prvého dňa jej sročnosti, a ak je už zmenka sročná, odo dňa uverejnenia vyhlášky. Pri zmenkách na videnie sa počíta lehota, ak v čase uverejnenia vyhlášky ešte neuplynula lehota na predloženie zmenky, od posledného dňa tejto lehoty; ak už uplynula v uvedenom čase lehota na predloženie zmenky, počíta sa vyhlášková lehota odo dňa uverejnenia vyhlášky.

§ 351.

Vyhláška sa doručí navrhovateľovi, osobe zaviazanej podľa listiny a iným osobám, ktoré by mohly prispieť k objasneniu veci; okrem toho sa vyvesí na návestnej tabuli súdu v deň vydania a uverejní v časopise určenom pre súdne vyhlášky, a podľa potreby aj inak.

§ 352.

(1) Od začatia konania až do jeho právoplatného skončenia neplynie premlčacia lehota proti navrhovateľovi ani lehota určená na výplatu listiny.

(2) Ten, komu bola vyhláška doručená, alebo kto sa mohol o nej pri náležitej starostlivosti dozvedieť, nesmie pod následkami neplatnosti nakladať s právami z umorovanej listiny, konať

platby alebo iné plnenia podľa nej, scudziť ju alebo urobiť na nej zmeny. Osoba zaviazaná podľa listiny je povinná zadržať predloženú listinu a oznámiť to súdu so zprávou, kto ju predložil.

§ 353.

Zákazy a rozkazy podľa § 352 ods. 2 môže súd na žiadosť navrhovateľa vydať už pred vydaním vyhlášky. Usnesenie o tom doručí bez odkladu účastníkom a uverejní v časopise určenom pre súdne vyhlášky.

§ 354.

(1) Talón je neúčinný, dokiaľ trvá umorovacie konanie alebo opatrenie podľa § 353 o listine, ku ktorej bol vydaný, alebo ak majiteľ listiny, predložiac ju zaviazanej osobe odporoval tomu, aby na základe talónu bol vydaný nový kupónový hárok. Ak bol podaný odpor, smú byť ďalšie kupóny a ďalší talón vydaný len tomu, kto predloží listinu, ku ktorej boly vydané kupóny a talón.

(2) Ak boly kupóny stratené alebo zničené a poškodený to oznámil osobe podľa listiny zaviazanej pred premlčaním nároku z toho alebo onoho kupónu, môže sa na tejto osobe domáhať plnenia do roka po uplynutí premlčacej lehoty, ak v premlčacej lehote nebol kupón predložený na výplatu alebo nárok z neho súdne uplatnený.

(3) Ak sa začalo umorovacie konanie o zmenke, navrhovateľ, ktorý preukáže súdnu vyhlášku, je oprávnený žiadať zaplatenie sročnej zmenky od prijímateľa cudzej zmenky alebo od výstavcu vlastnej zmenky alebo od ich rukojemníkov, iba ak dá primeranú zábezpeku, kým nebude zmenka vyhlásená za umorenú; ak nedá túto zábezpeku, môže žiadať složenie dlžnej sumy na súde.

§ 355.

Súd preskúma prihlášky a námietky. Ak súd zistí, že listina nie je stratená alebo zničená alebo že nebolo iných podmienok pre začatie konania, konanie zastaví.

§ 356.

(1) Ak uplynie vyhlášková lehota a ak nedôjde k zastaveniu konania podľa § 355, súd na ďalší návrh vyhlási listinu za umorenú. Návrh treba podať do jedného mesiaca od uplynutia vyhláškovej lehoty alebo aspoň pred vydaním zastavovacieho usnesenia.

(2) Ak takýto návrh nebol podaný, súd zastaví konanie. Na tento následok treba navrhovateľa výslovne upozorniť už pri doručení vyhlášky a podľa možnosti znova pred zastavením konania.

§ 357.

Ustanovenia o umorení zmeniek sa použijú primerane na umorenie šekov a poukážok na cenné papiere.

§ 358.
Účinky umorenia.

(1) Umorovacie usnesenie nahradzuje umorenú listinu, kým zaviazaná osoba za ňu nevydá oprávnenej osobe náhradnú listinu.

(2) Ak bola vyhlásená za umorenú listina, je tým umorený aj k nej vydaný talón.

ÔSMA HLAVA.
VECI SÚDNEJ ÚSCHOVY.

§ 359.
Príslušnosť.

Na prijatie veci do súdnej úschovy je príslušný ktorýkoľvek okresný súd. Ak má však ďalšie opatrenie s predmetom úschovy urobiť iný súd, treba ho o složení upovedomiť.

Obsadenie súdu a spôsob konania.

§ 360.

Konanie vykonáva sudca bez ústneho pojednávania.

§ 361.

Usnesenie o prijatí veci do súdnej úschovy sa doručí složiteľovi a osobe, pre ktorú je vec složená (veriteľ).

§ 362.

(1) Peniaze a cennosti sa uložia do súdnej úschovy v peňažnom ústave na to oprávnenom.

(2) Listiny sa podľa svojej povahy uložia osobitne na súde alebo iným vhodným spôsobom.

(3) Pri iných hnuteľných veciach súd ustanoví na trovy navrhovateľa vhodného uschovateľa na ich opatrovanie.

§ 363.

(1) Ak úschova vyžaduje náklad, súd uloží navrhovateľovi, aby složil primeraný preddavok na čas, po ktorý pravdepodobne ostanú veci v súdnej úschove, za každým však najdlhšie na jeden rok. Ak navrhovateľ nesloží včas preddavok, súd odmietne prijať vec do súdnej úschovy.

(2) Pred vyčerpaním preddavku vyzve súd složiteľa priamo, a ak to nie je možné, verejnou vyhláškou, aby složil ďalší preddavok. Ak složiteľ nesloží včas preddavok, súd mu vec vráti. Ak to nie je možné alebo ak sa složiteľ zdráha vec prijať, nariadi súd predaj složenej veci na dražbe podľa zásad exekučného predaja. Ak bola dražba bezvýsledná, výkonný úradník predá vec z voľnej ruky. Výťažok sa uloží do súdnej úschovy.

§ 364.

Ak nemožno v obvode súdu nájsť vhodného a na prijatie ochotného uschovávateľa alebo ak ide o veci nesúce na úschovu, najmä ak podliehajú skaze, treba prijatie veci do súdnej úschovy odmietnuť.

§ 365.

Súd vydá složiteľovi predmet súdnej úschovy, ak dôjde jeho žiadosť o vydanie skôr, než bol veriteľ súdom o složení upovedomený, alebo ak súd právoplatne uznal složenie za neprípustné; inak súd na žiadosť vydá predmet veriteľovi.

§ 366.

(1) Keď už súd upovedomil veriteľa o složení, vydá predmet úschovy složiteľovi, ak si to vymienil alebo ak veriteľ neprijal predmet úschovy. Inak ho vydá složiteľovi, poprípade inej osobe žiadajúcej o to, iba vtedy, ak s tým súhlasia složiteľ i veriteľ; ak niektorý z nich vydaniu odporuje, súd zamietne žiadosť o vydanie a upraví žiadateľa, aby podal žalobu alebo návrh na začatie iného príslušného konania.

(2) Ak žiadateľ v lehote určenej súdom nepreukáže, že podal žalobu alebo návrh na začatie iného príslušného konania, predpokladá sa, že sa nároku na vydanie vzdal; na tento následok treba žiadateľa upozorniť v usnesení, ktorým sa upravuje, aby podal žalobu alebo návrh na začatie iného konania.

Staré úschovy.

§ 367.

Súd, na ktorom sú staré úschovy, po uplynutí piatich rokov odo dňa složenia vyzve oprávnených vyhláškou, ktorú uverejní vhodným spôsobom, aby do jedného roku od jej uverejnenia preukázali svoje oprávnenie. Ak oprávnení tak neurobia, vyhlási predmety úschovy za prepadnuté v prospech štátu; o tom treba oprávnených poučiť. Ak sú známe osoby, ktoré složily predmet úschovy alebo pre ktoré boly predmety složené, upovedomí ich súd o vydaní vyhlášky osobitne.

§ 368.

Súd vyzve príslušný orgán štátnej správy, aby sa vyjadril o prihlásených nárokoch. Ak súd považuje prihlásené nároky zrejme za neoprávnené alebo ak sa nikto neprihlási, vyhlási predmety starej úschovy za prepadnuté v prospech štátu; listiny uloží do spisovne.

DEVIATA HLAVA.
NÁJOMNÉ VECI.

PRVÝ DIEL.
NECHRÁNENÉ NÁJMY.

§ 369.
Príslušnosť.

Na konanie podľa tohto dielu je príslušný súd, v obvode ktorého je predmet nájmu.

§ 370.
Účastníci.

Účastníkmi konania sú prenajímateľ a nájomník.

Výpoveď.

§ 371.

Nájomné smluvy o nehnuteľných veciach môže vypovedať, pokiaľ na to nie je potrebné privolenie súdu, ktorákoľvek smluvná strana súdne alebo mimosúdne v lehotách a na obdobia, ktoré určuje zákon alebo osobitné predpisy.

§ 372.

Súdna výpoveď má obsahovať najmä označenie predmetu nájmu a čas, keď sa má nájomná smluva skončiť.

§ 373.

(1) Spolu so súdnou výpoveďou doručí súd odporcovi rozkaz, aby predmet nájmu v čase určenom v rozkaze pod exekúciou odovzdal alebo prevzal alebo aby do pätnástich dní odo dňa doručenia výpovede podal odpor na súde, ktorý vydal rozkaz. Odpor netreba odôvodniť.

(2) Súdnu výpoveď treba doručiť spolu s rozkazom v lehote uvedenej v § 371. Výpovede podané až po uplynutí tejto lehoty súd odmietne.

(3) Výpoveď sa nesmie odmietnuť iba preto, že bola podaná pred začiatkom výpovednej lehoty.

(4) I keď sa doručenie stalo až po uplynutí výpovednej lehoty, je výpoveď platná, ak nebol podaný včas odpor.

§ 374.

(1) Vypovedaný môže aj proti mimosúdnej výpovedi do pätnástich dní od jej prijatia podať odpor na súde, príslušnom podľa § 369. Nepodaním odporu vypovedaný nestráca obranu proti výpovedi, ktorá je základom žaloby na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu.

(2) Žalobu na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, ktorej základom je mimosúdna výpoveď, možno podať už pred uplynutím výpovedného obdobia.

§ 375.
Rozkaz na odovzdanie alebo prevzatie.

(1) Pri nájomných smluvách, ktoré zanikajú uplynutím času, môže každá smluvná strana pred uplynutím, najneskoršie však do pätnástich dní od uplynutia nájomného času, na súde navrhnúť vydanie rozkazu odporcovi, aby v určenom čase pod exekúciou odovzdal alebo prevzal predmet nájmu alebo aby do pätnástich dní od doručenia rozkazu podal odpor na súde, ktorý vydal rozkaz. Odpor netreba odôvodniť.

(2) Ak je nájomný pomer ujednaný na viac ako šesť mesiacov, možno tento návrh urobiť iba v posledných šiestich mesiacoch.

§ 376.
Obsadenie súdu a spôsob konania.

O vydaní rozkazu podľa § 373 ods. 1 a § 375 ods. 1 rozhoduje sudca bez vypočutia účastníkov. To isté platí o odmietnutí neskoro podaného odporu.

§ 377.
Doručenie rozkazu.

Rozkazy podľa § 373 ods. 1 a § 375 ods. 1 treba bez odkladu doručiť odporcovi spolu s jedným rovnopisom výpovede alebo návrhu do vlastných rúk.

Konanie po odpore.

§ 378.

(1) Ak bol včas podaný odpor, určí súd termín na ústne pojednávanie.

(2) Konanie sa vykonáva podľa ustanovení jedenástej hlavy. Účastník, ktorý dal výpoveď alebo podal návrh, aby predmet nájmu bol vrátený alebo prevzatý, sa pokladá za žalobcu.

§ 379.

(1) V rozsudku treba vyrieknuť, či a pokiaľ sa výpoveď alebo rozkaz vydaný podľa § 375 ponecháva v platnosti alebo sa zrušuje, ako aj to, či a kedy je žalovaný povinný odovzdať alebo prevziať predmet nájmu.

(2) Výpoveď sa posudzuje podľa času, keď bola daná.

§ 380.

(1) Proti súdnym rozkazom na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, ktoré sú vydané na základe súdnej výpovede alebo na návrh podľa § 375, sa pripúšťa iba odpor; riadny opravný prostriedok sa nepripúšťa.

(2) Súdne výpovede a rozkazy na odovzdanie alebo prevzatie predmetu nájmu, proti ktorým nebol podaný odpor, ako aj právoplatné rozsudky a schválené súdne pokonávky v týchto veciach stratia platnosť, s výnimkou výroku o náhrade trov, ak nebude navrhnutá exekúcia do pätnástich dní po tom, keď nastal čas určený v nich na úplné vypratanie alebo prevzatie predmetu nájmu, a ak tieto rozhodnutia nadobudly právoplatnosť alebo súdne pokonávky boly schválené až po uplynutí tohto času, do pätnástich dní od právoplatnosti.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí aj o súdnych pokonávkach a rozsudkoch na odovzdanie predmetu nájmu a na zrušenie alebo vyslovenie zániku nájomnej smluvy, ako aj o súdnych pokonávkach a rozsudkoch v konaní podľa § 374.

§ 381.
Účinnosť rozhodnutia proti iným osobám.

Výpovede, rozkazy, rozsudky a súdne pokonávky, týkajúce sa trvania, zániku alebo zrušenia nájomnej smluvy, ktoré boly vydané proti nájomníkovi, sú účinné a možno ich vykonať aj proti osobám, ktoré sú na nehnuteľnej veci iba na základe nájomníkovho práva.

DRUHÝ DIEL.
CHRÁNENÉ NÁJMY.

Rozsah a zánik chráneného nájomného pomeru.

§ 382.

(1) Ustanovenia tohto dielu platia pre nájmy bytov, častí bytov a iných miestností (ďalej len „predmet nájmu“). Nevzťahujú sa však na nájmy:

a) hostinských izieb v ubytovacích podnikoch;

b) izieb v internátoch a v študentských kolégiách.

(2) Na podnájomné smluvy o bytoch (ich častiach) sa ustanovenia tohto dielu vzťahujú iba:

a) ak podnájomník miestnosti prevažne zariadil alebo

b) ak v nich vedie so svojou rodinou samostatnú domácnosť.

(3) Podnájmu sú čo do ochrany postavené na roveň nájmy:

a) izieb v budovách slobodární;

b) časti bytu vlastníka domu.

§ 383.

Účinnosť ustanovení tohto dielu nemožno vylúčiť ani obmedziť dohovorom strán.

§ 384.

Prenajímateľ môže ukončiť nájomný pomer, ak nedošlo medzi ním a nájomníkom k dohode, ktorú nájomník dodržal, iba s privolením súdu (§ 389) alebo súdnou pokonávkou v konaní podľa tohto dielu. Akýkoľvek iný spôsob zrušenia nájomného pomeru prenajímateľom je neplatný. Neplatnosť si treba všímať z úradnej povinnosti v každom období konania i v konaní exekučnom; ak nájomník namieta neprípustnosť výpovede v sťažnosti proti usneseniu, ktorým bola nariadená exekúcia vypratáním, sťažnosť má odkladný účinok.

Výpoveď.

§ 385.

(1) Privolenie k výpovedi možno dať iba z dôležitých dôvodov.

(2) Z dôvodov zvlášť naliehavých môže prenajímateľ žiadať aj o privolenie k zrušeniu nájomného pomeru bez výpovede.

(3) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí, z ktorých dôležitých dôvodov buď so zreteľom na potrebu prenajímateľa alebo správanie sa nájomníka, či z iných dôležitých dôvodov možno dať privolenie k výpovedi; rovnako určí, z ktorých zvlášť naliehavých dôvodov možno žiadať o privolenie k zrušeniu nájomného pomeru bez výpovede.

§ 386.

(1) V prípadoch, v ktorých dôležitým dôvodom privolenia k výpovedi je potreba prenajímateľa, môže súd na návrh nájomníka pri privolení k výpovedi vysloviť, že prenajímateľ má nájomníkovi po vypratání predmetu nájmu celkom alebo zčasti nahradiť potrebné sťahovacie trovy, ak to zodpovedá slušnosti, najmä so zreteľom na hospodársku situáciu prenajímateľa a nájomníka. Sťahovacie trovy určí súd podľa voľného uváženia.

(2) V prípadoch, v ktorých dôležitým dôvodom privolenia k výpovedi je potreba prenajímateľa, je prenajímateľ povinný vypovedanému nájomníkovi znovu prenajať predmet nájmu a nahradiť mu zavinenú škodu, ak sa nájomný predmet do tridsiatich dní od odovzdania nepoužije na účel, pre ktorý bolo dané privolenie k výpovedi. Táto lehota nezačne plynúť skôr, než by sa pri náležitej starostlivosti mohlo začať s používaním predmetu nájmu na uvedený účel.

§ 387.
Príslušnosť.

O príslušnosti platí ustanovenie § 369.

§ 388.
Účastníci.

Účastníkmi konania sú prenajímateľ a nájomník.

Konanie.

§ 389.

(1) V návrhu na privolenie k výpovedi alebo na zrušenie nájomného pomeru bez výpovede treba uviesť i predmet nájmu a výpovednú lehotu alebo čas, kedy má byť zrušený nájomný pomer bez výpovede.

(2) Návrh treba nájomníkovi doručiť do vlastných rúk. Spočívanie konania je prípustné. Pred rozhodnutím vo veci je súd povinný dať príležitosť miestnemu národnému výboru, aby sa mohol vyjadriť.

(3) Právoplatné privolenie k výpovedi nahrádza výpoveď; v rozsudku, ktorým sa privoľuje k výpovedi, určí súd čas, kedy sa nájomný pomer skončí a kedy má nájomník odovzdať predmet nájmu, tak, ako by výpoveď bola daná na najbližšie výpovedné obdobie. Súd určí v rozsudku čas, kedy sa nájomný pomer skončí a kedy má nájomník odovzdať predmet nájmu, aj vtedy, ak ide o zrušenie nájomného pomeru bez výpovede.

§ 390.

Trovy konania o privolenie k výpovedi z dôvodov potreby prenajímateľa hradí prenajímateľ. Ustanovenie § 132 tým nie je dotknuté.

§ 391.
Účinnosť rozhodnutia.

O účinkoch rozsudkov a súdnych pokonávok platia ustanovenia § 380 ods. 2 a 3 a § 381 obdobne.

§ 392.
Smluvy na určitý čas.

Na nájomné smluvy ujednané na určitý čas treba hľadieť tak, ako by boly ujednané na neurčitý čas s výpoveďou v lehotách a na obdobia, ktoré určuje zákon alebo osobitné predpisy. Pred uplynutím ujednaného nájomného času nemožno žiadať o privolenie k výpovedi z dôvodu potreby prenajímateľa.

§ 393.
Smrť nájomníka.

(1) Ak zomrie nájomník, dňom jeho smrti vstupujú do nájomnej smluvy príslušníci jeho rodiny, ktorí v tento deň s ním žili v spoločnej domácnosti a nemajú vlastný byt, ako aj pod tou istou podmienkou iné osoby, ktoré s ním žily v spoločnej domácnosti najmenej jeden rok pred jeho smrťou a ktoré sa staraly z tohto dôvodu o spoločnú domácnosť alebo boly odkázané naňho výživou. Ale ak vyhlásia - pokiaľ nie sú dedičmi - do týždňa po tom, čo sa dozvedely o smrti nájomníka, že odmietajú pokračovať v nájomnom pomere, platí, že nedošlo ku vstupu do nájomného pomeru.

(2) Toto ustanovenie sa použije primerane i v prípade, keď nájomník trvalo opustil spoločnú domácnosť. Jeho výpoveď je len vtedy platná, ak oprávnené osoby (odsek 1) vyhlásia, že odmietajú pokračovať v nájomnom pomere.

(3) Za príslušníkov rodiny podľa ustanovenia odseku 1 sa považujú manžel (manželka), príbuzní v priamom pokolení (i z osvojenského pomeru) a súrodenci.

DESIATA HLAVA.
VECI NÁRODNÉHO POISTENIA.

§ 394.

(1) Súdy rozhodujú o opravných prostriedkoch proti výmerom Ústrednej národnej poisťovne a Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia, pokiaľ konanie o opravných prostriedkoch nie je upravené inak.

(2) Pre účely súdneho konania vo veciach dôchodkového poistenia (pripoistenia a penzijného nadlepšenia) posudzujú sa ako orgány Štátneho dôchodkového zabezpečenia aj

a) okresné národné poisťovne, ak opravný prostriedok smeruje proti ich výmerom alebo ak zastupujú Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia v konaní o opravnom prostriedku proti jeho výmerom;

b) penzijné nadlepšovacie zariadenia, ak opravný prostriedok smeruje proti ich výmerom.

§ 395.
Príslušnosť.

(1) Rozhodovať o opravných prostriedkoch proti výmerom Ústrednej národnej poisťovne prislúcha súdu, v obvode ktorého je sídlo poisťovne (ústredne alebo inej organizačnej zložky Ústrednej národnej poisťovne), ktorá vydala výmer. Ak opravný prostriedok podáva poistenec (jeho rodinný príslušník alebo pozostalý), môže miesto tohto súdu voliť svoj všeobecný súd.

(2) Rozhodovať o opravných prostriedkoch proti výmerom Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia (Slovenského úradu dôchodkového zabezpečenia alebo iných orgánov) prislúcha súdu v sídle krajského súdu, v obvode ktorého má všeobecný súd ten, kto podáva opravný prostriedok.

Konanie.

§ 396.

(1) Opravný prostriedok proti výmeru Ústrednej národnej poisťovne alebo Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia sa podáva návrhom s náležitosťami podľa § 43.

(2) Návrh treba podať do tridsiatich dní odo dňa doručenia výmeru. Ak navrhovateľ pred uplynutím tejto lehoty požiada Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia o oznámenie výpočtu dôchodkovej dávky, počíta sa lehota až odo dňa doručenia tohto výpočtu navrhovateľovi.

(3) Návrh sa podáva písomne vo dvoch vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice, a to na príslušnom súde alebo u okresnej národnej poisťovne, v obvode ktorej má navrhovateľ svoje bydlisko alebo sídlo. Návrh smerujúci proti výmeru Ústrednej národnej poisťovne sa považuje za platne podaný, i keď bol podaný na inom než príslušnom súde alebo u inej než príslušnej organizačnej zložky Ústrednej národnej poisťovne. Návrh smerujúci proti výmeru Štátneho úradu

dôchodkového zabezpečenia sa považuje za platne podaný, i keď bol podaný u tohto úradu alebo u toho jeho orgánu, ktorý výmer vydal.

(4) Nepríslušná organizačná zložka Ústrednej národnej poisťovne alebo Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia, u ktorej bol návrh podaný, je povinná ho bez odkladu postúpiť príslušnému súdu.

§ 397.

(1) Príslušný súd doručí návrh poisťovni, ktorá výmer vydala. Poisťovňa môže návrhu do tridsiatich dní odo dňa jeho doručenia vyhovieť. Ak tak neurobí, podá súdu o veci v tej istej lehote vyjadrenie. Ak poisťovňa návrhu vyhovie, oznámi to súdu, ktorý konanie zastaví a rozhodne o náhrade navrhovateľových trov.

(2) Ak bol návrh podaný u okresnej národnej poisťovne, ktorá výmer vydala, môže mu táto poisťovňa do tridsiatich dní od jeho podania vyhovieť. Ak tak neurobí, je povinná predložiť ho v tej istej lehote príslušnému súdu spolu s vyjadrením.

(3) Ustanovenia odseku 1 a 2 sa použijú primerane, ak sa návrh týka opravného prostriedku proti výmeru Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia.

§ 398.

(1) O opravnom prostriedku proti výmeru Ústrednej národnej poisťovne alebo Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia, ktorým sa rozhoduje o dávke z poistenia (penzijného nadlepšenia, pripoistenia) alebo o rodinnom prídavku, rozhoduje sa po ústnom pojednávaní.

(2) V ostatných prípadoch sa môže rozhodnúť bez ústneho pojednávania; vždy sa však rozhoduje usnesením. Ustanovenia §§ 129 až 131 tu neplatia.

(3) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami môže nariadením určiť odchýlky pri vykonávaní dôkazu znalcami.

§ 399.

(1) V prípadoch uvedených v § 398 ods. 1 sú účastníkmi konania navrhovateľ a Ústredná národná poisťovňa, poprípade Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia.

(2) V prípadoch uvedených v § 398 ods. 2 sú účastníkmi konania Ústredná národná poisťovňa, poprípade Štátny úrad dôchodkového zabezpečenia, a každý, komu bol doručený výmer, proti ktorému opravný prostriedok smeruje.

§ 400.

Vzatie návrhu späť nevyžaduje, aby mu súd priznal účinnosť, ak sa stalo na podklade vydania nového výmeru Ústrednej národnej poisťovne alebo Štátneho úradu dôchodkového zabezpečenia, proti ktorému možno podať nový opravný prostriedok.

§ 401.

(1) Predbežnú vykonateľnosť rozsudku (§ 164) možno vysloviť proti Ústrednej národnej poisťovni alebo Štátnemu úradu dôchodkového zabezpečenia, iba ak je vážne ohrozená potrebná výživa alebo zdravie navrhovateľa alebo jeho rodinných príslušníkov; ak ide o opakujúce sa dávky z dôchodkového poistenia, možno vysloviť predbežnú vykonateľnosť iba pre dávky v najnižšej zákonnej výmere, pokiaľ sa stanú sročnými odo dňa súdneho výroku.

(2) Predbežné opatrenia nie sú prípustné.

§ 402.

Na podanie odvolania (sťažnosti) je lehota tridsať dní.

§ 403.

V sporoch o dávky z poistenia môže návrh i rozsudok znieť na zistenie nároku bez uvedenia jeho výšky; v tomto prípade je poisťovňa (príplatkový ústav) povinná najneskoršie do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku vydať výmer o výške prisúdenej dávky.

JEDENÁSTA HLAVA.
OSTATNÉ OBČIANSKE PRÁVNE VECI.

§ 404.
Použitie ustanovení tejto hlavy.

(1) Ustanovenia tejto hlavy sa použijú na konanie vo všetkých veciach, pokiaľ sa o nich nemá konať podľa ustanovení obsiahnutých v predchádzajúcich hlavách tejto časti, v tretej alebo štvrtej časti tohto zákona alebo v osobitnom zákone.

(2) Vo veciach uvedených v §§ 126, 127, 135, 138, 139, 140, 142, 156 a 305 občianskeho zákonníka sa použijú ustanovenia prvej časti tohto zákona, ale ustanovenia §§ 410 a 421 sa použijú i tu.

Žaloba.

§ 405.

Na začatie konania je potrebná žaloba, ktorá vždy musí obsahovať určitý návrh [§ 43 ods. 1 písm. d)].

§ 406.

Žalobou sa možno domáhať aj určenia, či tu je alebo nie je určité právo alebo právny pomer, ak má žalobca naliehavý právny záujem na uplatňovanom určení.

Príslušnosť.

§ 407.

(1) Žalovať možno aj na súde, v obvode ktorého má žalovaný stále pracovisko.

(2) Pre nárok z pracovného pomeru môžu zamestnanci žalovať svojho zamestnávateľa aj na súde, v obvode ktorého je ich pracovisko.

§ 408.

Osoby zaviazané zo zmenky alebo šeku možno žalovať aj na súde platobného miesta.

§ 408a

Československá právnická osoba môže podať žalobu aj na súde svojho sídla, ak sa žaloba týka právnych pomerov založených smluvou, ktorú uzavrela pri plnení svojich úloh.

§ 409.

(1) Osoby, ktoré nemajú iný príslušný súd v Československej republike, možno žalovať pre majetkové nároky na každom československom súde, v obvode ktorého je ich majetok alebo vec žiadaná žalobou. Ak je týmto majetkom pohľadávka, spravuje sa príslušnosť podľa bydliska poddlžníka alebo podľa miesta, kde je záloh za vymáhanú pohľadávku.

(2) Cudzozemské ústavy, majetkové podstaty, spoločnosti, spoločenstvá a iné združenia osôb možno pre majetkové nároky žalovať na súde, v obvode ktorého je v Československej republike ich zastupiteľstvo alebo orgán poverený obstarávaním hospodárskych vecí týchto útvarov.

(3) Osoby, ktoré nemajú iný príslušný súd v Československej republike, môže československá právnická osoba žalovať aj na súde svojho sídla, ak sa žaloba týka ich právnych pomerov.

§ 410.

(1) Na konanie, v ktorom ide o vecné právo k nehnuteľnej veci alebo v ktorom sa takéto právo zapiera alebo v ktorom sa žiada rozdelenie nehnuteľnej veci alebo úprava hraníc, je príslušný súd, na ktorom sa vedie verejná kniha o tejto nehnuteľnej veci.

(2) Ak ide o nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe, je v prípadoch uvedených v odseku 1 príslušný súd, v obvode ktorého je nehnuteľná vec; ak je nehnuteľná vec v obvode niekoľkých súdov, je príslušný ktorýkoľvek z nich.

Účastníci.

§ 411.

Účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný.

§ 412.

V jednej žalobe možno žalovať alebo byť žalovaných viac osôb, ak je predmetom konania spoločné právo alebo spoločná povinnosť, alebo ak sú tieto osoby (spoločníci) oprávnené alebo povinné v podstate na tom istom skutkovom základe alebo na skutkovom základe v podstate podobnom.

§ 413.

V konaní je každý spoločník voči odporcovi samostatný. Procesné úkony alebo ich opomenutie jedným zo spoločníkov nie sú druhému na prospech ani na ujmu.

§ 414.

(1) Ak sa účinok rozsudku podľa povahy veci alebo podľa zákona vzťahuje na všetkých spoločníkov (nerozluční spoločníci), sú procesné úkony činných spoločníkov účinné aj pre ostatných spoločníkov, pokiaľ títo nie sú činní.

(2) Ak si prednesy alebo iné procesné úkony činných spoločníkov odporujú alebo sa od seba odchyľujú, posúdi ich súd pri rozhodovaní o veci po uvážení všetkých okolností konania.

(3) Na uznanie a vzdanie sa nároku a na súdnu pokonávku (§§ 74, 75) je potrebný výslovný súhlas všetkých nerozlučných spoločníkov.

§ 415.

Ak sa za konania ukáže, že žalobu podala osoba, ktorá nemala žalovať, alebo že žaloba bola podaná proti osobe, ktorá nemala byť žalovaná, súd môže povoliť, aby pôvodný žalobca alebo žalovaný vystúpil z konania a aby ho nahradil pravý žalobca alebo žalovaný.

Vedľajšie účastenstvo.

§ 416.

Kto má právny záujem na tom, aby v začatom ale ešte právoplatne neskončenom konaní zvíťazil niektorý účastník, môže vstúpiť do konania ako vedľajší účastník, aby mu pomáhal. Ďalej tak môže urobiť každý, komu osobitné zákonné ustanovenie také oprávnenie priznáva.

§ 417.

O prípustnosti vedľajšieho účastenstva rozhodne súd iba vtedy, ak niektorý účastník namietol neprípustnosť vedľajšieho účastenstva; rozhoduje sa usnesením po ústnom pojednávaní.

§ 418.

(1) Vedľajší účastník je oprávnený na všetky úkony ako účastník s výnimkou úkonov uvedených v §§ 73 až 75.

(2) Ak si prednesy alebo iné procesné úkony vedľajšieho účastníka a účastníka, ku ktorému sa pripojil, odporujú alebo sa odchyľujú, posúdi ich súd pri rozhodovaní vo veci po uvážení všetkých okolností konania.

(3) Za podmienky uvedenej v § 414 ods. 1 má vedľajší účastník postavenie nerozlučného spoločníka.

§ 419.

O vedľajšom účastníkovi platia primerane ustanovenia §§ 127 až 147.

§ 420.
Konanie.

Ak súd neodmietne žalobu bez ústneho pojednávania, predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie a nariadi, aby bol jeden rovnopis žaloby doručený žalovanému do vlastných rúk.

§ 421.
Spočívanie konania.

(1) Spočívanie konania nastane, ak to účastníci navrhnú. Na súde prvej stolice nastane spočívanie konania i vtedy, ak sa účastníci neustanovia na ústne pojednávanie.

(2) Ak už vstúpil do konania prokurátor, je na spočívanie konania potrebný jeho súhlas.

(3) Spočívanie konania má účinky prerušenia konania (§ 81). V konaní možno pokračovať na návrh po uplynutí troch mesiacov. Ak taký návrh nebol podaný do jedného roku, konanie zanikne; v takomto prípade sa trovy vzájomne rušia.

§ 422.
Uplatnenie vzájomnej pohľadávky.

Ak žalovaný uplatňuje vzájomnú pohľadávku spôsobilú na započítanie, súd i o nej rozhodne vo výroku rozsudku, a ak to žalovaný žiada, i nad sumu uplatnenú žalobou.

Zmenkové a šekové konanie.

§ 423.

(1) Ak žalobca predloží so žalobou v prvopise zmenku alebo šek, ktoré majú všetky náležitosti platnej zmenky alebo šeku a o pravosti ktorých niet pochybnosti, s ďalšími listinami potrebnými podľa platných predpisov na uplatnenie jeho nároku a ak žiada, aby bola jeho žaloba vybavená platobným rozkazom, vydá sudca bez vypočutia žalovaného zmenkový (šekový) platobný rozkaz. V rozkaze uloží žalovanému, aby do troch dní pod exekúciou zaplatil žalobcovi sumu žiadanú v žalobe spolu s vedľajšími pohľadávkami a určenými trovami, alebo aby v tej istej lehote podal proti tomu námietky na súde, ktorý vydal rozkaz. Ak chce žalobca alebo žalovaný napádať iba rozhodnutie o trovách, môžu tak urobiť iba sťažnosťou v lehote troch dní.

(2) Platobný rozkaz so žalobou sa doručí žalovanému do vlastných rúk. Ak žalovaný nepodá proti nemu včas námietky alebo ak ich vezme späť, nadobudne platobný rozkaz účinnosť právoplatného rozsudku. Neskoro podané námietky odmietne sudca bez ďalšieho konania.

(3) Ak žalovaný podal včas námietky, predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie o nich (§ 420). Na ďalšie námietky vznesené neskoršie sa neberie zreteľ. V rozsudku súd vysloví, či sa platobný rozkaz ponecháva v platnosti alebo či sa zrušuje a v akom rozsahu.

§ 424.

Ak žiadosti o vydanie platobného rozkazu nemožno vyhovieť, určí predseda senátu termín na ústne pojednávanie o žalobe (§ 420).

Rozkazné konanie.

§ 425.

(1) Ak žalobca v žalobe o zaplatenie peňažnej sumy neprevyšujúcej 20 000 Kčs navrhne, aby bola žaloba vybavená platobným rozkazom, môže sudca vydať bez vypočutia žalovaného platobný rozkaz. V rozkaze žalovanému uloží, aby do pätnástich dní pod exekúciou zaplatil žalobcovi pohľadávku žiadanú v žalobe s požadovanými úrokmi a určenými trovami, alebo aby v tej istej lehote podal proti tomu odpor na súde, ktorý vydal rozkaz. Odpor netreba odôvodniť.

(2) Platobný rozkaz so žalobou sa doručí žalovanému do vlastných rúk, a ak žalovaný nepodá proti nemu včas odpor, nadobudne účinnosť právoplatného rozsudku.

(3) Ak žalovaný podal včas odpor, ruší sa tým platobný rozkaz v napadnutej časti a predseda senátu určí termín na ústne pojednávanie o žalobe. Neskoro podaný odpor sudca odmietne bez ďalšieho konania.

(4) Ustanovenie § 424 sa použije obdobne.

§ 426.

Platobný rozkaz nemožno vydať, ak pobyt žalovaného nie je známy.

TRETIA ČASŤ.
USTANOVENIA O EXEKÚCII.

PRVÁ HLAVA.
SPOLOČNÉ USTANOVENIA.

§ 427.
Účastníci.

Účastníkmi v exekučnom konaní sú vymáhajúci veriteľ a dlžník (povinná strana).

§ 428.
Exekučné tituly.

(1) Vymáhajúci veriteľ môže na súde navrhnúť nariadenie exekúcie proti dlžníkovi, ak je jeho nárok určený exekučným titulom.

(2) Exekučným titulom je:

a) vykonateľné rozhodnutie ktoréhokoľvek súdu v občianskych právnych veciach;

b) vykonateľné rozhodnutie ktoréhokoľvek súdu v trestných veciach, ktoré postihuje majetok alebo priznáva občiansky právny nárok;

c) vykonateľné rozhodnutie prokurátora v trestných veciach, ktoré postihuje majetok.

d) vykonateľná súdna pokonávka;

e) vykonateľné rozhodnutie rozhodcov alebo pokonávka uzavretá pred nimi;

f) notárska zápisnica vyhlásená zákonom za vykonateľnú súdnou exekúciou;

g) výmer alebo výkaz nedoplatkov vyhlásený zákonom za vykonateľný súdnou exekúciou;

h) vykonateľné rozhodnutie arbitrážnej komisie alebo pokonávka uzavretá pred ňou;

ch) vykonateľné rozhodnutie úradu (orgánu verejnej správy), pokiaľ ide o exekúciu na nehnuteľné veci alebo na právo stavby;

i) iné vykonateľné rozhodnutia a pokonávky, vyhlásené zákonom za vykonateľné súdnou exekúciou.

§ 429.
Príslušnosť.

(1) Rozhodnúť o návrhu na nariadenie exekúcie a konať ďalej ako exekučný súd je príslušný všeobecný súd dlžníka. Ak niet všeobecného súdu v Československej republike, je na to príslušný súd, v obvode ktorého sa má vykonať po nariadení exekúcie prvý exekučný úkon. Ak je niekoľko príslušných súdov, rozhoduje predstihnutie.

(2) Ak ide o exekúciu na nehnuteľné veci, je príslušný knihovný súd alebo súd, v obvode ktorého je nezapísaná nehnuteľná vec. To isté platí, ak ide o exekúciu na pohľadávky a iné práva na nehnuteľné veci.

§ 430.
Obsadenie súdu.

(1) O návrhu na nariadenie exekúcie rozhoduje a ďalšie konanie vykonáva sudca.

(2) Senát koná a rozhoduje o námietkach (§ 441), o odklade exekúcie (§ 443), o určení náhrady, ktorú má zložiť výdražca nehnuteľnej veci (§ 479 ods. 1), o nariadení exekučnej likvidácie (§§ 574 a 575), o ustanovení a odvolaní správcu podstaty (§ 581), o ponechaní pohľadávok a vecí dlžníkovi (§ 588), o námietkach proti konečnej zpráve o speňažení a proti vyúčtovaniu odmeny (§ 590), o vydaní rozvrhového usnesenia (§ 591) a o zrušení exekučnej likvidácie (§ 599).

§ 431.
Výkonní úradníci.

(1) Na vykonanie exekúcie sú na exekučnom súde ustanovení výkonní úradníci. Pri vykonávaní exekúcie sú viazaní príkazom súdu; sami môžu upustiť od vykonania exekučného úkonu, iba ak to navrhol vymáhajúci veriteľ alebo ak dlžník preukázal, že vymáhajúci veriteľ bol uspokojený.

(2) Výkonní úradníci sú oprávnení prijať od dlžníka plnenie, sprostredkovať vzájomné plnenie vymáhajúceho veriteľa, ktoré súvisí s výkonom exekúcie, a v prípadoch určených zákonom vykonávať všetky úkony, ktoré sú potrebné na vykonanie exekúcie.

Nariadenie exekúcie.

§ 432.

(1) Návrh na nariadenie exekúcie má obsahovať i označenie vymáhajúceho veriteľa, dlžníka, exekučného titulu, vymáhaného nároku, exekučného prostriedku, predmetu exekúcie a pri exekúcii na pohľadávky aj dôvod pohľadávky a označenie poddlžníka.

(2) S návrhom na nariadenie exekúcie má vymáhajúci veriteľ predložiť exekučný titul, opatrený potrebnou doložkou vykonateľnosti, ak sa návrh nepodáva na súde uvedenom v § 433.

§ 433.

Návrh na nariadenie exekúcie môže vymáhajúci veriteľ podať aj na súde, ktorý sa ako rozhodujúci súd prvej stolice zúčastnil vo veci, o ktorej bolo vydané rozhodnutie alebo uzavretá súdna pokonávka, tvoriace exekučný titul. Ak tento súd nie je sám exekučným súdom, potvrdí na návrhu, či návrh súhlasí s exekučným titulom, či je rozhodnutie (súdna pokonávka) vykonateľné a v akom rozsahu, a postúpi návrh exekučnému súdu.

§ 434.

Exekúciu možno nariadiť len vtedy, ak exekučný titul obsahuje označenie oprávneného i zaviazaného a vymedzenie nároku, ktorý sa má exekúciou vymôcť.

§ 435.

(1) Ak uplynutie lehoty danej dlžníkovi na plnenie nie je zjavné už z exekučného titulu, alebo ak je v exekučnom titule vymáhateľnosť nároku viazaná podmienkou, vymáhajúci veriteľ musí uplynutie lehoty, poprípade splnenie podmienky preukázať pred povolením exekúcie verejnou alebo verejne overenou listinou.

(2) Ak bola nariadená exekúcia pre plnenie, závislé od vzájomného plnenia z ruky do ruky, dôjde k jej vykonaniu len vtedy, ak vymáhajúci veriteľ preukáže, že sám plnil alebo že plnenie zabezpečil.

§ 436.
Nariadenie exekúcie v prospech inej osoby alebo proti inej osobe, než je označená v exekučnom titule.

(1) Exekúciu v prospech inej osoby alebo proti inej osobe, než je označená v exekučnom titule, možno nariadiť iba vtedy, ak vymáhajúci veriteľ verejnou alebo verejne overenou listinou preukáže, že nárok prešiel na neho alebo že záväzok prešiel na osobu, proti ktorej sa exekúcia navrhuje.

(2) Ak vymáhajúci veriteľ zomrie, vstupujú do exekúcie už nariadenej jeho dedičia. Ak dlžník po povolení exekúcie zomrie, pokračuje sa v exekúcii proti dedičom, a ak ide o odúmrť, proti štátu. Zmenu v osobách účastníkov exekučného konania treba preukázať spôsobom uvedeným v odseku 1.

§ 437.
Exekúcia proti štátu, proti štátnym, národným a komunálnym podnikom a proti Ústrednej národnej poisťovni.

(1) Proti štátu, proti štátnym, národným a komunálnym podnikom a proti Ústrednej národnej poisťovni možno nariadiť exekúciu pre peňažné pohľadávky len vtedy, keď príslušný dozorný orgán označí súdu časti majetku, ktoré možno postihnúť exekúciou, poprípade exekučné prostriedky, ktoré možno použiť. Súd vyzve príslušný dozorný orgán, aby sa vyjadril do tridsiatich dní; ak sa nevyjadrí, možno exekúciu nariadiť a pokračovať v nej, pokiaľ je exekúcia vôbec prípustná.

(2) Exekúcia nariadená proti tomuto ustanoveniu, ako aj všetky vykonané exekučné úkony sú neplatné. Súd zruší exekúciu i všetky exekučné úkony z úradnej povinnosti.

§ 438.
Exekúcia proti družstvám a iným právnickým osobám.

Vláda môže nariadením ustanoviť, že proti družstvám a iným právnickým osobám možno viesť exekúciu iba spôsobom uvedeným v § 437 a v rozsahu určenom týmto nariadením.

§ 439.
Obmedzenie exekúcie.

(1) Exekúcia sa nesmie vykonať vo väčšom rozsahu, než je nevyhnutne potrebné na uspokojenie nároku vymáhajúceho veriteľa.

(2) Súd môže už pri nariaďovaní exekúcie obmedziť jej nariadenie iba na niektoré z navrhnutých druhov majetku alebo na jeho určitú časť, ak je zrejmé, že to postačí na uspokojenie nároku vymáhajúceho veriteľa. Exekúciu, pokiaľ bola povolená vo väčšom rozsahu, súd zruší.

§ 440.
Postup v konaní.

(1) V exekučnom konaní sa rozhoduje po ústnom pojednávaní len v prípadoch, kde je to výslovne zákonom ustanovené.

(2) O nariadení exekúcie rozhodne súd zpravidla bez vypočutia účastníkov.

(3) Pri nariadení exekúcie nariadi súd, ak zákon neustanovuje inak, výkon exekúcie a pokračuje v konaní z úradnej povinnosti, pričom dbá, aby exekučné konanie prebiehalo čo najrýchlejšie.

§ 441.
Námietky dlžníka proti exekúcii.

(1) Dlžník môže vzniesť námietky proti exekúcii, ak po vzniku exekučného titulu nastaly okolnosti, ktoré spôsobily zánik vymáhaného nároku alebo bránia jeho vymáhateľnosti, alebo ak sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná. To isté platí, ak sa namieta, že vymáhajúci veriteľ alebo dlžník nie sú právnymi nástupcami osoby uvedenej v exekučnom titule.

(2) Ak rozhodnutie o námietkach závisí od zistenia sporných skutočností, rozhodne o nich exekučný súd po ústnom pojednávaní. Prípadná sťažnosť sa prejedná ako námietky.

(3) O námietkach proti exekúcii, smerujúcich proti exekučnému titulu uvedenému v § 428 ods. 2 písm. g) až i), ktorý je podkladom exekúcie, rozhoduje orgán štátnej správy, u ktorého vznikol exekučný titul, okrem prípadu, že exekučným titulom je výmer alebo výkaz nedoplatkov poistného národného poistenia.

§ 442.
Žaloba o vylúčenie veci z exekúcie.

Ak tretia osoba tvrdí, že má na predmet exekúcie právo, ktoré nepripúšťa výkon exekúcie, môže proti vymáhajúcemu veriteľovi podať žalobu o vylúčenie veci z exekúcie. Príslušným pre túto žalobu je exekučný súd.

Odklad exekúcie.

§ 443.

(1) Súd môže na návrh dlžníka odložiť exekúciu najmä na jeho osobný majetok, ak je to naliehavo potrebné v záujme dlžníka, ktorý bez svojej viny nemôže splniť záväzok, a ak možno podľa okolností voči vymáhajúcemu veriteľovi pokladať za spravodlivé, aby sa vymáhanie nároku odložilo.

(2) Za týchto podmienok môže súd po vypočutí záujmovej organizácie pôdohospodárov povoliť odklad exekúcie na pôdohospodársku nehnuteľnú vec.

§ 444.

Súd môže z úradnej povinnosti alebo na návrh čiastočne alebo úplne odložiť exekúciu, ak sa uplatňujú také okolnosti, ktoré môžu mať vzápätí jej čiastočné alebo úplné zrušenie. Odloženie exekúcie môže súd urobiť závislým od zloženia primeranej zábezpeky.

§ 445.
Zrušenie exekúcie.

(1) Súd zruší exekúciu:

a) ak bol exekučný titul právoplatne zrušený alebo vyhlásený za neúčinný;

b) ak bola exekúcia právoplatným rozhodnutím súdu vyhlásená za neprípustnú;

c) ak bolo právoplatne vyhovené žalobe o vylúčenie veci z exekúcie;

d) ak bolo právoplatne vyhovené námietkam proti exekúcii;

e) ak bol vymáhajúci veriteľ za exekučného konania uspokojený;

f) ak vymáhajúci veriteľ upustil od exekúcie;

g) ak možno očakávať, že výťažok exekúcie nepostačí ani na úhradu trov exekúcie;

h) ak sa vedie exekúcia na predmety, ktoré sú vylúčené z exekúcie.

(2) Zrušenie exekúcie sa obmedzí iba na niektoré z predmetov, na ktoré sa vedie exekúcia, ak sú zrušovacie dôvody dané len čo do týchto predmetov.

Náhrada exekučných trov.

§ 446.

(1) Vymáhajúci veriteľ má nárok na náhradu trov, potrebných na účelné vymáhanie nároku. To sa týka najmä tiež trov právneho zastúpenia.

(2) Rozhodnutie o trovách exekučného konania je v exekúcii, o ktorú ide, vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť.

§ 447.

(1) Ak dôjde k zrušeniu exekúcie alebo k jej zániku, môže súd zrušiť aj usnesenie o náhrade trov a uložiť vymáhajúcemu veriteľovi, aby nahradil dlžníkovi potrebné exekučné trovy a vrátil to, čo mu azda dlžník na exekučných trovách už zaplatil. Súd však uváži, ktoré trovy potreboval vymáhajúci veriteľ na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zrušenia alebo zániku.

(2) Toto ustanovenie platí primerane, ak dôjde k podstatnému obmedzeniu exekúcie.

(3) Pred rozhodnutím vypočuje súd vymáhajúceho veriteľa a dlžníka a vykoná potrebné vyšetrenia.

§ 448.
Navrátenie do predošlého stavu.

Navrátenie do predošlého stavu je v exekučnom konaní vylúčené.

DRUHÁ HLAVA.
EXEKÚCIA NA VYMOŽENIE PEŇAŽNÝCH POHĽADÁVOK.

PRVÝ DIEL.
EXEKÚCIA NA NEHNUTEĽNÉ VECI.

§ 449.
Exekučné prostriedky.

(1) Exekúcia na nehnuteľné veci sa vykoná zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľné veci alebo exekučnou dražbou nehnuteľných vecí (ďalej len „dražba“).

(2) Ustanovenia o exekúcii na nehnuteľné veci platia aj o exekúcii na právo stavby.

Prvý oddiel.
Zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľné veci.

Nehnuteľné veci zapísané vo verejnej knihe.

§ 450.

(1) Na nehnuteľné veci zapísané vo verejnej knihe zriadi sa exekučné záložné právo pre vymáhateľnú pohľadávku nariadením exekúcie. Toto záložné právo sa zapíše do verejnej knihy.

(2) Pre pohľadávky, pre ktoré je zriadené exekučné záložné právo, možno viesť exekúciu dražbou priamo proti neskoršiemu nadobúdateľovi nehnuteľnej veci, pokiaľ je exekúcia dražbou nehnuteľnej veci proti nemu prípustná.

§ 451.

(1) Exekúciu možno nariadiť iba vtedy, ak je preukázané, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

(2) Pre poradie exekučného záložného práva na nehnuteľnej veci zapísanej vo verejnej knihe je rozhodný čas, keď došiel na exekučný súd návrh na zriadenie exekučného záložného práva. Ak došlo niekoľko návrhov zároveň, majú záložné práva rovnaké poradie.

(3) Ak bolo pre vymáhanú pohľadávku už skôr zriadené smluvné záložné právo, spravuje sa poradie exekučného záložného práva poradím tohto smluvného záložného práva.

Nehnuteľné veci nezapísané vo verejnej knihe.

§ 452.

(1) Na nehnuteľné veci nezapísané vo verejnej knihe zriadi sa exekučné záložné právo zexekvovaním nehnuteľnej veci jej opísaním v zápisnici. V zápisnici sa uvedie, o akú nehnuteľnú vec ide, kto je jej vlastníkom, a poznamená sa, že nehnuteľná vec sa zexekvováva pre vymáhanú pohľadávku. Zápisnica sa uloží na exekučnom súde.

(2) Ak bolo už prv zriadené smluvné záložné právo na nehnuteľnej veci pre vymáhanú pohľadávku, poznamená sa to tiež v zápisnici.

(3) Exekučné opísanie vykoná výkonný úradník.

§ 453.

Exekúciu možno nariadiť iba vtedy, ak je preukázané, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

§ 454.

Zexekvovanie sa poznamená na listine preukazujúcej dlžníkovo vlastníctvo na nehnuteľnú vec a na listine o zriadení smluvného záložného práva pre vymáhanú pohľadávku.

§ 455.

Ak bolo už skôr vykonané zexekvovanie pre inú pohľadávku, poznamená sa exekučné záložné právo v zápisnici o skoršom zexekvovaní.

§ 456.

Do listín o zriadení exekučného záložného práva má každý právo nazrieť.

§ 457.

Pre poradie exekučného záložného práva na nehnuteľnej veci nezapísanej vo verejnej knihe platí ustanovenie § 451 ods. 2 a 3 primerane.

Druhý oddiel.
Dražba nehnuteľných vecí.

Nariadenie dražby.

§ 458.

(1) Pokiaľ vymáhajúci veriteľ nemá už na nehnuteľnej veci zapísané záložné právo, možno exekúciu dražbou nariadiť len vtedy, ak sa preukáže, že nehnuteľná vec je vo vlastníctve dlžníka.

(2) K návrhu na nariadenie dražby niektorej z nedielne zaťažených nehnuteľných vecí zapísaných vo vedľajšej vložke treba pripojiť úradný výpis z hlavnej vložky.

(3) Ak bráni dražbe právo tretej osoby zjavné zo spisov, nariadi súd dražbu, len ak vymáhajúci veriteľ preukáže jeho neúčinnosť.

§ 459.

(1) Usnesenie o nariadení dražby doručí súd vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, spoluvlastníkom, osobám, v prospech ktorých je na nehnuteľnej veci zapísaná vedľajšia dohoda pripúšťajúca zánik právneho pomeru založeného kúpnou smluvou, okresnému národnému výboru, v obvode ktorého je nehnuteľná vec, a okresnému, ako aj miestnemu národnému výboru bydliska dlžníka.

(2) Osobám, v prospech ktorých je zapísaná vedľajšia dohoda uvedená v odseku 1, sa súčasne oznámi, že musia svoje právo vykonať do tridsiatich dní odo dňa doručenia tohto oznámenia, inak že ich právo právoplatným priklopnutím zanikne.

§ 460.

Zároveň s nariadením dražby nariadi súd zápis nariadenia dražby. Po nariadení dražby možno vykonať dražbu i proti neskoršiemu nadobúdateľovi nehnuteľnej veci, pokiaľ exekúcia dražbou nehnuteľnej veci je proti nemu prípustná.

§ 461.
Účinok nariadenia dražby pre ostatných veriteľov.

(1) Po nariadení dražby ďalší vymáhajúci veritelia, ktorí navrhujú dražbu tej istej nehnuteľnej veci, môžu iba pristúpiť k dražbe už nariadenej a musia ju prijať tak, ako je v čase ich prístupu. Návrh ďalšieho vymáhajúceho veriteľa, ktorý došiel v čase medzi dôjdením návrhu na dražbu a jeho kladným vybavením, pokladá sa za pristúpenie k dražbe. Odklad dražby povolený proti skoršiemu vymáhajúcemu veriteľovi nie je však účinný proti vymáhajúcim veriteľom, ktorí k dražbe pristúpili.

(2) Usnesenie, ktorým sa nariaďuje dražba pre pristupujúceho vymáhajúceho veriteľa, sa doručí navrhovateľovi, dlžníkovi a všetkým doterajším vymáhajúcim veriteľom.

§ 462.
Poradie práva vymáhajúceho veriteľa.

Pre poradie práva vymáhajúceho veriteľa na uspokojenie z výťažku dražby (prevzatia) je smerodajný čas, keď na exekučný súd došiel návrh na nariadenie dražby. Ak je vymáhaná pohľadávka zabezpečená záložným právom so skorším poradím, spravuje sa poradie práva vymáhajúceho veriteľa na uspokojenie poradím tohto záložného práva.

Odhad.

§ 463.

Po právoplatnosti usnesenia o nariadení dražby nariadi súd odhad nehnuteľnej veci a jej príslušenstva. O čase a mieste odhadu sa upovedomia vymáhajúci veriteľ, dlžník a okresný národný výbor, v obvode ktorého je nehnuteľná vec. Odhad vykoná výkonný úradník.

§ 464.

Ak bola nehnuteľná vec s príslušenstvom odhadnutá v skoršom dražobnom konaní a ak sa okolnosti rozhodné pre určenie ceny nezmenily, môže súd upustiť od nového odhadu.

§ 465.

Odhadom sa zistí, akú hodnotu má nehnuteľná vec s ťarchami, ktoré musí výdražca prevziať bez započítania do najvyššej ponuky. Okrem toho sa jednotlive odhadnú tieto ťarchy, ako aj ťarchy, ktoré výdražca prevezme so započítaním do najvyššej ponuky.

§ 466.

Podľa výsledkov odhadu určí súd odhadnú cenu a rozhodnutie o tom doručí vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, národným výborom uvedeným v § 459 ods. 1 a všetkým osobám, pre ktoré viaznu na nehnuteľnej veci vecné práva zjavné zo spisov; títo môžu podať proti určeniu odhadnej ceny sťažnosť, ktorej môže prvý súd sám vyhovieť.

§ 467.

Podrobné predpisy o odhade vydá vláda nariadením.

Dražobná vyhláška.

§ 468.

Po právoplatnom určení odhadnej ceny určí súd dražobnou vyhláškou dražobný termín na čas najmenej tridsiatich dní.

§ 469.

Dražobná vyhláška musí obsahovať:

a) čas a miesto dražby;

b) označenie nehnuteľnej veci, príslušenstva a vlastníka;

c) odhadnú cenu a najnižšiu ponuku;

d) výšku zábezpeky;

e) spôsob zaplatenia najvyššej ponuky;

f) ťarchy, ktoré musí výdražca prevziať bez započítania do najvyššej ponuky;

g) ustanovenie o prechode tiarch a úžitkov nehnuteľnej veci;

h) ustanovenie o odovzdaní vydraženej nehnuteľnej veci výdražcovi a o zápise jeho vlastníctva;

ch) výzvu, aby všetci, ktorí sú odkázaní so svojimi nárokmi na najvyššie podanie, udali výšku svojich nárokov i s príslušenstvom k termínu dražby a preukázali ich listinami, a upozornenie, že inak na ich nároky bude vzatý zreteľ len podľa obsahu spisov;

i) výzvu, aby veritelia, okrem veriteľov pohľadávok zabezpečených simultánnym záložným právom a veriteľov pohľadávok závislých od podmienky, prejavili, či žiadajú zaplatenie v hotovosti a upozornenie, že ak nepožiadajú o zaplatenie v hotovosti pred dražobným termínom, výdražca môže dlh prevziať;

j) výzvu, aby sa uplatnenie práv, ktoré nepripúšťajú dražbu (§ 442), preukázalo pred začatím dražby, a upozornenie, že inak by sa také práva nemohly uplatniť na ujmu bezlestného výdražcu;

k) upozornenie osôb, ktoré majú na nehnuteľnej veci predkupné právo, ktoré má povahu vecného práva, že ho môžu uplatniť iba na dražbe ako dražitelia.

§ 470.

(1) Dražobná vyhláška sa doručí:

a) vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, spoluvlastníkom a každému, kto má na nehnuteľnej veci alebo na práve na nej viaznúcom vecné právo alebo predkupné právo, ktoré sú zjavné zo spisov;

b) verejným orgánom, ktoré vyrubujú a vymáhajú dane a verejné dávky a poistné národného poistenia;

c) národným výborom uvedeným v § 459 ods. 1.

(2) Osobám uvedeným v odseku 1 písm. a) sa doručuje dražobná vyhláška do vlastných rúk. Ak by doručenie niektorej z týchto osôb narážalo na ťažkosti, ktoré by bránily včasnému výkonu dražby, ustanoví jej súd opatrovníka na prijímanie písomností a na ochranu jej práv.

§ 471.

Súd nariadi, aby bol podstatný obsah dražobnej vyhlášky vhodným spôsobom uverejnený.

§ 472.
Dražobná zábezpeka.

Záujemci sú povinní ako zábezpeku zložiť štvrtinu odhadnej ceny. Zábezpeku možno zložiť v hotovosti alebo vo vkladných knižkách, ktorých výplata nie je obmedzená.

§ 473.
Najnižšia ponuka.

Najnižšia ponuka robí dve tretiny odhadnej ceny.

§ 474.
Zaplatenie najvyššej ponuky.

Na zaplatenie najvyššej ponuky určí súd v dražobnej vyhláške lehotu. Lehota sa začína dňom právoplatnosti priklopnutia a nesmie byť dlhšia ako šesťdesiat dní.

§ 475.
Započítanie do najvyššej ponuky.

Do najvyššej ponuky sa započíta zložená zábezpeka a sumy pripadajúce na ťarchy, ktorých zaplatenie v hotovosti veriteľ nežiadal a o ktorých výdražca vyhlásil, že ich prejíma, a ktoré by boly uhradené z najvyššej ponuky, keby bola vcelku zložená v hotovosti.

Opätovná dražba.

§ 476.

(1) Ak výdražca nezaplatí včas najvyššiu ponuku, súd nariadi opätovnú dražbu nehnuteľnej veci. Opätovná dražba sa nekoná, ak výdražca, ktorý sa omeškal, zaplatí najvyššiu ponuku pred uplynutím lehoty na podanie sťažnosti proti nariadeniu opätovnej dražby. Ak usnesenie o nariadení opätovnej dražby nadobudne právoplatnosť, prvá dražba stratí účinnosť.

(2) O nariadení opätovnej dražby platia predpisy o prvej dražbe s odchýlkou, že najnižšia ponuka robí polovicu odhadnej ceny a že súd upovedomí o dražbe aj výdražcu, ktorý sa omeškal.

§ 477.

(1) Výdražca, ktorý sa omeškal, je povinný nahradiť schodok na najvyššej ponuke, trovy opätovnej dražby a všetku škodu, ktorá vznikla jeho omeškaním. Náhrada pripadne do rozdeľovanej podstaty.

(2) Ak ostala opätovná dražba bez úspechu, výdražca je povinný nahradiť aj trovy prvej dražby.

§ 478.
Účinky priklopnutia, jeho odopretia alebo zrušenia.

(1) Priklopnutím nadobúda výdražca vlastníctvo k vydraženej nehnuteľnej veci a môže žiadať na súde o uvedenie do držby.

(2) Ak bolo priklopnutie právoplatne odopreté alebo zrušené, výdražca je povinný súdu vyúčtovať, vrátiť nehnuteľnú vec dlžníkovi, vydať úžitky a nahradiť škodu, ktorú spôsobil pri hospodárení na nehnuteľnej veci.

§ 479.
Určenie záväzkov výdražcu a ich vymáhanie.

(1) O záväzkoch podľa §§ 477 a 478 ods. 2 rozhodne súd po ústnom pojednávaní usnesením.

(2) Ak zábezpeka zložená výdražcom a ani splátky zaplatené na najvyššiu ponuku nepostačujú na úhradu jeho záväzkov, vymôže sa rozdiel exekúciou z úradnej povinnosti z ostatného majetku výdražcu.

§ 480.
Prevzatie vecných bremien výdražcom.

(1) Výdražca musí bez započítania do najvyššej ponuky prevziať vecné bremená, pokiaľ tak ustanovuje osobitný predpis alebo pokiaľ sú zapísané na nehnuteľnej veci v prvom poradí, nájomné práva a právo stavby.

(2) Inak prevezme výdražca vecné bremená iba vtedy, ak pripadne na ne úplná úhrada z rozdeľovanej podstaty a ak došlo medzi oprávneným a výdražcom k dohode o prevzatí.

§ 481.
Prevzatie nehnuteľnej veci.

Najneskoršie pred začatím výkonu dražby (§ 482) môžu socialistické právnické osoby prejaviť, že prejímajú nehnuteľnú vec za odhadnú cenu. Ak dôjde k takejto ponuke, súd vysloví, že sa od výkonu dražby upúšťa. O prijatí ponuky rozhodne súd usnesením. Ustanovenia o prechode vlastníctva, o zaplatení najvyššej ponuky, o následkoch jej nezaplatenia včas, o rozvrhu najvyššej ponuky a o knihovnom usporiadaní platia primerane.

Výkon dražby.

§ 482.

Keď záujemci zložili zábezpeku, sudca vedúci dražbu ich vyzve, aby dražili.

§ 483.

(1) Draží sa osobne alebo prostredníctvom zmocnenca. Zmocnenie dražiť treba preukázať verejnou alebo verejne overenou listinou.

(2) Dražiť nemôžu sudca vedúci dražbu, zapisovateľ, dlžník, výdražca, ktorý sa omeškal (§§ 476 a 477), a výdražca, ktorému bolo odopreté priklopnutie; nemôžu dražiť ani vo vlastnom mene ani prostredníctvom zmocnencov, ani ako zmocnenci inej osoby. Nemôžu dražiť ani osoby, ktoré by podľa platných predpisov nemohly nadobudnúť predmet dražby.

§ 484.

Dražba sa koná, kým dražitelia ponúkajú; dražitelia sú viazaní svojimi ponukami, kým súd neurobí priklopnutie.

§ 485.

Ak nebola pri dražbe urobená ani najnižšia ponuka, súd nepokračuje v dražobnom konaní. Návrh na pokračovanie možno urobiť najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od bezúspešnej dražby. Ak taký návrh nebol urobený do jedného roku, súd zruší exekúciu. Súd zruší exekúciu i v prípade, keď sa nehnuteľná vec nepredala ani na ďalšej dražbe. Súčasne so zrušením exekúcie nariadi výmaz zápisu nariadenia dražby.

§ 486.

(1) Po skončení dražby spýta sa sudca osôb prítomných pri dražbe, či majú proti priklopnutiu námietky. Poučí ich, že v sťažnosti môžu uplatniť len tie námietky, ktoré uviedly pri dražbe. Námietky sa zapíšu do zápisnice a súd rozhodne o priklopnutí.

(2) Námietky môžu podať dražitelia, dlžník, vymáhajúci veriteľ a zástupca národných výborov (§ 459 ods. 1).

(3) Priklopne sa tomu, kto najviac ponúkne a koho ponuka bola uznaná za prípustnú. Ak niekoľko dražiteľov urobí rovnakú ponuku a ak nebola urobená vyššia prípustná ponuka, o tom, komu sa priklopne, rozhodne sa žrebom. Ale ak jeden z takýchto dražiteľov bol spoluvlastník nehnuteľnej veci alebo socialistická právnická osoba, priklopne sa spoluvlastníkovi, a ak tu niet spoluvlastníka, socialistickej právnickej osobe.

(4) Ak súd vzhľadom na vznesené námietky priklopnutie odoprie, pokračuje sa v dražbe vyvolaním predposlednej ponuky. Ak sa prikloplo pri tej istej dražbe inému výdražcovi, možno si proti tomu sťažovať len sťažnosťou proti priklopnutiu.

§ 487.

Na priklopnutie je potrebný súhlas okresného národného výboru, v obvode ktorého je nehnuteľná vec. Ak sa nepredloží súhlas súdu najneskoršie pred skončením dražby, súd síce priklopne, výdražca je však povinný do pätnástich dní súdu preukázať, že žiadal o udelenie súhlasu, a v ďalšej lehote tridsiatich dní, že okresný národný výbor súhlas udelil. Ak niektorá lehota uplynie márne, súd zruší priklopnutie a určí nový dražobný termín. Ak výdražca dodatočne, najneskoršie pred začatím novej dražby, predloží výmer o udelení súhlasu a ak zloží zábezpeku, súd mu priklopne. Výdražca je na novej dražbe vylúčený z dražby.

Usnesenie o priklopnutí.

§ 488.

(1) Usnesenie o priklopnutí sa doručí vymáhajúcemu veriteľovi, dlžníkovi, výdražcovi a tým, ktorí vzniesli námietky proti priklopnutiu.

(2) Proti usneseniu, ktorým sa prikloplo, môžu podať sťažnosť iba tí, ktorí boli prítomní pri dražbe a vzniesli námietky. Sťažnosť môžu podať len z tých dôvodov, ktoré uplatnili v námietkach. Okrem toho do pätnástich dní odo dňa dražby môže podať sťažnosť každý, komu sa mala doručiť dražobná vyhláška a kto pre nedostatok doručenia nebol pri dražbe prítomný.

(3) Sťažnosti možno vyhovieť iba vtedy, keď vytýkané chyby môžu byť na ujmu toho, kto sťažnosť podal.

§ 489.

(1) Rozhodnutie o sťažnosti sa doručí sťažovateľovi, výdražcovi, vymáhajúcemu veriteľovi a dlžníkovi.

(2) Ak odoprel priklopnutie súd druhej stolice, súd určí nový dražobný termín.

Rozvrhové pojednávanie.

§ 490.

(1) Po právoplatnosti priklopnutia určí súd termín na rozvrhové pojednávanie. Na termín predvolá výdražcu, ďalej tých, ktorým sa doručuje dražobná vyhláška (§ 470 ods. 1), a iné osoby, ktoré prihlásily svoje nároky (§ 469 písm. ch), pokiaľ ich práva nezanikly dražbou.

(2) Po skončení rozvrhového pojednávania nemožno už žiadať z najvyššej ponuky vyššiu sumu, než aká bola prihlásená (§ 469 písm. ch).

§ 491.

Na rozvrhovom pojednávaní sa určí poradie a spôsob úhrady nárokov, ktoré treba vziať do úvahy. O nárokoch, ktoré by sa nemohly uspokojiť z najvyššej ponuky, a o nedoložených námietkach osôb, ktoré sa neustanovily, sa nepojednáva.

§ 492.

Nároky, pre ktoré je exekučný titul, dlžník môže zapierať iba vtedy, keď uplatňuje skutočnosti, ktoré nastaly po vzniku exekučného titulu.

§ 493.
Rozdeľovaná podstata.

Rozdeľovanú podstatu tvoria:

a) najvyššia ponuka a úroky z nej;

b) zábezpeka výdražcu, ktorý sa omeškal, splátky složené na najvyššiu ponuku - oboje, pokiaľ bude slúžiť na úhradu schodku (§ 477 ods.1) - a iné náhrady, ktoré složil výdražca, ktorý sa omeškal, i s úrokmi od týchto súm;

c) všetko, čo vracia výdražca pri odopretí alebo zrušení priklopnutia (§ 478 ods. 2).

Zásady rozvrhu.

§ 494.

(1) Podľa výsledku rozvrhového pojednávania sa z podstaty uspokojujú v tomto poradí:

a) dane a verejné dávky s prirážkami a s príslušenstvom, poistné národného poistenia a iné nároky, všetky pokiaľ majú podľa osobitných predpisov prednostné zákonné záložné právo a len vtedy, pokiaľ boly sročné v posledných troch rokoch pred priklopnutím a boly riadne prihlásené; opakujúcim sa verejným dávkam, ktoré sa vyrubujú na určité zákonom určené obdobie, prislúcha toto poradie, len ak ide o nedoplatky za tri vyrubovacie obdobia pred priklopnutím;

b) pohľadávky z pracovného (učebného) pomeru dlžníkových zamestnancov, zamestnaných na vydraženej nehnuteľnej veci, pokiaľ boly sročné v posledných troch rokoch pred priklopnutím;

c) pohľadávky vymáhajúceho veriteľa, pohľadávky zabezpečené na nehnuteľnej veci záložným právom, úhrada za vecné bremená prevzaté výdražcom so započítaním do najvyššej ponuky a nároky na náhradu za vecné bremená, ktoré výdražca podľa výsledku dražby neprevezme, všetko podľa ich poradia.

(2) Úroky a opakujúce sa dávky za posledné tri roky pred priklopnutím, ako aj súdne trovy sa uspokojujú v poradí istiny. Ak rozdeľovaná podstata nepostačuje, uhradia sa pred istinou.

§ 495.

(1) Ak rozvrhovaná podstata nie je ešte vyčerpaná, uhradia sa z nej ďalej:

a) dane a verejné dávky, poistné národného poistenia a iné nároky uvedené v § 494 ods. 1 písm. a), pokiaľ neboly uspokojené a pokiaľ majú podľa platných predpisov zákonné záložné právo;

b) úroky a opakujúce sa dávky, uvedené v § 494 ods. 2, pokiaľ boly sročné už skôr než v posledných troch rokoch pred priklopnutím, ak sú zabezpečené záložným právom, v poradí istiny.

(2) Čo ostane z rozdeľovanej podstaty, pripadne dlžníkovi.

§ 496.

Ak rozdeľovaná podstata nepostačuje, pohľadávky, ktoré majú rovnaké poradie, sa uspokoja pomerne podľa úhrnných súm istiny s príslušenstvom.

§ 497.
Pohľadávky obmedzené podmienkou.

(1) Pohľadávky obmedzené odkladacou alebo rozväzovacou podmienkou uhradia sa uložením istiny na úrok až do času, keď sa podmienka splní alebo keď bude isté, že sa nemôže splniť. Istina, ktorá by sa uvoľnila, pridelí sa i s úrokmi, podľa možnosti už vopred, ďalším oprávneným.

(2) Toto ustanovenie platí obdobne o pohľadávkach, pri ktorých je vo verejnej knihe zápis spornosti.

§ 498.
Záručné a úverové pohľadávky.

(1) Pri záručných pohľadávkach uhradí sa iba pohľadávka s príslušenstvom, vzniknutá do rozvrhového pojednávania, a to zaplatením v hotovosti alebo prevzatím, kým istina rovnajúca sa nevyčerpanému zvyšku sa uloží na úrok. Táto istina slúži na uspokojenie nárokov, ktoré veriteľovi novovzniknú proti dlžníkovi. Uvoľnená istina i s úrokmi sa pridelí oprávneným, ktorí neboli úplne uspokojení z rozdeľovanej podstaty, a to podľa zásad o rozvrhu.

(2) Pri úverových pohľadávkach sa zaplatením v hotovosti alebo prevzatím uhradí iba pohľadávka s príslušenstvom, vzniknutá do dňa priklopnutia.

§ 499.
Pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom.

(1) Ak sa na dražbe odpredajú všetky nehnuteľné veci, na ktoré viaznu pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom, uhradia sa také pohľadávky v hotovosti z výťažkov jednotlivých rozdeľovaných podstát pomerne podľa zvyškov rozdeľovaných podstát, ktoré ostávajú pri každej jednotlivej nehnuteľnej veci po uspokojení predchádzajúcich nárokov. Ak žiada veriteľ uspokojenie v inom pomere, osobám, ktoré v dôsledku toho dostanú z rozdeľovanej podstaty menej, prikáže sa až do výšky schodku z jednotlivých rozdeľovaných podstát suma, ktorá by pripadla na takúto pohľadávku.

(2) Ak sa na dražbe neodpredaly všetky nehnuteľné veci, na ktorých viaznu pohľadávky zabezpečené simultánnym záložným právom, použije sa za základ výpočtu úhrady odhadná hodnota všetkých nehnuteľných vecí, zistená podľa predpisov platných pre dane a verejné dávky. Sumy, o ktoré by boli zadnejší veritelia ukrátení tým, že veriteľ pohľadávky zabezpečenej simultánnym záložným právom dostal viac, než koľko by bolo naň pripadlo z výťažku predanej nehnuteľnej veci, zabezpečia sa na ich návrh záložným právom na nepredaných nehnuteľných veciach v poradí, ktoré patrilo uspokojenému veriteľovi.

(3) Zásady uvedené v odsekoch 1 a 2 sa použijú aj na pohľadávky, ktoré zaťažujú podiely niekoľkých spoluvlastníkov tej istej nehnuteľnej veci.

§ 500.
Vecné bremená.

(1) Súd podľa výsledku odhadu určí sumu, ktorou sa oceňujú vecné bremená, ktoré budú podľa svojho poradia aspoň čiastočne uspokojené z rozdeľovanej podstaty. Pri nárokoch na opakujúce sa plnenia a dávky určí takú sumu, ktorá postačí, aby sa z nej a z úrokov od nej mohly poskytovať plnenia a dávky alebo ich peňažná hodnota.

(2) Pri vecných bremenách, ktoré výdražca prevezme so započítaním do najvyššej ponuky, vydá sa srazená suma, ak ide o vecné bremeno neobmedzeného trvania, výdražcovi; ak ide o vecné bremeno obmedzeného trvania, uloží sa suma na úrok a výdražcovi sa poskytuje náhrada po čas, kým vecné bremeno trvá. Ale ak ide o nárok na dôchodok a iné opakujúce sa plnenia, uloží sa suma vždy na úrok a platby sa poukazujú priamo oprávnenému. Vyčerpaním sumy nárok oprávneného zanikne.

(3) Vecné bremená, ktoré výdražca neprevezme so započítaním do najvyššej ponuky, sa zrušia a oprávnenému sa prikáže náhrada v hotovosti vo výške určenej súdom. Ak ide o nároky, ktoré oprávňujú na opakujúce sa plnenia a dávky, zvyšok najvyššej ponuky uloží sa na úrok a oprávnenému sa poskytujú plnenia a dávky alebo náhrada za ne, kým postačuje uložená suma alebo kým nárok nezanikne.

(4) Suma, ktorá sa uvoľní skorším zánikom vecného bremena, pridelí sa - podľa možnosti už vopred - ďalším oprávneným.

§ 501.
Rozvrhové usnesenie.

(1) Rozvrhové usnesenie sa doručí všetkým osobám a orgánom, ktoré maly byť predvolané na rozvrhové pojednávanie, a osobám, o nárokoch ktorých sa rozhodovalo na rozvrhovom pojednávaní.

(2) V rozvrhovom usnesení rozhodne súd aj o nárokoch, ktoré boly na rozvrhovom pojednávaní zapreté čo do pravosti, výšky, poradia alebo spôsobu úhrady. Ale ak nemožno o nich rozhodnúť bez vykonania dôkazov o sporných skutočnostiach alebo ak treba o nich rozhodnúť v administratívnom konaní, nakladá sa s nárokmi uvedenými v § 494 ods. 1 písm. a) a b) tak, ako keby neboly zapreté; to isté platí o nárokoch uvedených v § 494 ods. 1 písm. c), pokiaľ sú zapísané. Ten, kto taký nárok zaprel, sa upraví, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania.

Konanie o zapretých nárokoch.

§ 502.

Ten, kto bol upravený, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania, musí do tridsiatich dní od doručenia rozvrhového usnesenia preukázať, že podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania, inak súd zapretie nevezme do úvahy. Pre žaloby je príslušný exekučný súd. Rozhodnutie o zapretí je účinné proti všetkým veriteľom i proti dlžníkovi; títo môžu vstúpiť do konania o žalobe ako vedľajší účastníci.

§ 503.

Ak sa právoplatne vyhovie žalobe alebo v administratívnom konaní návrhu, exekučný súd nariadi nové rozvrhové pojednávanie; na toto však nepredvolá účastníkov, ktorých nároky boly už uspokojené.

§ 504.

Ak sa právoplatne vyhovelo žalobe alebo v administratívnom konaní návrhu čo do pohľadávky, ktorú prevzal výdražca so započítaním do najvyššej ponuky, uloží exekučný súd výdražcovi, aby do pätnástich dní zložil na súde zvyšok najvyššej ponuky, rovnajúci sa zapretému nároku, s príslušenstvom a úrokmi odo dňa priklopnutia. Po bezvýslednom uplynutí tejto lehoty súd exekúciou z úradnej povinnosti vymáha zvyšok najvyššej ponuky i s úrokmi od výdražcu.

§ 505.
Vykonanie rozvrhového usnesenia.

Po právoplatnosti rozvrhového usnesenia a po úplnom zaplatení najvyššej ponuky súd poukáže oprávneným osobám prikázané sumy, ak nie je o nich začaté konanie o zapretie, hoci už uplynula lehota na podanie návrhu na jeho začatie.

§ 506.
Knihovné usporiadanie.

(1) Po právoplatnosti priklopnutia a po zaplatení najvyššej ponuky súd z úradnej povinnosti nariadi zápis vlastníckeho práva na nehnuteľnú vec pre nadobúdateľa a výmaz zápisu nariadenia dražby a predkupného práva.

(2) Po právoplatnosti rozvrhového usnesenia zanikajú proti nadobúdateľovi ťarchy viaznuce na nehnuteľnej veci, okrem tých, ktoré nadobúdateľ prevzal. Súd nariadi z úradnej povinnosti výmaz zaniknutých tiarch zapísaných na nehnuteľnej veci.

§ 507.
Dražba nehnuteľnej veci nezapísanej vo verejnej knihe.

Ak sa vedie exekúcia dražbou na nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe, treba nehnuteľnú vec exekučne opísať v zápisnici. Inak platia primerane ustanovenia o dražbe nehnuteľnej veci zapísanej vo verejnej knihe.

DRUHÝ DIEL.
EXEKÚCIA NA HNUTEĽNÉ VECI.

§ 508.
Exekučné prostriedky.

Exekúcia na hnuteľné veci sa vykoná ich zexekvovaním a predajom.

Zexekvovanie.

§ 509.

(1) Veci, ktoré má dlžník vo svojej moci, alebo dlžníkove veci, ktoré má vymáhajúci veriteľ alebo osoba ochotná ich vydať, sa zexekvujú tým, že výkonný úradník sostaví ich soznam a opíše ich

(zápisnica o výkone exekúcie). Ďalšie zexekvovanie vecí, ktoré sú už zexekvované, sa vykoná poznámkou v zápisnici o výkone exekúcie.

(2) V zápisnici o výkone exekúcie sa poznamenajú aj námietky proti zexekvovaniu.

§ 510.

(1) Usnesenie o nariadení exekúcie sa doručí dlžníkovi až pri výkone zexekvovania. Ak dlžník nie je pri výkone prítomný, doručí sa mu toto usnesenie spolu s upovedomením o výsledku výkonu.

(2) Vymáhajúci veriteľ sa upovedomí o zexekvovaní iba vtedy, ak nebol prítomný pri výkone.

§ 511.
Veci vylúčené z exekúcie. Obmedzenie predaja.

(1) Z exekúcie sú vylúčené veci:

a) ktoré dlžník potrebuje na vykonávanie svojho povolania alebo zamestnania alebo na existenciu svoju alebo osôb, ktorým je podľa zákona povinný poskytovať úhradu na osobné potreby;

b) u ktorých by exekúcia odporovala verejným alebo verejne uznaným záujmom alebo občianskej piete;

c) ktoré nemožno zexekvovať podľa osobitných predpisov.

(2) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami môže nariadením určiť, ktoré veci sú podľa odseku 1 písm. a) a b) vylúčené z exekúcie alebo s akým obmedzením je prípustný exekučný predaj vecí.

§ 512.
Účinky zexekvovania.

Zexekvovaním nadobúda vymáhajúci veriteľ exekučné záložné právo pre vymáhanú pohľadávku.

§ 513.
Úschova zexekvovaných vecí.

Na návrh vymáhajúceho veriteľa možno zexekvované veci z dôležitých dôvodov vhodným spôsobom uschovať.

§ 514.
Zexekvovanie peňazí.

(1) Ak nájde výkonný úradník pri výkone platné československé peniaze, vydá ich vymáhajúcemu veriteľovi na úhradu jeho pohľadávky. Ak je pochybné, či zexekvovaná suma podlieha exekúcii (§ 511), alebo ak je niekoľko vymáhajúcich veriteľov, výkonný úradník zloží peniaze na súde.

(2) Pri zexekvovaní cudzozemských peňazí treba zachovať osobitné predpisy na ne sa vzťahujúce.

§ 515.
Veci podliehajúce skaze.

Veci podliehajúce skaze možno zexekvovať, len ak sa nenájdu iné zexekvovateľné veci, postačujúce na uspokojenie vymáhajúceho veriteľa. Veci podliehajúce skaze predá výkonný úradník hneď z voľnej ruky. Ak sa nedosiahne úradne určená alebo odhadná cena, alebo ak

vymáhajúci veriteľ neprevezme veci za túto cenu, odovzdajú sa veci dlžníkovi na voľné nakladanie a exekučné záložné právo vymáhajúceho veriteľa na ne zanikne.

§ 516.
Exekúcia na príslušenstvo nehnuteľnej veci.

(1) Príslušenstvo nehnuteľnej veci možno zexekvovať len spolu s nehnuteľnou vecou.

(2) Výnimky pre príslušenstvo pôdohospodárskych nehnuteľných vecí môže ustanoviť vláda nariadením.

§ 517.
Nariadenie predaja zexekvovaných vecí.

(1) Po právoplatnosti usnesenia nariaďujúceho exekúciu súd nariadi predaj zexekvovaných vecí.

(2) Pred predajom treba veci, pokiaľ nemajú úradne určenú cenu, odhadnúť.

Dražba.

§ 518.

(1) Zexekvované veci sa predajú na dražbe, ktorá sa koná buď na mieste, kde sú zexekvované veci, alebo na súde.

(2) Súd oznámi termín dražby dlžníkovi, vymáhajúcemu veriteľovi a okresnému národnému výboru, v obvode ktorého sa bude konať dražba a v obvode ktorého má dlžník bydlisko. Okrem toho sa termín dražby vyhlási spôsobom obvyklým v mieste.

§ 519.

(1) Dražbu vedie výkonný úradník, ktorý spíše o dražbe zápisnicu.

(2) Výkonný úradník a dlžník nesmú dražiť. Nemôžu dražiť ani osoby, ktoré by podľa platných predpisov nemohly nadobudnúť predmet dražby.

§ 520.

(1) Najnižšia ponuka robí dve tretiny odhadnej alebo úradne určenej ceny.

(2) Výkonný úradník priklopne dražiteľovi, ktorý ponúkne najviac. Výdražca musí najvyššiu ponuku ihneď zaplatiť. Ak tak neurobí, draží sa vec znovu, avšak výdražca sa už nemôže na dražbe tejto veci zúčastniť.

(3) Zaplatením najvyššej ponuky zanikajú proti výdražcovi ťarchy viaznuce na veci.

§ 521.

(1) Dražba sa skončí, ak dosiahnutý výťažok postačuje na uspokojenie vymáhajúcich veriteľov.

(2) Ak sa na dražené veci nenajde kupec, nariadi súd opätovnú dražbu. Veci, na ktoré sa nenajde kupec ani pri opätovnej dražbe, môže vymáhajúci veriteľ prevziať do pätnástich dní po upovedomení o bezvýslednosti dražby za dve tretiny odhadnej alebo úradne určenej ceny. Súd odoprie vymáhajúcemu veriteľovi prevzatie vecí, ak sú proti prevzatiu dôvodne námietky; medzi niekoľkými vymáhajúcimi veriteľmi inak na prevzatie ochotnými rozhoduje poradie ich záložného práva. Ak dôjde k prevzatiu, zanikajú exekučné záložné práva tých vymáhajúcich veriteľov, ktorí

poradím prejímateľa predchádzajú a taktiež neboli na prevzatie ochotní; inak má predaj uskutočnený prevzatím tie isté účinky ako predaj na dražbe. Ak neprevezme veci ani jeden z vymáhajúcich veriteľov, alebo ak sa prevzatie všetkým na to ochotným právoplatne odoprie, zanikne exekučné záložné právo všetkých vymáhajúcich veriteľov.

Výťažok predaja.

§ 522.

(1) Ak je len jeden veriteľ, vydá mu výkonný úradník po srážke trov odhadu a predaja výťažok predaja až do výšky jeho vymáhateľnej pohľadávky s úrokmi odo dňa dražby a trovami; zvyšok odovzdá dlžníkovi.

(2) Ak je niekoľko veriteľov, výkonný úradník zloží výťažok predaja na súde.

§ 523.

(1) Výťažok predaja sa rozdelí v tomto poradí:

a) trovy odhadu, úschovy a predaja;

b) pohľadávky veriteľov, ktorí majú zádržné právo;

c) pohľadávky veriteľov, ktorí majú zákonné záložné právo;

d) pohľadávky veriteľov, ktorí majú smluvné záložné právo nadobudnuté pred zexekvovaním, ak sú dostatočne preukázané podľa spisov, a to podľa časového poradia nadobudnutia smluvného záložného práva;

e) pohľadávky vymáhajúcich veriteľov podľa poradia zexekvovania.

(2) Úroky a opakujúce sa plnenia za posledné tri roky pred predajom, ako aj trovy vzniknuté uplatnením a vymáhaním nároku majú rovnaké poradie ako istina.

(3) Pohľadávky rovnakého poradia sa uspokoja pomerne.

Rozvrh výťažku.

§ 524.

(1) Súd môže určiť termín na rozvrh výťažku predaja. Na termín predvolá účastníkov a tých, ktorí majú vecné práva na uspokojenie z predaných vecí.

(2) V rozvrhovom usnesení rozhodne súd aj o nárokoch, ktoré boly na rozvrhovom pojednávaní zapreté čo do pravosti, výšky, poradia alebo spôsobu úhrady. Nároky, pre ktoré je exekučný titul, môže dlžník zapierať iba vtedy, keď uplatňuje skutočnosti, ktoré nastaly po vzniku exekučného titulu.

(3) Ak súd nemôže o zapretých nárokoch rozhodovať bez vykonania dôkazov o sporných skutočnostiach alebo ak treba o nich rozhodnúť v administratívnom konaní, upraví toho, kto zapiera právo preukázané obsahom spisov alebo kto nepreukázane tvrdí, že má nárok, aby podal žalobu alebo návrh na začatie administratívneho konania. Ustanovenia §§ 502 a 503 platia tu primerane.

§ 525.

Rozvrhové usnesenie doručí súd dlžníkovi a všetkým osobám, o nárokoch ktorých sa v ňom rozhoduje (§ 524).

§ 526.
Vykonanie rozvrhového usnesenia.

O vykonaní rozvrhového usnesenia platí primerane ustanovenie § 505.

TRETÍ DIEL.
EXEKÚCIA NA PEŇAŽNÉ POHĽADÁVKY A PLAT.

§ 527.
Exekučné prostriedky.

Exekúcia na peňažné pohľadávky a plat sa vykoná ich zexekvovaním.

§ 528.
Peňažné pohľadávky.

Ako peňažné pohľadávky možno zexekvovať nároky na peňažné plnenie, a to i nároky sročné v budúcnosti.

§ 529.
Plat.

Ako plat možno zexekvovať bez ohľadu na názov a druh:

a) všetky mzdy, ako peňažné tak naturálne, z pracovného (učebného) pomeru, ako aj opakujúce sa odplaty za prácu konanú osobne pre tú istú osobu;

b) všetky odplaty nahradzujúce pracovný príjem z dôvodu dočasnej alebo trvalej pracovnej nespôsobilosti, ako aj dôchodky z dôchodkového zabezpečenia a platy im naroveň postavené.

§ 530.
Peňažné pohľadávky a platy vylúčené z exekúcie.

(1) Z exekúcie na peňažné pohľadávky a plat sú vylúčené:

a) sumy, na ktoré má dlžník nárok zo smluvy o poistení nehnuteľnej veci alebo jej príslušenstva, ak sa majú podľa poisťovacej smluvy použiť na znovuvybudovanie alebo na opravu nehnuteľnej veci alebo na doplnenie jej príslušenstva;

b) príspevky poskytované na úhradu nákladov uzavretia manželstva, trov pôrodu alebo úmrtia, sociálne a študijné príspevky na výchovu a výživu, pokiaľ sa exekúcia vedie pre iné nároky než na úhradu nákladov, pre ktoré sú poskytované;

c) náhrada nákladov spojených s pracovným výkonom, odmena za prácu po čase, za vyššie alebo mimoriadne výkony alebo jednorázové odmeny súvisiace s nárokom na plat.

(2) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí, ktoré nároky podľa odseku 1 písm. b) a c) a v akom rozsahu podliehajú exekúcii.

(3) Exekúcia na pohľadávky roľníkov a jednotných roľníckych družstiev z povinných dodávok poľnohospodárskych výrobkov štátu je prípustná len v rozsahu a za podmienok, ktoré určí nariadením minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami.

(4) Exekúcia na pracovnú odmenu chovancov výchovní dorastu a osôb, na ktorých sa vykonáva trest odňatia slobody, je prípustná len v rozsahu, ktorý určí minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

§ 531.
Zexekvovateľné časti platu.

(1) Minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami nariadením určí základnú sumu slúžiacu na vypočítanie nezexekvovateľného platu a hranicu, nad ktorou je plat zexekvovateľný bez obmedzenia.

(2) Základná suma slúžiaca na vypočítanie nezexekvovateľného platu sa zvyšuje o jednu tretinu za každú osobu, pokiaľ jej dlžník podľa zákona poskytuje úhradu na osobné potreby a pokiaľ sama nevedie exekúciu pre túto úhradu. Zo zvyšku čistého platu možno zexekvovať jednu tretinu pre akékoľvek pohľadávky, druhú tretinu len pre prednostné pohľadávky.

(3) V prospech pohľadávok pre úhradu na osobné potreby podľa zákona môže súd na návrh veriteľa po vypočutí dlžníka vysloviť zexekvovanie tretej tretiny alebo jej časti tak, aby to zodpovedalo potrebám dlžníka a všetkých osôb, ktorým je podľa zákona povinný poskytovať úhradu na osobné potreby.

§ 532.
Zexekvovanie pre opakujúce sa dávky.

Pri exekúcii na plat pre opakujúce sa dávky (§ 150 ods. 2) raz vykonané zexekvovanie platí i pre dávky, ktoré sa v budúcnosti stanú sročnými.

§ 533.
Prednostné pohľadávky.

Prednostnými pohľadávkami sú spolu s ich príslušenstvom:

a) pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona;

b) pohľadávky štátu z poskytovania štátneho detského príspevku;

c) pohľadávky štátu na daniach a verejných dávkach a pohľadávky poistného národného poistenia;

d) pohľadávky z náhrady škody spôsobenej krádežou, podvodom, spreneverou alebo úmyselným poškodením majetku socialistických právnických osôb alebo podnikov pod národnou správou;

e) pohľadávky štátu z náhrady inej škody spôsobenej porušením povinností pri národnej správe.

§ 534.
Uspokojenie prednostných pohľadávok.

Prednostné pohľadávky sa uspokojujú najprv z tretiny vyhradenej pre prednostné pohľadávky (§ 531 ods. 2 druhá veta), a ak táto nepostačuje na ich úhradu, z tretiny, z ktorej možno uspokojiť akékoľvek pohľadávky, podľa poradia zexekvovania.

§ 535.
Vypočítanie čistého platu.

(1) Čistý plat sa vypočíta tak, že sa z hrubého platu odpočítajú daň zo mzdy, poistné národného poistenia a poprípade ďalšie podobné záväzky, ktoré za odpočitateľné určí nariadením minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými ministrami. Čistý plat sa zaokruhľuje nadol na sumu deliteľnú troma Kčs.

(2) Súd určí sumu platu podliehajúcu exekúcii, ak požiada o to niektorý z účastníkov alebo poddlžník.

(3) Niekoľko dlžníkových platov súčasne zexekvovaných sa spočíta; v tomto prípade určí súd sumy podliehajúce exekúcii z jednotlivých platov. Naturálne požitky sa ocenia podľa predpisov o oceňovaní požitkov pre národné poistenie.

§ 536.
Nezmeniteľnosť ustanovení o exekúcii na plat.

Ustanovenia o exekúcii na plat nemožno dohodou strán zmeniť alebo vylúčiť na ujmu dlžníka. Každé opatrenie odporujúce týmto ustanoveniam je právne neúčinné.

Zexekvovanie peňažnej pohľadávky alebo platu.

§ 537.

(1) Zexekvovanie peňažnej pohľadávky alebo platu (ďalej len „pohľadávky“) sa vykoná tým, že súd zakáže poddlžníkovi, aby svojmu veriteľovi (dlžníkovi) platil, a súčasne zakáže dlžníkovi akokoľvek nakladať s pohľadávkou, najmä ju vybrať, upozorní ho na jeho povinnosti uvedené v § 542 a na práva vymáhajúceho veriteľa uvedené v § 543 a obom súčasne oznámi, že pohľadávka bola pre vymáhajúceho veriteľa zexekvovaná a že vymáhajúci veriteľ tým nadobudol záložné právo. Usnesenie o tom sa doručí poddlžníkovi do vlastných rúk. Ak je poddlžníkom štát alebo fond pod verejnou správou, doručuje sa poukazujúcemu úradu.

(2) Zexekvovanie je vykonané doručením usnesenia poddlžníkovi.

(3) Minister spravodlivosti môže po dohode s ministrom financií nariadením vydať podrobnejšie predpisy o exekúcii na pohľadávky proti štátu alebo fondu pod verejnou správou.

§ 538.

(1) Pre poradie pohľadávok je rozhodný čas, keď sa usnesenie o zexekvovaní doručilo poddlžníkovi. Ak mu bolo toho istého dňa doručených niekoľko usnesení o zexekvovaní a zexekvovaná pohľadávka nepostačuje, uspokoja sa vymáhané pohľadávky pomerne.

(2) Pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona [§ 533 písm. a)] sa uspokoja z tretiny vyhradenej pre prednostné pohľadávky (§ 531 ods. 2 druhá veta) pred ostatnými pohľadávkami bez zreteľa na čas zexekvovania, a to podľa pomeru súm bežnej úhrady osobných potrieb.

§ 539.
Sťažnosť poddlžníka.

Proti usneseniu o zexekvovaní prislúcha poddlžníkovi sťažnosť.

§ 540.
Oznámenie úradu (orgánu verejnej správy) o zaplatení.

Súd zruší exekúciu, ak úrad (orgán verejnej správy) oznámi, že u neho zexekvovaná pohľadávka zanikla zaplatením pred doručením usnesenia o zexekvovaní.

§ 541.
Rozsah zexekvovania.

(1) Zexekvovanie postihuje všetky nároky dlžníka, vzniknuté z právneho dôvodu zexekvovanej pohľadávky.

(2) Ak plat dlžníka v čase doručenia usnesenia poddlžníkovi (§ 537 ods. 2) nedosahuje sumu, ktorá je podrobená exekúcii, exekúcia zaniká. Exekúcia zanikne aj vtedy, keď neskoršie klesne plat dlžníka pod túto sumu na čas najmenej jedného roku.

§ 542.
Povinnosti dlžníka.

Po právoplatnosti usnesenia o zexekvovaní dlžník je povinný vymáhajúcemu veriteľovi:

a) dať všetky zprávy, ktoré sú potrebné na vymoženie zexekvovanej pohľadávky;

b) vydať listiny, ktoré má o pohľadávke, a ak je zexekvovaná iba časť pohľadávky alebo ak je viac veriteľov, složiť ich na exekučnom súde, ďalej vydať veci alebo splniť vzájomné plnenia, ktoré sú potrebné na sročnosť pohľadávky. Splnenie týchto povinností možno vynútiť na návrh vymáhajúceho veriteľa exekúciou, ktorú nariadi exekučný súd po vypočutí dlžníka.

§ 542a
Povinnosti poddlžníka.

(1) Poddlžník je povinný do tridsiatich dní od doručenia výzvy súdu, urobenej na návrh vymáhajúceho veriteľa, oznámiť súdu,

a) či dlžník má proti nemu pohľadávku, ktorej zexekvovanie bolo navrhnuté, z akého dôvodu a v akej výške,

b) aký plat má u neho dlžník, či v tomto plate nastaly zmeny a aké a od ktorého času.

(2) Ak ide o exekúciu na plat, poddlžník je povinný oznámiť súdu do tridsiatich dní aj to, že dlžník nie je alebo prestal byť u neho zamestnaný, a ak mu je známa, aj adresu nového zamestnávateľa; na túto povinnosť sa poddlžník upozorní už v usnesení, ktorým sa nariaďuje exekúcia.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije obdobne aj na tie prípady, keď sa nárok na plat (§ 529) nezakladá na pracovnom (učebnom) pomere.

§ 543.
Práva vymáhajúceho veriteľa.

(1) Právoplatné zexekvovanie pohľadávky oprávňuje vymáhajúceho veriteľa uplatniť dlžníkove práva na ňu vo vlastnom mene. Vymáhajúci veriteľ však nie je oprávnený uzavrieť na účet dlžníka pokonávku o pohľadávke, ani odpustiť dlh poddlžníkovi.

(2) Žalobe vymáhajúceho veriteľa nemožno odporovať námietkami z právnych vzťahov medzi vymáhajúcim veriteľom a poddlžníkom.

§ 544.
Účinky konania o žalobe vymáhajúceho veriteľa.

(1) Rozhodnutie vydané o zažalovanej pohľadávke je účinné proti dlžníkovi a proti všetkým veriteľom, pre ktorých bola pohľadávka zexekvovaná. Dlžník a každý vymáhajúci veriteľ, pre ktorého bola pohľadávka tiež zexekvovaná, môžu vstúpiť do konania o žalobe ako vedľajší účastníci.

(2) Vymáhajúci veriteľ, pre ktorého bola pohľadávka zexekvovaná, zodpovedá dlžníkovi za všetku škodu, vzniknutú omeškaním vymáhania a opomenutím opovedania konania dlžníkovi.

§ 545.
Účinky zaplatenia poddlžníkom.

Zaplatením zexekvovanej pohľadávky vymáhajúcemu veriteľovi, výkonnému úradníkovi alebo složením na súde poddlžník sa zbaví svojho záväzku voči dlžníkovi do výšky tejto platby.

§ 546.
Složenie pohľadávky poddlžníkom na súde.

Ak je viac vymáhajúcich veriteľov alebo ak si robia na zexekvovanú pohľadávku nárok aj iné osoby, poddlžník je oprávnený, a na návrh vymáhajúceho veriteľa povinný, složiť pohľadávku podľa jej sročnosti na exekučnom súde pre všetky tieto osoby. Súd rozvrhne (§§ 524, 525) složenú pohľadávku medzi oprávnených podľa poradia prednostných alebo záložných práv.

§ 547.
Zexekvovanie pohľadávok zo zmeniek a iných cenných papierov.

(1) Pohľadávky zo zmeniek, šekov, vkladných knižiek, životných poistek znejúcich na majiteľa alebo doručiteľa, ako aj cenných papierov, ktoré možno previesť rubopisom alebo ktoré znejú na majiteľa alebo doručiteľa, sa zexekvujú tým, že výkonný úradník spíše tieto listiny podľa ustanovení o zexekvovaní hnuteľných vecí, odníme ich a odovzdá súdu.

(2) Všetko, čo je potrebné na zachovanie alebo výkon práv z týchto listín, vykoná výkonný úradník na základe zmocnenia exekučného súdu. Ak treba pohľadávku zažalovať, na podanie žaloby ustanoví súd opatrovníka.

(3) Realizáciu pohľadávky z týchto listín vykoná výkonný úradník realizačnými úkonmi primeranými povahe týchto listín, ktoré určí súd.

§ 548.
Exekúcia na pohľadávky zapísané na nehnuteľnej veci.

Pri exekúcii na pohľadávku zapísanú na nehnuteľnej veci sa zapíše zriadenie exekučného záložného práva do verejnej knihy z úradnej povinnosti.

ŠTVRTÝ DIEL.
EXEKÚCIA NA INÉ MAJETKOVÉ PRÁVA.

Predmet exekúcie a exekučné prostriedky.

§ 549.

Na vymoženie peňažnej pohľadávky možno viesť exekúciu i na iné majetkové práva dlžníka, pokiaľ sú scudziteľné alebo pokiaľ aspoň pripúšťajú, aby sa ich výkon preniesol na inú osobu.

§ 550.

Exekúcia podľa § 549 sa vykoná niektorým z exekučných prostriedkov označených v tejto hlave, a ak žiadny z nich nie je vhodný, zexekvovaním (§ 509) a exekučným prenajatím.

Prenajatia.

§ 551.

Ak sa zúčastnené osoby nedohodnú inak, prenajatie sa stane dražbou. Pre dražbu platia obdobne ustanovenia o dražbe hnuteľných vecí. Splátky nájomného sa uložia na súde a rozdelia obdobne podľa ustanovení o rozvrhu výťažku predaja hnuteľnej veci.

§ 552.

Nájomný pomer založený exekučným prenajatím sa skončí uplynutím času, na ktorý je obmedzené zexekvované dlžníkovo právo.

TRETIA HLAVA.
EXEKÚCIA NA VYMOŽENIE NEPEŇAŽNÝCH NÁROKOV.

Exekúcia na vydanie alebo dodanie hnuteľných vecí.

§ 553.

Na vymoženie nároku na odovzdanie hnuteľných vecí alebo cenných papierov sa vykoná exekúcia tým, že výkonný úradník ich odníme povinnej strane alebo tretej osobe, ak je ochotná ich vydať, a odovzdá vymáhajúcemu veriteľovi. Ak tretia osoba nie je ochotná ich vydať, použijú sa primerane ustanovenia o exekúcii na peňažné pohľadávky.

§ 554.

Ak je na odovzdanie vecí, na vydanie alebo dodanie ktorých má vymáhajúci veriteľ nárok, potrebné alebo vhodné odovzdanie listiny alebo nástroja, výkonný úradník ich odníme povinnej strane a odovzdá vymáhajúcemu veriteľovi. Na listinách sa poznamená, že odovzdanie bolo vykonané na uspokojenie vymáhaného nároku, ktorý treba určite označiť. Písomné prejavy, ktoré sú inak ešte podľa občianskeho práva potrebné na odovzdanie, vydá exekučný súd alebo na jeho zmocnenie výkonný úradník.

Exekúcia vypratáním.

§ 555.

(1) Ak má povinná strana odovzdať alebo vypratať nehnuteľnú vec alebo jej časť, výkonný úradník odstráni povinnú stranu a osoby, ktoré sú na vypratúvanej nehnuteľnej veci iba na základe práva povinnej strany. Ak je to potrebné, odstráni aj ich hnuteľné veci a odovzdá nehnuteľnú vec, poprípade jej časť vymáhajúcemu veriteľovi.

(2) Obdobne sa postupuje aj pri exekúcii vypratáním iných vecí.

§ 556.

(1) Pokiaľ vláda nariadením neustanoví inak, súd vykoná exekúciu vypratáním bytu, iba ak vymáhajúci veriteľ preukáže potvrdením miestneho národného výboru, že pre povinnú stranu a osoby bývajúce iba na základe jej práva v byte, ktorý sa má vypratať, je zabezpečený náhradný byt.

(2) Výkon sa stane presťahovaním do zabezpečeného náhradného bytu.

(3) O čase vypratania sa povinná strana vopred včas upovedomí.

§ 557.

Hnuteľné veci, ktoré sa majú odstrániť, ale nie sú predmetom exekúcie, výkonný úradník odovzdá povinnej strane, a ak nie je prítomná, jej zmocnencovi alebo dorastenej osobe jej domácnosti. Ak to nie je možné, výkonný úradník ich odovzdá miestnemu národnému výboru, ktorý je ich povinný uschovávať počas jedného roku na trovy povinnej strany. Po uplynutí tejto lehoty nariadi súd na návrh miestneho národného výboru ich predaj podľa ustanovení §§ 508 až 526.

Exekúcia na vymoženie nároku na zriadenie alebo zrušenie práv na nehnuteľnej veci.

§ 558.

Exekúcia na vymoženie nároku na knihovný zápis práva na nehnuteľnú vec sa vykoná príslušným zápisom. Prejav povinnej strany, ktorý sa vyžaduje pre zápis, je nahradený exekučným titulom.

§ 559.

Ak ešte nie je na povinnú stranu zapísané jej vlastníctvo alebo iné knihovné právo, ktoré sa má previesť, môže socialistická právnická osoba ako vymáhajúci veriteľ žiadať, aby jej prisúdené vlastníctvo alebo iné knihovné právo bolo zapísané priamo na ňu, ak predloží listiny, ktoré by boly potrebné podľa knihovného práva na to, aby sa mohlo zapísať právo povinnej strany.

§ 560.

Ak zápis práva socialistickej právnickej osoby ako vymáhajúceho veriteľa vyžaduje predchádzajúci zápis práva povinnej strany, je socialistická právnická osoba oprávnená žiadať v mene povinnej strany o zápis jej práva spolu so zápisom svojho práva, ak podľa knihovného práva preukáže, že povinná strana toto právo nadobudla.

§ 561.

Listiny potrebné na zápis podľa §§ 559 a 560, pokiaľ ich má povinná strana, výkonný úradník jej na príkaz súdu odníme a odovzdá exekučnému súdu.

§ 562.

Ustanovenia §§ 558 až 561 platia primerane aj pre exekúciu na vymoženie nároku na zápis práva na nehnuteľnú vec nezapísanú vo verejnej knihe.

§ 563.
Exekúcia na vymoženie nároku na hmotné rozdelenie majetkového spoločenstva a na úpravu hraníc.

Ak sa má podľa exekučného titulu vykonať hmotné rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci alebo inej spoločnej majetkovej podstaty alebo ak sa majú vytýčiť upravené sporné hranice, vykoná tieto úkony exekučný súd s pribraním znalcov.

§ 564.
Exekúcia na vymoženie nároku na rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci predajom.

(1) Exekučné rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci predajom sa vykoná podľa ustanovení o exekučnej dražbe nehnuteľných vecí s týmito odchýlkami:

a) ustanovenia, týkajúce sa práv iných osôb v konaní než spoluvlastníkov, nemožno použiť;

b) odhad sa koná iba vtedy, ak vyvolacia cena nie je určená v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov; ak sa koná odhad, treba vziať do úvahy, že výdražca prevezme pohľadávky a iné ťarchy zabezpečené na nehnuteľnej veci bez započítania do najvyššej ponuky, pokiaľ sú zjavné zo spisov;

c) podmienky, za ktorých sa má konať dražba, pokiaľ nie sú určené už v exekučnom titule, určí exekučný súd v dražobnej vyhláške podľa prípadnej dohody všetkých spoluvlastníkov;

d) ak v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov nie je určené inak, vyvolacou cenou je odhadná cena; najvyššiu ponuku treba zaplatiť hneď v hotovosti; o rozdelení najvyššej ponuky pojednáva exekučný súd so spoluvlastníkmi cieľom dosiahnutia dohody, a ak toto pojednávanie ostane bez výsledku, upraví spoluvlastníkov na podanie žaloby;

e) v dražobnej vyhláške treba tiež uviesť, že ide o dražbu na rozdelenie spoločnej nehnuteľnej veci;

f) po právoplatnosti priklopnutia exekučný súd vydá výdražcovi a bývalým spoluvlastníkom listiny o predaji, potrebné na to, aby bol prechod vlastníctva zapísaný vo verejnej knihe.

(2) Trovy odhadu, dražby a pojednávania o rozdelení najvyššej ponuky sa uhradia z najvyššej ponuky pred jej rozdelením.

§ 564a
Exekúcia na vymoženie nároku na rozdelenie spoločnej hnuteľnej veci predajom.

Exekučné rozdelenie spoločnej hnuteľnej veci predajom sa vykoná podľa ustanovení o dražbe hnuteľných vecí s týmito odchýlkami:

a) odhad sa koná, iba ak odhadná cena nie je určená v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov;

b) najnižším podaním je odhadná cena, ak nie je v exekučnom titule alebo dohodou všetkých spoluvlastníkov určené niečo iné;

c) ustanovenie, že ťarchy, viaznuce na veci proti vydražiteľovi zanikajú, tu neplatí.

Exekúcia na vymoženie nároku na zastupiteľný čin povinnej strany.

§ 565.

Exekúcia na vynútenie činu povinnej strany, ktorý môže vykonať iná osoba, vykoná sa tak, že súd zmocní vymáhajúceho veriteľa, aby čin vykonal sám alebo dal ho vykonať na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Povinnej strane možno uložiť, aby vopred zaplatila tento súdom určený náklad.

§ 566.

Ak ostane exekúcia na dodanie vecí určených podľa druhu bezvýslednou, exekučný súd zmocní vymáhajúceho veriteľa, aby si veci zaopatril na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Povinnej strane možno uložiť, aby vopred zaplatila tento súdom určený náklad.

§ 566a

Exekúcia na vymoženie nároku na nezastupiteľný čin povinnej strany. strany.

Ak je povinná strana podľa exekučného titulu povinná vykonať nejaký čin, ktorý nemôže vykonať iná osoba a ktorého vykonanie závisí od vôle povinnej strany, vykoná sa exekúcia tak, že sa jej po nariadení exekúcie, v ktorej sa pohrozí ukladaním pokút za nevykonanie činu v určenej

lehote, uloží na návrh vymáhajúceho veriteľa stále väčšia pokuta až do úhrnnej sumy 50.000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

Exekúcia na vymoženie nároku na nekonanie alebo trpenie.

§ 567.

(1) Ak má povinná strana podľa exekučného titulu povinnosť niečo nekonať alebo trpieť, aby nejaký čin bol vykonaný, vykoná sa exekúcia tým, že sa jej za každý tejto povinnosti priečiaci sa čin po nariadení exekúcie uloží na návrh vymáhajúceho veriteľa stále väčšia pokuta až do úhrnnej sumy 50 000 Kčs. Vymožené pokuty pripadajú štátu.

(2) Na návrh vymáhajúceho veriteľa súd môže už pri prvom uložení pokuty povinnej strane nariadiť, aby zložila zábezpeku na škodu, ktorá by mohla vzniknúť ďalšími jej povinnosti sa priečiacimi činmi. V usnesení súd určí výšku a spôsob zábezpeky, ako aj čas, po ktorý má zábezpeka trvať. Toto usnesenie vykoná súd z úradnej povinnosti.

§ 568.

Ak povinná strana spôsobí zmenu priečiacu sa právu vymáhajúceho veriteľa, exekučný súd zmocní vymáhajúceho veriteľa na jeho návrh, aby dal obnoviť skorší stav na náklad a nebezpečenstvo povinnej strany. Usnesenie, ktorým sa určí náklad obnovenia, je vykonateľné proti povinnej strane. Ak sa povinná strana protiví obnoveniu predchádzajúceho stavu, súd pridelí vymáhajúcemu veriteľovi na jeho návrh výkonného úradníka, aby odstránil odpor.

§ 569.
Rozsah nariadenia exekúcie na vymoženie nepeňažných nárokov.

(1) V nariadení exekúcie, aby sa vymohly nepeňažné nároky, je obsiahnuté aj nariadenie exekúcie pre trovy určené v exekučnom titule a pre ďalšie trovy, ktoré vzniknú vymáhajúcemu veriteľovi v exekučnom konaní. Ak však ide o exekúciu vyprataním bytu, nariadi súd exekúciu pre trovy, ktoré vzniknú vymáhajúcemu veriteľovi v exekučnom konaní, až potom, keď nariadi jej výkon.

(2) Vymáhajúci veriteľ má už pri prvom návrhu na nariadenie exekúcie označiť majetok povinnej strany, z ktorého sa majú vymôcť trovy, ako aj exekučné prostriedky, ktoré sa majú na to použiť.

ŠTVRTÁ HLAVA.
EXEKUČNÁ LIKVIDÁCIA.

§ 570.
Pojem a rozsah.

Exekučná likvidácia (ďalej len „likvidácia“) sa vykonáva predajom všetkého dlžníkovho majetku, pokiaľ nie je vylúčený z exekúcie (likvidačná podstata), a rozdelením výťažku medzi všetkých veriteľov.

§ 571.
Účastníci.

Účastníkmi konania sú dlžník, navrhovateľ a veritelia, ktorí prihlásili včas svoje pohľadávky, kým nie sú úplne uspokojení.

Návrh na nariadenie likvidácie.

§ 572.

(1) Exekučný súd nariadi likvidáciu na návrh osobného veriteľa dlžníka alebo na návrh samého dlžníka alebo na návrh okresného národného výboru príslušného podľa bydliska dlžníka.

(2) Likvidáciu právnickej osoby nariadi súd aj na návrh príslušného dozorného orgánu.

§ 573.

Ak podáva návrh veriteľ, je povinný preukázať, že má proti dlžníkovi pohľadávku, hoci ešte nesročnú, a uviesť okolnosti, ktoré spravdepodobňujú, že dlžník je predlžený alebo neschopný platiť.

§ 574.
Konanie o návrhu.

(1) Sudca urýchlene vykoná vyšetrovanie o návrhu na likvidáciu, aby sa zistilo predlženie dlžníka alebo jeho neschopnosť platiť a či má dlžník viacej veriteľov.

(2) O návrhu rozhodne súd bez ústneho pojednávania usnesením, ktoré odôvodní.

§ 575.
Nariadenie likvidácie z úradnej povinnosti.

(1) Súd môže nariadiť likvidáciu za exekúcie i bez návrhu, ak je tu viac vymáhajúcich veriteľov, ktorí nemôžu byť uspokojení navrhnutými exekúciami ani inými exekučnými prostriedkami.

(2) Bez návrhu nemožno nariadiť likvidáciu právnickej osoby.

§ 576.
Usnesenie o nariadení likvidácie.

V usnesení treba okrem výroku o nariadení likvidácie najmä tiež uviesť:

a) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko dlžníka i sídlo jeho podniku;

b) meno, priezvisko, zamestnanie a bydlisko správcu podstaty;

c) vyzvanie veriteľov, aby všetky svoje nároky, žiadané poradie, poprípade ich zabezpečenie, prihlásili v lehote tridsiatich dní odo dňa nariadenia likvidácie, a upozornenie, že ináč sa na ne nebude brať zreteľ;

d) nariadenie, aby likvidácia bola zapísaná vo verejnej knihe, v zápisnici o exekučnom opísaní nehnuteľnej veci (§ 452) a v zápisnici o výkone exekúcie (§ 509), pokiaľ tieto zápisy prichádzajú do úvahy.

§ 577.
Doručenie a uverejnenie usnesenia.

(1) Usnesenie sa doručí dlžníkovi, navrhovateľovi, správcovi podstaty a všetkým známym veriteľom; okrem toho sa usnesenie doručí úradom (orgánom verejnej správy), ktoré určí minister spravodlivosti nariadením.

(2) Usnesenie sa vyvesí na návestnej tabuli súdu toho istého dňa, ktorého bola exekučná likvidácia nariadená; deň vyvesenia sa vyznačí na vyvesenom usnesení.

(3) Usnesenie sa vhodným spôsobom uverejní.

Účinky nariadenia likvidácie.

§ 578.

Účinky nariadenia likvidácie nastávajú dňom vyvesenia usnesenia na návestnej tabuli súdu.

§ 579.
Nariadenie likvidácie má tieto účinky:

a) dlžník stratí oprávnenie nakladať s imaním patriacim do likvidačnej podstaty a jeho právne úkony týkajúce sa tohto imania sú neplatné; oprávnenie nakladať s týmto imaním prechádza na správcu podstaty;

b) prerušujú sa všetky začaté konania o žalobách aj exekučné konania, v ktorých je dlžník účastníkom, pokiaľ sa týkajú imania podstaty; v prerušených konaniach o žalobách môže pokračovať správca podstaty; ak je dlžník žalobcom alebo ak je dlžník žalovaný o vydanie nepatriacej mu veci a ak správca podstaty nevstúpi do konania o žalobe v lehote určenej procesným súdom, dlžník môže v tomto konaní pokračovať; v ostatných konaniach o žalobách, v ktorých je dlžník žalovaný a správca podstaty nevstúpi do konania v lehote, ktorú určí procesný súd, toto konanie zanikne a žalobca môže svoj nárok uplatniť v likvidačnom konaní;

c) pre pohľadávku proti dlžníkovi nemožno nadobudnúť exekučné záložné právo na majetok, ktorý náleží do podstaty;

d) zanikajú záložné práva, zádržné práva a práva vzniknuté zabezpečovacím prevodom, ktoré nadobudli veritelia na majetok dlžníka, patriaci do likvidačnej podstaty, v posledných šiestich mesiacoch pred nariadením likvidácie;

e) nesročné pohľadávky sa stávajú sročnými;

f) príkazy, plnomocenstvá a ponuky ešte neprijaté zanikajú;

g) započítanie je neprípustné, ak ten či onen účastník nadobudol vzájomnú pohľadávku až po nariadení likvidácie; to isté platí, ak bola vzájomná pohľadávka nadobudnutá v posledných šiestich mesiacoch pred nariadením likvidácie s výnimkou pohľadávok štátu, štátnych, národných alebo komunálnych podnikov a peňažných ústavov;

h) zákonné majetkové spoločenstvo manželov zaniká.

§ 580.
Plnenie smlúv.

(1) Ak smluva o vzájomnom plnení nebola ešte v čase nariadenia likvidácie splnená dlžníkom ani druhou smluvnou stranou, alebo ak nebola splnená úplne, správca podstaty môže buď splniť smluvu a žiadať splnenie od druhého smluvníka alebo od smluvy odstúpiť.

(2) Ak dlžník vzal do nájmu nejakú vec, správca podstaty alebo prenajímateľ môžu bez ujmy nárokov na náhradu škody vypovedať smluvu na zákonné alebo ujednané kratšie výpovedné obdobie; tým nie je dotknuté ustanovenie § 384.

Správca podstaty.

§ 581.

Za správcu podstaty treba ustanoviť svojprávnu, nepredpojatú, občiansky bezúhonnú a odborne spôsobilú osobu.

§ 582.

(1) Správca podstaty je povinný pri výkone svojej funkcie postupovať so starostlivosťou, ktorú vyžaduje predmet správy; zodpovedá za majetkovú ujmu vzniknutú zo zanedbania povinností uložených mu zákonom alebo súdom.

(2) Správca podstaty je najmä povinný zistiť všetko imanie dlžníka a urobiť jeho soznam, starať sa o vymoženie a zabezpečenie majetku, ktorý patrí do likvidačnej podstaty, spravovať ho a speňažiť. Sostaví soznam prihlásených nárokov s vyznačením poradia a uvedie, ktoré nároky uznáva, ktoré zapiera a v akej výške a pri ktorých nárokoch zapiera poradie. Je povinný zo správy podrobne vyúčtovať. Správca podstaty je účastníkom v konaní o žalobách týkajúcich sa podstaty.

(3) Správca podstaty má nárok na náhradu hotových výdavkov a na odmenu; odmenu určí súd podľa sadzby, ktorú ustanoví minister spravodlivosti nariadením.

§ 583.
Povinnosti dlžníka.

(1) Dlžník je povinný dať správcovi podstaty soznam aktív a pasív s udaním veriteľov a ich adries, obchodné knihy a všetky písomnosti a poskytnúť mu všetky potrebné vysvetlenia.

(2) Soznam podpíše dlžník s výslovným vyhlásením, že je správny a úplný a že vedome nič nezamlčal a ani neuviedol vymyslené dlhy.

(3) Dlžník musí predložiť soznam so svojím návrhom na likvidáciu. Ak neurobí návrh sám, musí predložiť soznam, len čo bol vyzvaný, najneskoršie do pätnástich dní od nariadenia likvidácie.

Zapretie pravosti, výšky alebo poradia nároku správcom podstaty.

§ 584.

(1) Ak správca podstaty zaprel nárok, jeho výšku alebo jeho poradie, súd upovedomí o tom veriteľa, o nárok ktorého ide. Zároveň ho vyzve, aby nárok alebo žiadané poradie uplatnil do tridsiatich dní žalobou alebo návrhom v administratívnom konaní, s poučením, že inak sa nebude na jeho nárok alebo na žiadané poradie brať zreteľ.

(2) Ak správca podstaty zaprel vymáhateľný nárok, súd ho vyzve, aby do tridsiatich dní uplatnil zapretie žalobou alebo návrhom v administratívnom konaní, s poučením, že inak sa bude návrh posudzovať ako zistený.

§ 585.

Na konanie o žalobách o pravosť, výšku a poradie zapretých nárokov je príslušný súd, ktorý nariadil likvidáciu.

Speňaženie likvidačnej podstaty.

§ 586.

Speňaženie likvidačnej podstaty sa vykoná buď predajom z voľnej ruky alebo v exekučnom konaní.

§ 587.

(1) Predaj z voľnej ruky vykoná správca podstaty so súhlasom sudcu a za podmienok, ktoré určí sudca po vypočutí dlžníka. Veci, ktoré sa majú predať z voľnej ruky, treba odhadnúť, pokiaľ nemajú úradne určenú cenu. Ak sa nedosiahne pri predaji z voľnej ruky odhadná alebo úradne určená cena a ak ani nemožno očakávať, že by sa v exekučnom konaní dosiahlo výhodnejšie speňaženie, možno predať veci i pod odhadnú alebo úradne určenú cenu. Najmä možno tak predať sporné a ťažko vymožiteľné pohľadávky. Ak z výťažku predaja veci nemožno úplne uspokojiť veriteľov, ktorí majú právo na uspokojenie z tejto veci (oddelení veritelia), predaj z voľnej ruky nemožno vykonať.

(2) Speňaženie v exekučnom konaní vykoná súd na návrh správcu podstaty. Správca podstaty má v exekučnom konaní postavenie vymáhajúceho veriteľa.

§ 588.
Veci ponechané dlžníkovi.

(1) Nevymožiteľné pohľadávky a veci, ktoré nebolo možné predať, môže správca podstaty, ak to súd na jeho návrh schváli, vylúčiť z likvidačnej podstaty.

(2) Odo dňa vydania rozvrhového usnesenia prestáva byť dlžníkov plat (§ 529) súčiastkou likvidačnej podstaty.

Zpráva o speňažení a vyúčtovanie odmeny.

§ 589.

(1) Správca podstaty podáva súdu zprávu o speňažovaní majetku.

(2) Po speňažení majetku správca podstaty predloží súdu konečnú zprávu o speňažení majetku spolu s vyúčtovaním odmeny.

(3) Sudca preskúma konečnú zprávu o speňažení i vyúčtovanie odmeny a po vypočutí správcu podstaty odstráni prípadné chyby alebo nejasnosti; o podaní konečnej zprávy a vyúčtovania odmeny upovedomí dlžníka a veriteľov, ktorí neboli doteraz úplne uspokojení, a upozorní ich, že do pätnástich dní odo dňa, keď bolo vyvesením na návestnej tabuli súdu oznámené podanie konečnej zprávy a vyúčtovania odmeny, môžu podať námietky proti konečnej zpráve a proti vyúčtovaniu odmeny.

§ 590.

(1) O námietkach proti konečnej zpráve a proti vyúčtovaniu odmeny rozhodne súd na pojednávaní, na ktoré predvolá správcu podstaty, dlžníka a veriteľov, ktorí podali námietky.

(2) Usnesenie o schválení konečnej správy a o úprave vyúčtovania odmeny vyvesí sa na návestnej tabuli súdu a doručí osobám uvedeným v odseku 1.

Rozvrh výťažku.

§ 591.

Po právoplatnosti usnesenia o schválení konečnej zprávy a o úprave vyúčtovania odmeny súd vydá rozvrhové usnesenie.

§ 592.

Najprv sa uspokoja nároky na náhradu výdavkov spojených s udržovaním a správou podstaty, počítajúc do toho pohľadávky z pracovného (učebného) pomeru, dane a verejné dávky, ktoré sa stanú sročnými za likvidačného konania, nároky z právnych úkonov správcu podstaty, nároky na splnenie dvojstranných smlúv, do ktorých vstúpil správca podstaty, a nároky z bezdôvodného obohatenia podstaty (pohľadávky proti podstate).

§ 593.

Ak výťažok speňaženia nepostačuje na úplnú úhradu všetkých pohľadávok proti podstate, uhradia sa najprv hotové výdavky preddavkované správcom podstaty. Ostatné pohľadávky proti podstate sa uspokoja pomerne.

§ 594.

(1) Po úplnom uspokojení pohľadávok proti podstate sa uspokoja ostatné nároky, nezabezpečené oddelným právom, v tomto poradí:

a) pohľadávky dlžníkových zamestnancov z pracovného (učebného) pomeru za posledné tri roky pred nariadením likvidácie, pohľadávky na úhradu osobných potrieb podľa zákona;

b) dane a verejné dávky s prirážkami a s príslušenstvom a poistné národného poistenia, sročné v posledných troch rokoch pred nariadením likvidácie; opakujúcim sa verejným dávkam, ktoré sa vyrubujú na určité zákonom určené obdobie, prislúcha toto poradie, len ak ide o nedoplatky za tri vyrubovacie obdobia pred nariadením likvidácie; ďalej pohľadávky, ktorých uspokojenie vyžaduje potreba jednotného hospodárskeho plánu;

c) pohľadávky socialistických právnických osôb, vzniknuté v posledných troch rokoch pred nariadením likvidácie;

d) ostatné pohľadávky.

(2) Ak nemožno nároky toho istého poradia úplne uspokojiť, uspokoja sa pomerne.

§ 595.
Oddelní veritelia.

Pokiaľ nezaniknuté oddelné nároky [§ 579 písm. d)] neboly úplne uspokojené z výťažku predaja vecí, na ktorých viazlo oddelné právo, veriteľ je likvidačným veriteľom, ak pohľadávku včas prihlásil.

§ 596.
Nároky vylúčené z uspokojenia.

Neuhradzujú sa:

a) úroky z pohľadávok vzniknutých pred nariadením likvidácie za čas od nariadenia likvidácie;

b) trovy účastníkov vzniknuté ich účasťou na likvidačnom konaní.

§ 597.
Uspokojenie jednotlivých druhov nárokov.

(1) Nároky na vylúčenie vecí z podstaty, nároky proti podstate a oddelné nároky možno uspokojiť kedykoľvek za konania.

(2) Iné nároky možno uspokojiť iba na základe právoplatného rozvrhového usnesenia.

(3) Sumy pripadajúce

a) na vymáhateľné nároky, ktoré správca podstaty zaprel a ktorých zapretie včas uplatnil,

b) na podmienené nároky, ktoré správca podstaty uznal,

c) na nároky, ktoré správca podstaty zaprel a veritelia ich včas uplatnili,

sa uložia do súdnej úschovy a rozvrhnú novým rozvrhovým usnesením.

§ 598.
Doručenie rozvrhového usnesenia.

Rozvrhové usnesenie sa doručí správcovi podstaty a všetkým účastníkom.

Zrušenie likvidácie.

§ 599.

(1) Po právoplatnom rozdelení výťažku speňaženia súd zruší likvidáciu.

(2) Rovnako súd zruší likvidáciu, ak sa zistí, že tu niet podmienok pre likvidáciu.

(3) Pre doručenie a uverejnenie usnesení o zrušení likvidácie sa použijú ustanovenia § 577 obdobne.

(4) Po právoplatnom zrušení likvidácie súd zbaví správcu podstaty jeho funkcie a nariadi výmaz zápisov vo verejných knihách.

§ 600.

Zrušením likvidácie nezanikajú nároky veriteľov, pokiaľ neboly uspokojené, a to ani vtedy, keď neboly v likvidácii prihlásené.

Osobitné ustanovenia pre likvidáciu dedičstva.

§ 601.

(1) Ak bol poručiteľ v čase smrti predlžený, možno navrhnúť dotiaľ, kým nadobudnutie dedičstva nie je potvrdené, likvidáciu dedičských podielov ako celku, ak niet podmienok, aby sa dedičstvo rozdelilo medzi veriteľov na úplnú alebo čiastočnú úhradu ich pohľadávok.

(2) Na nariadenie likvidácie je príslušným súd uvedený v § 310.

§ 602.

Navrhnúť likvidáciu je oprávnený dedič, štát v prípade odúmrti a poručiteľov veriteľ. Nie je prípustné nariadiť likvidáciu z úradnej povinnosti.

§ 603.

(1) Do likvidačnej podstaty patria i veci inak vylúčené z exekúcie.

(2) Pri speňažení likvidačnej podstaty dedičia sú oprávnení nadobúdať z nej veci a práva, a to aj na dražbe.

§ 604.

Trovy poručiteľovej choroby a jeho slušného pohrebu a trovy konania o prejednávanie dedičstva sú pohľadávkami proti podstate (§ 593 druhá veta).

§ 605.

Právoplatným zrušením likvidácie zaniknú proti dedičom neuspokojené nároky veriteľov. Ale ak vyjde najavo nový majetok poručiteľa, rozvrhne ho súd bez zreteľa na tento zánik.

ŠTVRTÁ ČASŤ.
USTANOVENIA O POMERE K CUDZINE.

PRVÁ HLAVA.
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA.

PRVÝ DIEL.
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA.

§ 606.
Dosah ustanovení štvrtej časti.

Ustanovenia štvrtej časti tohto zákona sa použijú len vtedy, ak neustanovuje niečo iné medzinárodná smluva vyhlásená v Sbierke zákonov republiky Československej.

§ 607.
Procesná spôsobilosť cudzincov.

Procesná spôsobilosť cudzinca sa spravuje právnym poriadkom štátu, ktorého je príslušníkom. I keď nemá podľa cudzozemského práva túto spôsobilosť, predsa môže na tunajšom súde samostatne konať, ak je procesne spôsobilý podľa ustanovení československého práva.

§ 608.
Vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti.

Ak tu niet vyjadrenia všeobecnej povahy, môže si súd vyžiadať v pochybných prípadoch týkajúcich sa tejto časti vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti.

§ 609.
Osvedčenie o československom práve.

Ministerstvo spravodlivosti vydáva tým, ktorí to potrebujú na uplatnenie svojho práva v cudzine, osvedčenie o práve platnom v Československej republike. V takomto osvedčení nemožno podávať výklad zákona alebo výklad o tom, ako treba použiť zákon v určitej právnej veci.

§ 610.
Vyššie overenie súdnych a notárskych listín.

K súdnym a notárskym listinám, ktoré sa majú použiť v cudzine, pripojí Ministerstvo spravodlivosti na žiadosť účastníka svoje vyššie overenie.

DRUHÝ DIEL.
PRÁVOMOC A PRÍSLUŠNOSŤ ČESKOSLOVENSKÝCH SÚDOV.

§ 611.
Právomoc všeobecne.

Právomoc československých súdov sa vzťahuje aj na veci, ktoré sú tunajšiemu súdnictvu podriadené medzinárodnými smluvami, vyhlásenými v Sbierke zákonov republiky Československej, alebo podľa iných pravidiel medzinárodného práva.

§ 612.
Právomoc a príslušnosť v manželských veciach.

(1) V manželských veciach je daná právomoc československého súdu, ak je aspoň jeden z manželov československým občanom.

(2) Ak nie je ani jeden z manželov československým občanom, je tunajší súd príslušný, ak aspoň jeden z manželov má v Československej republike bydlisko alebo pobyt. Ale ak nejde o neplatnosť manželstva, ktoré sa má vysloviť z úradnej povinnosti, môže súd konať vo veci, len ak jeho rozhodnutie možno uznať v domovskom štáte alebo v domovských štátoch oboch manželov.

§ 613.
Právomoc a príslušnosť vo veciach detí v rodičovskej moci, vo veciach poručenských a opatrovanských.

(1) Československému občanovi sa ustanoví poručník v Československej republike a tu sa tiež vedie poručenstvo. Ale ak poručenec trvale žije v cudzine, môže súd upustiť celkom alebo zčasti od vedenia poručenstva, pokiaľ poručenstvo zriadené v cudzine postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca. Od starostlivosti o imanie československého poručenca, ktoré je v cudzine, môže súd upustiť, ak je v cudzine zriadené osobitné poručenstvo, ktoré postačuje na ochranu práv a záujmov poručenca.

(2) Československý súd, v obvode ktorého je maloletý cudzinec, urobí potrebné opatrenia na ochranu jeho osoby a majetku a upovedomí o tom úrady jeho domovského štátu. Ak súd (úrad) domovského štátu maloletého sa neujme vedenia poručenstva v primeranom čase, zriadi poručenstvo československý súd podľa československého práva a vedie ho až dotiaľ, kým sa zriadi poručenstvo v domovskom štáte poručenca.

(3) Ak osoba, ktorá je povinná uhradiť osobné potreby maloletého, má v Československej republike bydlisko alebo pobyt, československý súd je príslušný upraviť jej povinnosť poskytovať úhradu na osobné potreby, i keď maloletý nie je československým občanom a nemá bydlisko alebo pobyt v Československej republike.

(4) Ustanovenie odsekov 1 až 3 platia primerane aj pre starostlivosť o maloletého v rodičovskej moci a pre opatrovanca.

§ 614.
Právomoc vo veciach osvojenia.

Rozhodovať vo veciach osvojenia prislúcha vždy československému súdu, ak je osvojiteľ československým občanom.

§ 615.
Právomoc a príslušnosť vo veciach zistenia a zapretia otcovstva.

Ak nemá žalovaný v Československej republike všeobecný súd, možno podať žalobu na tunajšom všeobecnom súde žalobcu; ak nemá ani žalobca v Československej republike všeobecný súd, ale jeden z rodičov alebo dieťa je československým občanom, možno žalovať o zistenie alebo zapretie otcovstva na súde, ktorý určí podľa § 12 Najvyšší súd.

§ 616.
Právomoc a príslušnosť vo veciach pozbavenia svojprávnosti.

(1) Rozhodovať vo veciach pozbavenia svojprávnosti prislúcha československému súdu, ak osoba, o ktorej sa rozhoduje, je československým občanom. Ale ak má taká osoba trvalý pobyt v cudzine, súd môže upustiť od konania i rozhodnutia, ak opatrenia urobené v cudzine postačujú na ochranu jej práv a záujmov.

(2) Ak sú dôvody na začatie konania a ak ide o cudzinca, ktorý má v Československej republike pobyt, urobí tunajší súd všetky opatrenia na jeho ochranu a upovedomí o tom úrady jeho domovského štátu. Ak súd (úrad) domovského štátu cudzinca neurobí v primeranom čase žiadne opatrenie, rozhodne tunajší súd podľa československého práva o pozbavení svojprávnosti. Svoje rozhodnutie môže súd zrušiť alebo zmeniť, ak sú pre to dôvody podľa tunajšieho práva.

(3) Opatrenia a rozhodnutia československých súdov proti cudzincovi sú účinné len dotiaľ, kým neurobí iné opatrenie alebo rozhodnutie súd (úrad) domovského štátu cudzinca.

§ 617.
Právomoc a príslušnosť vo veciach vyhlásenia za mŕtveho a dokázania smrti.

(1) Vyhlásiť československého občana za mŕtveho prislúcha československým súdom.

(2) Cudzinca môže vyhlásiť tunajší súd za mŕtveho s právnymi následkami, ktoré treba posudzovať podľa československého práva, a s právnymi následkami pre imanie v Československej republike. Vyhlásenie za mŕtveho sa stane podľa československého práva.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj na dokázanie smrti.

Právomoc a príslušnosť vo veciach prejednania dedičstva.

§ 618.

Ak bol poručiteľ v čase smrti československým občanom, prejednanie dedičstva patrí do právomoci tunajších súdov. Ale ak ide o imanie, ktoré je v cudzine, prejedná tunajší súd dedičstvo len vtedy, ak sa taký majetok vydáva československým súdom alebo ak priznáva cudzina takým rozhodnutiam československých súdov právne následky.

§ 619.

Ak ide o dedičstvo po cudzincovi, ktoré je v Československej republike, obmedzí sa tunajší súd na opatrenia potrebné na zabezpečenie, pokiaľ z ďalších ustanovení nevyplýva iné.

§ 620.

Československý súd prejedná po cudzincovi dedičstvo, ktoré je v Československej republike, a to podľa československého práva,

a) ak štát, ktorého príslušníkom je poručiteľ, ani nevydáva dedičstvo československých občanov československým súdom, ani nepriznáva ich rozhodnutiam právne následky, alebo ak cudzí štát odmietne zaoberať sa dedičstvom alebo ak sa nevyjadrí, alebo

b) ak tu mal poručiteľ bydlisko a ak o to žiada dedič, ktorý sa tu zdržuje.

§ 621.

(1) Hnuteľný majetok cudzinca možno vydať do cudziny, ak je jeho vývoz dovolený a ak sú zabezpečené dane a verejné dávky, ako aj práva tunajších dedičov a veriteľov, ktorí sa prihlásia na základe verejnej vyhlášky československému súdu; známym účastníkom sa vyhláška doručí.

(2) Ak dôjde k vydaniu majetku osobám, ktoré cudzí súd vyhlásil za oprávnené na základe dedičského práva, nemôže tomu iná osoba odporovať preto, že má sama nárok na tento majetok na základe dedičského práva.

§ 622.
Právomoc a príslušnosť vo veciach súdneho umorenia listín.

Za umorené nemožno vyhlásiť dlhopisy cudzích štátov, ďalej iné listiny vystavené v cudzine, ak ich umorenie nemôže mať podľa povahy veci v Československej republike právne následky.

§ 623.
Právomoc zakladajúca sa na dohode strán.

(1) Právomoc československých súdov sa môže zakladať aj na dohode o príslušnosti určitého tunajšieho súdu alebo vôbec tunajších súdov (prorogácia). Ustanovenie § 3 nemôže byť touto dohodou dotknuté.

(2) Dohoda sa môže vzťahovať iba na veci uvedené v § 404 ods. 1.

(3) Dohoda sa musí stať písomne.

(4) V medziach odsekov 2 a 3 je prípustná aj dohoda o príslušnosti súdu (súdov) cudzieho štátu; na takej dohode sa však na československej strane môže zúčastniť iba právnická osoba.

Exteritoriálne osoby, budovy a miestnosti.

§ 624.
Právomoc československých súdov sa vzťahuje na osoby, ktoré požívajú v Československej republike exteritoriálne práva, len

a) pokiaľ sa tieto osoby dobrovoľne podrobia tunajším súdom, alebo

b) ak je predmetom právnej veci ich nehnuteľný majetok v Československej republike alebo ich práva na takých nehnuteľných veciach patriacich iným osobám, ako aj práva z nájomného pomeru k takým nehnuteľným veciam, pokiaľ nie je predmetom konania platenie nájomného.

§ 625.

Súdne úkony, najmä aj exekučné úkony proti exteritoriálnym osobám alebo v exteritoriálnych budovách alebo miestnostiach možno vykonať len potiaľ, pokiaľ to medzinárodné právo pripúšťa. Pri takých úkonoch má právo byť prítomný zástupca Ministerstva zahraničných vecí.

§ 626.

(1) Doručenie exteritoriálnym osobám alebo osobám, ktoré sú v exteritoriálnych budovách alebo miestnostiach, sprostredkuje Ministerstvo zahraničných vecí.

(2) Ak nemožno takto doručiť, súd ustanoví opatrovníka na prijímanie písomností, poprípade na obranu práv; u exteritoriálnych osôb urobí tak iba vtedy, ak podliehajú právomoci československých súdov.

TRETÍ DIEL.
PRÁVNA POMOC MEDZI TUNAJŠÍMI A CUDZOZEMSKÝMI SÚDMI.

Právna pomoc požadovaná cudzozemskými súdmi (úradmi).

§ 627.

Československé súdy poskytujú cudzím súdom a úradom na ich dožiadanie právnu pomoc. Právnu pomoc možno odoprieť:

a) ak úkon žiadaný dožadujúcim súdom či úradom je podľa ustanovení platných o tom v Československej republike vyňatý z pôsobnosti súdu; ak žiadaný úkon patrí do pôsobnosti iných tunajších úradov, dožiadaný súd môže odovzdať dožiadanie úradu na to príslušnému;

b) ak sa žiada o vykonanie úkonu, ktorý je tunajším právnym poriadkom zakázaný alebo ktorý odporuje požiadavkám slušnosti, alebo ak by vykonanie úkonu mohlo ohroziť vnútorný poriadok alebo bezpečnosť;

c) ak súd dožadujúceho štátu nezachováva vzájomnosť.

§ 628.

(1) Žiadaná právna pomoc sa poskytuje podľa predpisov platných pre dožiadaný československý súd. Pokiaľ je to podľa týchto predpisov prípustné, má dožiadaný súd z úradnej povinnosti urobiť všetky opatrenia potrebné na vybavenie dožiadania.

(2) Pri poskytovaní právnej pomoci sa možno odchýliť od tunajších predpisov iba vtedy, ak sa výslovne žiadalo, aby sa pri žiadanom úkone zachoval určitý postup vyžadovaný cudzozemským právom, a ak taký postup nie je zakázaný žiadnym tunajším predpisom.

Právna pomoc požadovaná československými súdmi.

§ 629.

(1) Diplomatický alebo konzulárny úrad Československej republiky môže na dožiadanie tunajšieho súdu vykonávať:

a) doručenie osobám tam sa zdržujúcim, pokiaľ je také doručenie prípustné podľa ustanovení medzinárodných smlúv, vyhlásených v Sbierke zákonov republiky Československej, alebo podľa iných pravidiel medzinárodného práva;

b) doručenie československým občanom tam sa zdržujúcim a majúcim tam právo exteritoriality, ako aj výsluch takých osôb ako svedkov, znalcov alebo účastníkov konania;

c) na základe splnomocnenia ministra zahraničných vecí výsluchy svedkov, znalcov a účastníkov konania, ako aj iné procesné úkony, pokiaľ sa tieto osoby dobrovoľne ustanovia.

(2) Diplomatický alebo konzulárny úrad Československej republiky zachová pri poskytovaní právnej pomoci primerane predpisy platné pre dožadujúci československý súd. Úkony ním vykonané majú tie isté účinky, ako keby boly vykonané československým súdom.

§ 630.

Doručenia vykonané na dožiadanie príslušného súdu cudzím súdom alebo úradom, ako aj dôkazy na nich vykonané sú platné, i keď nie sú v súlade s predpismi cudzieho práva, ak vyhovujú predpisom platným pre dožadujúci československý súd.

ŠTVRTÝ DIEL.
USTANOVENIA O KONANÍ.

§ 631.
Žalobná zábezpeka.

(1) Cudzincovi, ktorý sa domáha žalobou rozhodnutia o majetkovom nároku, na návrh žalovaného súd uloží, aby složil súdom určenú zábezpeku na trovy konania, ktoré pravdepodobne vzniknú žalovanému. Súčasne ho poučí, že - kým nesloží určenú zábezpeku - nebude sa proti vôli žalovaného pokračovať v konaní.

(2) Složenie zábezpeky nemožno uložiť:

a) ak návrh na jej uloženie bol podaný až vtedy, keď sa žalovaný pustil do konania vo veci samej alebo vykonal prvý procesný úkon po tom, čo sa dozvedel, že žalobca stratil československé občianstvo;

b) ak v štáte, ktorého príslušníkom žalobca je alebo sa stal, sa nevyžaduje v podobných prípadoch zábezpeka od československého občana;

c) ak žalobca má v Československej republike nehnuteľný majetok v dostatočnej cene na úhradu trov žalovaného;

d) ak ide o zmenkové, šekové alebo rozkazné konanie;

e) ak je žalobca oslobodený od súdnych poplatkov.

§ 632.
Oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov, ustanovenie zástupcu.

Cudzinci majú nárok na oslobodenie od súdnych poplatkov a preddavkov a na ustanovenie zástupcu podľa §§ 140 a 142 potiaľ, pokiaľ je zaručená vzájomnosť.

§ 633.
Zistenie cudzieho práva.

Pri zistení cudzieho práva môže súd z úradnej povinnosti urobiť všetky vyšetrenia, ktoré na ten účel považuje za potrebné, pokiaľ mu obsah cudzieho práva nie je známy.

Dôkaz listinami vydanými v cudzine.

§ 634.

(1) Listiny, ktoré boly vydané v cudzine, avšak v medziach úradných oprávnení takými verejnými orgánmi, ktoré sú podriadené úradu, ktorý má sídlo v Československej republike, platia za verejné listiny tu vydané.

(2) Listiny vydané súdmi a úradmi v cudzine, ktoré platia na mieste, kde boly vydané, za listiny verejné, majú dôkaznú moc verejných listín aj v Československej republike, ak sú opatrené predpísanými overeniami.

§ 635.

(1) Dôkaznú moc súkromnej listiny vystavenej v cudzine posúdi súd podľa voľného uváženia.

(2) To isté platí o obchodných knihách vedených v cudzine.

DRUHÁ HLAVA.
ÚČINNOSŤ A VÝKON CUDZÍCH ROZHODNUTÍ.

PRVÝ DIEL.
ÚČINNOSŤ CUDZÍCH ROZHODNUTÍ.

Všeobecné ustanovenia.

§ 636.

Rozhodnutie cudzieho štátu platí v Československej republike, len ak je tu uznané (§§ 639, 640). Za rozhodnutie cudzieho štátu sa tu považuje rozhodnutie cudzozemských súdov alebo úradov o právnych pomeroch, o ktorých by podľa ich povahy rozhodovaly v Československej republike súdy (ďalej len „cudzie rozhodnutie“).

§ 637.

Cudzie rozhodnutie možno uznať iba vtedy:

a) ak by sa právna vec mohla začať na súdoch cudzieho štátu, keby sa tunajšie ustanovenia o príslušnosti československých súdov použily vo vzťahu k súdom cudzieho štátu,

b) ak bolo predvolanie alebo nariadenie, ktorým sa začalo konanie na cudzom súde, doručené účastníkovi, proti ktorému sa má rozhodnutie uznať, do vlastných rúk, ak tento účastník neurobil sám návrh na začatie konania na cudzom súde, a

c) ak proti cudziemu rozhodnutiu podľa vysvedčenia cudzieho súdu alebo úradu o tom predloženého podľa práva platného pre tento súd alebo úrad nie je už prípustný opravný prostriedok, ktorý by odložil právoplatnosť alebo vykonateľnosť.

§ 638.

I keď sú splnené podmienky § 637, cudzie rozhodnutie nemožno uznať:

a) ak by to odporovalo ustanoveniu medzinárodnej smluvy, vyhlásenej v Sbierke zákonov republiky Československej, alebo

b) ak účastníkovi, proti ktorému sa má rozhodnutie uznať, nebola daná možnosť zúčastniť sa v konaní na cudzom súde alebo úrade, alebo ak mu bola odňatá nejakou nepravidelnosťou v konaní, alebo

c) ak by to malo za následok uznanie pomeru, ktorý sa prieči verejnému poriadku alebo požiadavkám slušnosti, alebo

d) ak ide o vyhlásenie československého občana za mŕtveho, alebo

e) ak nie je zaručená vzájomnosť.

§ 639.
Spôsob uznania cudzieho rozhodnutia.

Uznanie cudzieho rozhodnutia sa nevyslovuje osobitným výrokom. Uznanie sa stane tým, že československý súd ho vezme pri rozhodovaní do úvahy, ako keby išlo o rozhodnutie tunajšieho súdu.

Osobitné ustanovenia o uznaní cudzích rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva.

§ 640.

(1) Cudzie rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva, ktoré vydaly súdy alebo úrady v cudzine, možno uznať iba za podmienok uvedených nižšie.

(2) Rozhodnutiami v manželských veciach sa rozumejú rozhodnutia, ktorými sa manželstvo vyhlasuje za neplatné, zrušuje alebo ktorými sa určuje, že manželstvo medzi stranami je alebo nie je.

§ 641.

(1) Právoplatné rozhodnutie súdu cudzieho štátu, ktorého príslušníkmi boli v čase rozhodnutia obaja manželia, a ak ide o zistenie alebo zapretie otcovstva, obaja rodičia i dieťa, má bez ďalšieho konania rovnaké účinky, aké má právoplatné tunajšie rozhodnutie, pokiaľ nebráni uznaniu ustanovenie § 638 písm. c).

(2) Toto ustanovenie sa použije aj vtedy, ak ide o rozhodnutie súdu iného štátu, ktorý je uvedený v odseku 1, ak sa toto rozhodnutie uznáva v domovskom štáte týchto osôb, a ak sú tieto osoby príslušníkmi rôznych štátov, vo všetkých dotyčných štátoch.

§ 642.

(1) Iné než v § 641 uvedené cudzie rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach zistenia alebo zapretia otcovstva možno uznať len vtedy, ak sú splnené podmienky § 637 a ak tomu nebránia ustanovenia § 638 písm. a), b), c). Ak v čase cudzieho rozhodnutia v manželských veciach nebol niektorý z manželov československým občanom alebo ak nemal v onom čase na území Československej republiky bydlisko (obvyklý pobyt), nie je prekážkou uznania príslušnosť tunajšieho súdu, ani ak je výlučná.

(2) Cudzie rozhodnutie týkajúce sa československého občana nemožno však uznať:

a) ak sa skutkový základ nezistil spôsobom vyhovujúcim v podstate príslušným ustanoveniam československého práva, alebo

b) ak cudzie rozhodnutie neposúdilo podľa československého práva pomery, pre ktoré je toto právo podľa svojich ustanovení rozhodné, okrem ak právo, podľa ktorého sa rozhodlo, je shodné s príslušnými ustanoveniami československého práva alebo je im v podstate blízke.

§ 643.

(1) Vysloviť, že sa uznáva cudzie rozhodnutie uvedené v § 642, prislúcha Najvyššiemu súdu po vypočutí generálneho prokurátora. Iné súdy a administratívne úrady nemôžu riešiť otázku uznania ani ako predbežnú otázku.

(2) Návrh, aby Najvyšší súd rozhodol o uznaní, môžu podať účastníci, súd v trestnom alebo civilnom konaní, generálny prokurátor vo všeobecnom záujme a konečne každý, kto preukáže právny záujem, aby rozhodnutie bolo uznané.

(3) Najvyšší súd rozhoduje rozsudkom bez ústneho pojednávania; pritom môže upustiť od vypočutia účastníkov, ak ich vypočutie nie je potrebné. Rozsudkom Najvyššieho súdu sú súdy a administratívne úrady viazané.

DRUHÝ DIEL.
VÝKON CUDZÍCH ROZHODNUTÍ.

§ 644.

Na základe cudzieho rozhodnutia, ktoré podľa práva štátu, kde vzniklo, je spôsobilé na exekúciu, možno nariadiť exekúciu alebo jednotlivé exekučné úkony na území Československej republiky iba vtedy a v takom rozsahu, pokiaľ je zaručená vzájomnosť medzinárodnými smluvami alebo vládnymi vyhláškami vydanými o tom a vyhlásenými v Sbierke zákonov republiky Československej.

§ 645.

(1) Návrhu na exekúciu, ktorý sa opiera o cudzie rozhodnutie, možno vyhovieť len vtedy, ak sú splnené podmienky uvedené v § 637 a ak tu niet žiadneho dôvodu, ktorý by bránil uznaniu podľa § 638.

(2) Exekúciou nemožno vynútiť konanie alebo opomenutie, ktoré podľa tunajšieho práva vôbec nie je dovolené alebo aspoň ho nemožno vynútiť.

(3) Rozhodnutie o návrhu na nariadenie exekúcie treba odôvodniť.

§ 646.

Ustanovenia §§ 644 a 645 platia primerane, ak ide o výkon rozhodnutí cudzích rozhodcovských súdov, cudzích rozhodcovských rozhodnutí, cudzích súdnych pokonávok a cudzích notárskych listín.

§ 647.

O výkone exekúcie a jednotlivých exekučných úkonov na základe cudzích rozhodnutí, rozhodnutí cudzích rozhodcovských súdov, cudzích rozhodcovských rozhodnutí, cudzích súdnych pokonávok a cudzích notárskych listín platia všeobecné ustanovenia tretej časti tohto zákona.

PIATA ČASŤ.
KONANIE PRED ROZHODCAMI. PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

PRVÁ HLAVA.
KONANIE PRED ROZHODCAMI.

§ 648.

(1) Strany sa môžu dohodnúť, že o veciach uvedených v § 404 ods. 1 má namiesto súdu rozhodovať jeden alebo viac rozhodcov; rozhodcovská smluva sa môže týkať ako jednotlivej veci (smluva o rozhodcovi), tak všetkých vecí, ktoré by v budúcnosti vznikly z určitého právneho pomeru (rozhodcovská doložka). Rozhodcovská smluva sa musí stať písomne.

(2) Rozhodcovskú smluvu možno uzavrieť len vtedy, ak aspoň jednou zo strán je československá právnická osoba; toto obmedzenie neplatí, ak nie je ani jedna zo strán československým občanom alebo československou právnickou osobou.

§ 648a.

(1) Ak má podľa rozhodcovskej smluvy každá strana zvoliť jedného alebo viac rozhodcov a jedna zo strán so zvolením mešká, ustanoví rozhodcu za ňu súd na návrh druhej strany, ak nie je v rozhodcovskej smluve ustanovené niečo iné. To isté platí, ak sa rozhodcovia stranami zvolení nemôžu dohodnúť na osobe tretieho (hlavného) rozhodcu; navrhovať je tu oprávnený aj každý z rozhodcov zvolených stranami.

(2) Na rozhodnutie o návrhoch podľa odseku 1 je príslušný všeobecný súd ktorejkoľvek strany, a ak taký súd nie je v Československej republike, súd, v obvode ktorého sa má konať rozhodcovské konanie; konanie vykoná sudca bez ústneho pojednávania.

§ 648b.

(1) Ak sa plnenie rozhodcovskej smluvy, najmä zvolenie rozhodcov a činnosť rozhodcov v konaní stalo vôbec nemožným, vysloví súd na návrh ktorejkoľvek strany, že rozhodcovská smluva stráca účinnosť.

(2) Ustanovenia § 648a ods. 2 platia tu obdobne.

§ 649.

(1) Rozhodcovia môžu vypočúvať svedkov, znalcov a strany, len ak sa k ním ustanovia tieto osoby dobrovoľne. Úkony, ktoré nemôžu sami vykonať, vykoná na ich dožiadanie okresný súd (§ 16).

(2) Dožiadaný súd vyhovie dožiadaniu, ak nejde o úkon neprípustný podľa zákona. Pri vykonaní dôkazov je súd oprávnený urobiť najmä rozhodnutia, ktoré sú inak týmto zákonom vyhradené procesnému súdu.

§ 650.

Pre nárok, o ktorom bola uzavretá rozhodcovská smluva, je prípustné predbežné opatrenie. Predbežné opatrenie nariadi súd, v obvode ktorého sa má zabezpečovacie opatrenie vykonať, alebo súd, ktorý by bol príslušný na začatie súdneho konania.

§ 651.

Rozhodcovské rozhodnutie musí byť usnesené väčšinou rozhodcov. Musí byť vydané písomne, podpísané aspoň jedným z rozhodcov a doručené stranám alebo ich zástupcom buď osobne, alebo doporučene poštou. Len čo bolo podpísané rozhodnutie doručené, nadobúda účinok právoplatného súdneho rozsudku. Takto doručené rozhodnutie, ako aj pokonávka uzavretá pred rozhodcami a podpísaná stranami sú vykonateľné súdnou exekúciou.

§ 652.

(1) O neúčinnosť rozhodcovského rozhodnutia môže strana žalovať:

a) ak rozhodnutie nebolo vydané rozhodcami ustanovenými podľa rozhodcovskej smluvy;

b) ak bola strane odňatá možnosť riadne vec prejednať.

(2) Ak vyhlási súd rozhodcovské rozhodnutie za neúčinné, rozhodne na návrh strany i vo veci samej.

§ 653.

(1) Žaloba o neúčinnosť rozhodcovského rozhodnutia sa podáva na okresnom súde, v obvode ktorého bolo vydané napadnuté rozhodnutie.

(2) Žalobu treba podať do tridsiatich dní. Táto lehota sa počíta odo dňa, keď bolo strane rozhodcovské rozhodnutie doručené.

§ 654.

Na konanie na základe rozhodcovských smlúv uzavretých pred účinnosťou tohto zákona sa použijú doterajšie ustanovenia; na žaloby o zrušenie rozsudku, poprípade pokonávky rozhodcovského súdu (rozhodcovského výroku) vydaných na základe takých smlúv sa však použijú doterajšie ustanovenia, len pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré možno žalovať o zrušenie týchto rozhodnutí.

DRUHÁ HLAVA.
PRECHODNÉ USTANOVENIA.

Všeobecné ustanovenia.

§ 655.

(1) Pokiaľ nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon i pre konanie začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky procesných úkonov, ktoré nastaly pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú však zachované.

(2) Ak nemožno konanie začaté pred účinnosťou tohto zákona prispôsobiť jeho ustanoveniam, súd konanie zastaví a prípadné rozhodnutia vynesené v tomto konaní zruší; ustanovenie § 57 platí tu primerane.

§ 656.

(1) Kde sa má podľa naďalej platných predpisov rozhodovať v nesporovom konaní, použijú sa ustanovenia prvej časti tohto zákona s doplnkami a odchýlkami, ktoré vyplývajú z týchto predpisov.

(2) V týchto prípadoch rozhoduje sudca bez ústneho pojednávania.

(3) Výnimkou z ustanovenia odseku 2 rozhoduje senát bez ústneho pojednávania v prípadoch zákona č.21/1948 Sb., o právnom postavení snúbencov a detí pozostalých po účastníkoch národného boja za oslobodenie, zákona č. 273/1948 Sb., o úprave uspokojenia a o určení sročnosti niektorých záväzkov dotknutých znárodňovacími a inými predpismi, ďalej v prípadoch, kde má súd rozhodovať o vyvlastnení, o náhrade alebo odškodnení pri vyvlastnení alebo o iných náhradách škody; v prípadoch zákona č. 128/1946 Sb., o neplatnosti niektorých majetkovo-právnych úkonov z doby neslobody a o nárokoch vznikajúcich z tejto neplatnosti a z iných zásahov do majetku (v znení zák. č. 79/1948 Sb.), rozhoduje však usnesením senát po ústnom pojednávaní.

§ 657.

(1) Pre procesné lehoty určené zákonom, ktoré sa v deň nadobudnutia účinnosti tohto zákona ešte neskončily, platia ustanovenia tohto zákona.

(2) Ale ak doterajšie zákony určily dlhšiu lehotu, skončí sa lehota až v tomto neskoršom čase, avšak najneskoršie uplynutím tridsiatich dní od účinnosti tohto zákona, a ak ide o dlhšiu lehotu než jeden rok, najneskoršie uplynutím jedného roku od účinnosti tohto zákona. V žiadnom prípade sa nemôže lehota skončiť skôr, než ustanovuje predchádzajúci odsek.

§ 658.

Ak je podľa tohto zákona príslušný iný súd, postúpi sa mu vec, len pokiaľ sa pred účinnosťou tohto zákona nezačalo konanie vo veci samej. Ak sa začalo konanie vo veci samej v prvej stolici na krajskom súde, je súdom druhej stolice Najvyšší súd.

§ 659.
Vyhlásenie za mŕtveho a dokázanie smrti.

(1) Pre konanie o vyhlásenie za mŕtveho a dokázanie smrti, v ktorých bola pred účinnosťou tohto zákona už vyvesená vyhláška na návestnej tabuli súdu, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Ak ide o účastníkov vojny v rokoch 1939 až 1945 v smysle §§ 17 a 18 dekrétu prezidenta republiky č. 117/1945 Sb., ktorým sa upravujú ustanovenia o vyhlásení za mŕtveho, určujú sa lehoty v konaní o vyhlásenie za mŕtveho a dokázanie smrti aj naďalej podľa ustanovení §§ 17, 20 a 21 uvedeného dekrétu.

§ 660.
Pozostalostné konanie.

Ak zomrel poručiteľ pred účinnosťou tohto zákona, platia pre pozostalostné konanie doterajšie ustanovenia.

§ 661.
Konanie o súdne umorenie listín.

(1) Pre konanie o súdne umorenie listín, v ktorých bol před účinnosťou tohto zákona už vyvesený na návestnej tabuli súdu vyzývací edikt, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Lehota jedného roku pre ďalší návrh na vyhlásenie listiny za umorenú (§ 15 zák. č. 250/1934 Sb., o umorovaní listín) sa skracuje na tridsať dní; ale ak sa pred účinnosťou tohto zákona lehota už začala, skončí sa až uplynutím tridsiatich dní od začiatku jeho účinnosti, ak neuplynula už skôr.

§ 662.
Upomínacie konanie.

Pre upomínacie konanie (zák. č. 67/1873 r. z.) začaté iba na žiadosť veriteľa, v ktorom bol pred účinnosťou tohto zákona už doručený platobný rozkaz, platia doterajšie ustanovenia.

§ 663.

Dobrovoľný odhad a dražba.

Konanie o dobrovoľný odhad a dražbu začaté pred účinnosťou tohto zákona dokončí súd podľa doterajších ustanovení.

§ 664.
Exekučné tituly.

Exekučné tituly vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sú exekučnými titulmi podľa tohto zákona.

§ 665.
Exekúcia vnútenou správou nehnuteľnej veci.

Exekúcie vnútenou správou nehnuteľnej veci neskončené do účinnosti tohto zákona súd zruší. Sumu zvyšujúcu podľa záverečného účtu vnúteného správcu rozdelí ako výťažkové zvyšky podľa doterajších ustanovení.

§ 666.
Exekúcia vnútenou dražbou nehnuteľnej veci.

(1) Pre exekúcie vnútenou dražbou nehnuteľnej veci, v ktorých bol pred účinnosťou tohto zákona už nariadený dražobný termín, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Ak nedošlo k dražbe a ak sa má už za účinnosti tohoto zákona nariadiť nový termín, platí pre konanie tento zákon.

Exekúcia na peňažné pohľadávky a plat.

§ 667.

Zexekvovanie peňažných pohľadávok a platu, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona, má účinky zexekvovania peňažných pohľadávok alebo platu podľa tohto zákona.

§ 668.

Exekučné opatrenie vykonané pred účinnosťou tohto zákona sa obmedzuje alebo rozširuje na výšku zexekvovania prípustného podľa tohto zákona. Na návrh veriteľa alebo dlžníka exekučný súd primerane upraví skoršie usnesenie. Až do doručenia pozmeňovacieho usnesenia je poddlžník oprávnený plniť v rozsahu skoršieho usnesenia s oslobodzujúcim účinkom.

§ 669.

Exekúcia na iné majetkové práva.

Pri exekúcii na iné majetkové práva vedenej vnútenou správou sa použije obdobne ustanovenia § 665.

§ 670.
Zabezpečovacia exekúcia.

(1) Pre zabezpečovacie exekúcie povolené pred účinnosťou tohoto zákona platia doterajšie ustanovenia. Vnútenú správu podľa § 374 exekučného poriadku súd zruší a jej výťažky sa uložia na súde pre veriteľa až do právoplatného rozhodnutia o zabezpečenom nároku.

(2) Ak by súdne rozhodnutie vydané pred účinnosťou tohoto zákona, pre ktoré sa nevedie zabezpečovacia exekúcia, malo alebo mohlo byť predbežne vykonateľné podľa tohto zákona, vysloví súd na návrh usnesením predbežnú vykonateľnosť tohto rozhodnutia. Súd rozhodne podľa povahy veci buď po ústnom pojednávaní alebo bez neho.

§ 671.
Konkurzné konanie.

Pre konkurzy vyhlásené pred účinnosťou tohto zákona platia doterajšie ustanovenia. Na nútené vyrovnanie sa použije ustanovenie § 672.

§ 672.
Vyrovnacie konanie.

(1) Pre vyrovnacie konanie, v ktorom už bolo vyrovnanie veriteľmi prijaté, platia doterajšie ustanovenia.

(2) Až do právoplatného skončenia vyrovnacieho konania nie je prípustné nariadiť exekučnú likvidáciu.

§ 673.
Zásadné použitie ustanovení tohto zákona.

(1) Ustanovenia §§ 6, 7, 32, 45, 46 až 53, 72 až 76, 80 až 83, 86, 163, 164, 219 až 227 tohto zákona sa použijú i pre konania, v ktorých sa má konať podľa doterajších ustanovení.

(2) Ani tam, kde sa má podľa tohto zákona konať podľa doterajších ustanovení, nie je prípustné vziať zúčastnené osoby do prísahy a donucovať ich väzbou.

§ 674.

Žaloba o vylúčenie vecí z administratívnej exekúcie.

Ak tretia osoba uplatňuje právo, ktoré nepripúšťa výkon administratívnej exekúcie, náleží rozhodnúť o tom súdu.

TRETIA HLAVA.
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

§ 675.

Dňom 1. januára 1951 zrušujú sa - pokiaľ sa tak nestalo už skôr - všetky predpisy, ktoré upravujú veci, na ktoré sa vzťahuje tento zákon, a to najmä:

1. nariadenie ministra spravodlivosti č. 40/1854 r.z., o overovaní listín,
2. zákon o súdnom konaní v nesporových právnych veciach, uvedený patentom č. 208/1854 r.z. (nesporový patent),
3. zákon č. 67/1873 r.z., o upomínacom konaní, v znení podľa neskorších predpisov,
4. zák. čl. XX/1877, o úprave poručenských a opatrovanských vecí,
5. zák. čl. LX/1881, o exekučnom konaní,
6. zák. čl. VI/1885, ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia zák. čl. XX/1877, o úprave poručenských a opatrovanských vecí,
7. zák. čl. XVI/1894, o pozostalostnom konaní,

8. zákon č. 110/1895 r.z., ktorým sa uvádza jurisdikčná norma,
9. zákon č. 111/1895 r.z., o vykonávaní súdnej moci a o príslušnosti riadnych súdov v občianskych právnych veciach (jurisdikčná norma),
10. zákon č. 112/1895 r.z., ktorým sa uvádza civilný súdny poriadok,
11. zákon č. 113/1895 r.z., o súdnom konaní v občianskych právnych veciach (civilný súdny poriadok),
12. zákon č. 78/1896 r.z., ktorým sa uvádza zákon o exekučnom a zaisťovacom konaní,
13. zákon č. 79/1896 r.z., o exekučnom a zaisťovacom konaní (exekučný poriadok),
14. zák. čl. XLI/1908, o zmene a doplnení zák. čl. LX/1881, o exekučnom konaní,
15. zák. čl. I/1911, občiansky sporový poriadok,
16. zák. čl. LIV/1912, ktorým sa uvádza zák. čl. I/1911, občiansky sporový poriadok,
17. zák. čl. XXXIV/1914, o uvedení do účinnosti zák. čl. I/1911, občianskeho sporového poriadku,
18. cisárske nariadenie č. 207/1916 r.z., o pozbavení svojprávnosti (poriadok o pozbavení svojprávnosti),
19. zákon č. 44/1928 Sb., o ochrane nájomníkov, v znení vyhlášky č. 62/1934 Sb.,
20. zákon č. 57/1931 Sb., o použití úradníkov vyšej pomocnej súdnej služby na súdoch a poručenských (sirotských) úradoch,
21. zákon č. 64/1931 Sb., ktorým sa vydávajú konkurzný, vyrovnací a odporovací poriadok,
22. zákon č. 100/1931 Sb., o základných ustanoveniach súdneho nesporového konania,
23. zákon č. 250/1934 Sb., o umorovaní listín,
24. dekrét prezidenta republiky č. 117/1945 Sb., ktorým sa upravujú ustanovenia o vyhlásení za mŕtveho,
25. zákon č. 199/1946 Sb., o uznaní rozhodnutí v manželských veciach, vydaných súdmi alebo úradmi v cudzine, v oblasti československého právneho poriadku, v znení zákona č. 64/1949 Sb.,
26. zákon č. 227/1946 Sb., o niektorých opatreniach v občianskych právnych veciach,
27. nariadenie č. 54/1946 Sb. n. SNR., o ochrane nájomníkov,
28. zákon č. 47/1947 Sb., o exekúcii na pracovný príjem a príjmy postavené mu na roveň (zákon o exekúcii na platy),
29. zákon č. 105/1947 Sb., ktorým sa menia a doplňujú niektoré ustanovenia o súdnej organizácii a o príslušnosti a konaní v občianskych právnych veciach,
30. § 197 ods. 4 písm. b) zákona č. 99/1948 Sb., o národnom poistení.

§ 676.

Nedotknuté ostávajú osobitné predpisy o zákonných záložných a prednostných právach pri exekúcii, ako aj predpisy vylučujúce alebo obmedzujúce exekučný predaj alebo vôbec možnosť viesť exekúciu na určité veci, pokiaľ ide o exekučný prostriedok prípustný podľa tohto zákona.

§ 677.

Minister spravodlivosti vydá nariadenia potrebné na vykonanie tohto zákona. Môže najmä určiť, ktoré jednoduché úkony, sverené podľa tohto zákona sudcovi alebo predsedovi senátu, môže vykonávať súdna kancelária.

§ 678.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1951; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.,

aj za námestníka predsedu vlády

a ministra zahraničných vecí Širokého

Dr. Ševčík v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Dr. Gregor v. r.

Nosek v. r.

Kopřiva v. r.

Kabeš v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Rais v. r.

Kopecký v. r.

Kliment v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Petr v. r.

Dr. Ing. Šlechta v. r.

Dr. Neuman v. r.

Erban v. r.

Plojhar v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Dr. Šrobár v. r.

*) Úřední české znění vyhlášeno v příloze Sbírky na str. 243.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.